

ZAKON O GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA FEDERACIJE BIH

Napomena: Tekst sadrži izvorni Zakon o gospodarskim društvima FBiH „Službene novine“ broj 81/5) (strana 1 – 99) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o gospodarskim društvima FBiH „Službene novine“ broj 75/21 (strana 105-107)

PRVI DIO - (ZAJEDNIČKE ODREDBE)

POGLAVLJE I (OPĆE ODREDBE)

Članak 1 (Opće odredbe)

Ovaj zakon uređuje osnivanje, poslovanje, upravljanje i prestanak poslovanja društava (u daljnjem tekstu: društvo) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Članak 2 (Društvo)

(1) Društvo je pravna osoba koja samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružanja usluga na tržištu u svrhu stjecanja dobiti.

(2) Društvo mogu osnovati domaće i strane fizičke i pravne osobe, ako zakonom nije drukčije određeno.

Članak 3 (Oblici društva)

(1) Društvo se može organizirati u jednom od sljedećih oblika:

- a) društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću;
- b) komanditno društvo;
- c) dioničko društvo;
- d) društvo s ograničenom odgovornošću.

(2) Odredbe ovog zakona u kojima se riječ "društvo" koristi bez punog naziva jednog od oblika iz stavka (1) ovoga članka primjenjuju se na sva društva.

Članak 4 (Poslovna sposobnost)

- (1) Društvo stječe svojstvo pravne osobe danom upisa u registar koji vodi sud utvrđen Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: registar trgovačkih društava).
- (2) Društvo odgovara za svoje obveze svom svojom imovinom.
- (3) Prije upisa u registar trgovačkih društava nitko ne može djelovati u ime društva.
- (4) Osoba koja postupi suprotno odredbama stavka (3) ovoga članka, za nastale obveze odgovara cijelom svojom imovinom, a kada za te obveze postupa više osoba, ona će odgovarati neograničeno zajednički i više odgovornosti.

Članak 5 (Odgovornost za obveze)

- (1) Svaki član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću i generalni partner u komanditnom društvu odgovaraju za obaveze društva u neograničenoj solidarnoj odgovornosti sa svom svojom imovinom.
- (2) Komanditor u komanditnom društvu, dioničar u dioničkom društvu i vlasnik udjela društva s ograničenom odgovornošću ne odgovaraju za obveze društva, osim ako:
 - a) koristi tvrtku za postizanje osobnog cilja koji nije u skladu s ciljevima drugih članova i društva u cjelini;
 - b) upravlja imovinom društva kao vlastitom imovinom;
 - c) koristi društvo za prijevaru ili nanošenje štete svojim vjerovnicima;
 - d) utječe na smanjenje imovine društva u svoju korist ili u korist trećih strana, ili utječe na poduzeće da preuzme obveze iako je znalo ili moralo znati da društvo nije ili neće moći izvršavati svoje obveze.

Članak 6 (Aktivnost)

- (1) Društvo počinje obavljati svoju djelatnost nakon upisa u registar trgovačkih društava i objave registracije u skladu sa zakonom koji uređuje registraciju trgovačkih društava.
- (2) Poslovi za koje je zakonom utvrđeno da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dopuštenja ili drugog akta nadležnog tijela mogu se obavljati nakon dobivanja dozvole, suglasnosti ili drugog akta nadležnog tijela.

(3) Ako uvjeti za dobivanje suglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog tijela iz stavka (2) ovoga članka nisu utvrđeni zakonom ili drugim propisom, savezna ministarstva će, sukladno ovom zakonu, svako u okviru svoje nadležnosti odrediti te uvjete.

(4) Poslovi za koje je posebnim zakonom propisano da se obavljaju u određenom obliku društva ne smiju se obavljati u drugom obliku društva.

Članak 7 (Mogućnost obavljanja drugih djelatnosti tvrtke)

(1) Društvo može obavljati poslove samo u okviru djelatnosti upisane u sudski registar.

(2) Društvo može obavljati i druge djelatnosti koje se inače obavljaju osim djelatnosti upisanih u registar trgovačkih društava u opsegu i na način neophodan za poslovanje, a ne predstavljaju obavljanje tih djelatnosti kao redovite djelatnosti.

Članak 8 (Valjanost poslova)

Transakcije koje je zaključila osoba koja je svojim položajem ili na drugi način ovlaštena zastupati tvrtku, vrijede za treću osobu čak i ako su zaključeni poslovi izvan djelatnosti upisani u registar trgovačkih društava, osim ako treća osoba zna ili je trebala znati poznato da takve transakcije izvan djelatnosti društva.

Članak 9 (Sjedište)

(1) Sjedište trgovačkog društva je mjesto koje je kao sjedište upisano u registar trgovačkih društava.

(2) Sjedište se utvrđuje osnivačkim aktom ili statutom društva.

Članak 10 (Podružnice)

(1) Društvo, domaće ili strano, može osnovati jednu ili više podružnica izvan sjedišta u kojem obavlja svoju djelatnost.

(2) Podružnica se osniva odlukom o osnivanju koju donosi ovlašteno tijelo društva u skladu s osnivačkim aktom ili statutom društva.

(3) Podružnice nemaju svojstvo pravne osobe.

(4) Podružnica je mjesto poslovanja i zastupnika, te obavlja poslovanje s trećim stranama u ime i za račun društva.

(5) Podružnice domaćeg trgovačkog društva upisuju se u registar trgovačkih društava u registracionom sudu u kojem je društvo upisano.

(6) Podružnice stranog društva upisuju se u registar trgovačkih društava kod registracijskog suda na čijem se području nalazi sjedište podružnice.

POGLAVLJE II (DRUŠTVO)

Članak 11 (Termin)

(1) Tvrtka je naziv pod kojim tvrtka posluje.

(2) Društvo se mora isticati u poslovnom prostoru društva.

Članak 12 (Elementi)

(1) Naziv trgovačkog društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mora sadržavati prezime najmanje jednog člana, s naznakom da ih ima više i oznakom "dno".

(2) Društvo s komanditnim društvom mora sadržavati prezime najmanje jednog generalnog partnera i oznaku "kd", a ne smije sadržavati imena komanditnog partnera.

(3) Naziv tvrtke društva s ograničenom odgovornošću mora sadržavati oznaku "doo".

(4) Naziv društva dioničkog društva mora sadržavati oznaku "dd".

(5) Društvo iz st. (1) i (2) ovoga članka mora sadržavati društvo drugog društva koje je član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili generalni partner komanditnog društva.

Članak 13 (Jezik)

(1) Naziv tvrtke mora biti napisan na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji, a prijevod na strani jezik može se koristiti samo zajedno s nazivom tvrtke na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.

(2) Društvo može sadržavati strane riječi koje su uobičajene ili za koje ne postoje odgovarajuće riječi na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.

Članak 14 (Dodatni elementi)

- (1) Društvo može sadržavati dodatne elemente koji pobliže označavaju društvo i sjedište društva.
- (2) Društvo može koristiti skraćeni naziv tvrtke, koji mora sadržavati kodove po kojima se razlikuje od drugih društava i šifru obrasca društva.
- (3) Naziv podružnice mora sadržavati pun naziv društva, naznaku da se radi o podružnici i sjedištu podružnice.

Članak 15 (Zabranjeni predmeti)

Tvrtka ne smije sadržavati:

- a) riječi i znakovi koji su protiv zakona;
- b) zaštićeni žigovi ili pomoćni znakovi drugih pravnih i fizičkih osoba;
- c) službeni simboli i znakovi;
- d) nazive ili simbole stranih država ili međunarodnih organizacija;
- e) riječi i oznake koje bi mogle stvoriti zabunu u pogledu vrste i opsega poslovanja ili dovesti do zabune s tvrtkom ili zaštitnim znakom druge tvrtke ili povrijediti prava drugih.

Članak 16 (Mogući elementi)

- (1) Društvo može sadržavati riječi: "Bosna i Hercegovina" i njegove izvedenice i skraćenice na temelju odobrenja nadležnog tijela utvrđenog posebnim zakonom.
- (2) Društvo može sadržavati riječ "Federacija" i njezine izvedenice i kratice samo na temelju odobrenja nadležnog tijela utvrđenog posebnim zakonom.
- (3) Društvo može sadržavati naziv kantona, grada i općine te njihove izvedenice i kratice samo na temelju odobrenja nadležnog kantonalnog, gradskog ili općinskog tijela utvrđenog posebnim zakonom na području na kojem društvo ima svoj kanton. registrirani ured.
- (4) Društvo može sadržavati ime i prezime osobe koja nije osnivač društva samo uz odobrenje te osobe ili njezinih zakonskih nasljednika.
- (5) Na zahtjev tijela i osobe iz st. (1), (2), (3) i (4) ovoga članka, registarski sud brisat će iz registra riječi i imena upisane kao dodatni elementi društva.

Članak 17
(Naziv člana društva kao elementa društva)

(1) Ako naziv društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili komanditnim društvom sadrži prezime koje je već sadržano u prethodno registriranom društvu, naziv ili drugi dodatni element mora se unijeti u društvo po kojem će se razlikovati od već registrirano poduzeće.

(2) Ako prezime osobe ostane u društvu i nakon prestanka članstva u društvu, na zahtjev te osobe ili njezinih nasljednika, sud će izbrisati njezino prezime iz društva u registru trgovačkih društava.

Članak 18
(Načelo isključivosti tvrtke)

(1) Naziv trgovačkog društva mora se jasno razlikovati od naziva drugih društava.

(2) Registracijski sud odbit će upis u registar trgovačkih društava društva koji je u suprotnosti s odredbama ovog zakona ili se ne razlikuje jasno od već registriranih društava u Federaciji.

(3) Društvo ima pravo zahtijevati prestanak korištenja i brisanje iz registra društava drugog društva i naknadu štete tužene sudu u roku od tri godine od dana upisa spornog društva u registar trgovačkog društva, ako smatra da se tvrtka ne razlikuje jasno od svojih prethodno registriranih tvrtki.

Članak 19
(Načelo prvenstva)

(1) Ako je sud upisan u registar prijava iste tvrtke ili trgovačkih društava koja se međusobno jasno ne razlikuju, sud će registrirati tvrtku koja je prethodno bila registrirana.

(2) Bez obzira na odredbu stavka (1) ovoga članka, upisat će se kasnije registrirano društvo ako podnositelj kasnije podnesene prijave dokaže da je u trenutku podnošenja prethodno podnesene prijave koristio to društvo ili njegove bitne elemente na tržištu kao znak svoje tvrtke, kao zaštitni znak ili pomoćni znak za označavanje svojih proizvoda ili usluga, te da je to učinio prije podnositelja prethodno podnesene prijave.

Članak 20
(Obveza upisa u registar trgovačkih društava)

(1) Društvo i skraćeno društvo upisuju se u registar trgovačkih društava.

(2) Društvo je dužno koristiti puno ili skraćeno društvo upisano u registar trgovačkih društava.

Članak 21
(Poslovna korespondencija)

Sva poslovna pisma i nalozi društva moraju sadržavati:

- a) puni naziv i adresu sjedišta društva;
- b) puni naziv i adresu sjedišta podružnica društva;
- c) naziv i sjedište institucije u kojoj je i broj pod kojim je tvrtka registrirana;
- d) broj računa s imenom i sjedištem financijske organizacije kod koje društvo ima račun, ako društvo ima više računa za svaki od njih;
- e) porezni identifikacijski broj društva.

Članak 22
(Prijenos tvrtke)

Poduzeće se može prenijeti samo ako se društvo prenosi.

POGLAVLJE III (ZASTUPNIK)

Članak 23
(Zastupanje)

- (1) Društvo zastupa uprava.
- (2) Uprava organizira rad i upravlja poslovima, zastupa društvo i odgovorna je za zakonitost poslovanja društva.
- (3) Upravu čine osobe koje su osnivačkim aktom ili statutom društva, sukladno zakonu, ovlaštene za poslovanje društva.
- (4) Društvo mogu zastupati i druge osobe određene osnivačkim aktom ili statutom u skladu sa zakonom.
- (5) Osobe ovlaštene za zastupanje upisuju se u registar trgovačkih društava.

Članak 24
(Ovlaštena osoba)

- (1) Osoba s ovlaštenjem za zastupanje upisana u registar trgovačkih društava ovlaštena je poduzimati sve radnje i obavljati sve aktivnosti u ime i za račun društva u okviru ovlaštenja upisanog u registar trgovačkih društava.
- (2) Osoba ovlaštena za zastupanje koja prelazi granice ovlasti iz stavka (1) ovoga članka, odgovara za štetu koju je time nanijela društvu ili trećoj strani s kojom je transakcija zaključena.

Članak 25 (Odgovornost)

(1) Osoba kojoj je povjereno obavljanje određenih poslova u okviru djelatnosti društva ovlaštena je poduzimati sve radnje i zaključivati zadatke koji se inače obavljaju ili nastaju uz poslove koji su joj povjereni.

(2) Društvo odgovara za obveze koje je u njegovo ime stvorila osoba koju je ovlastila prekoračenjem ovlaštenja, ako treća osoba nije znala ili nije mogla znati za prekoračenje ovlaštenja.

Članak 26 (Procura)

(1) Punomoć je pisano ovlaštenje za poduzimanje svih pravnih radnji i aktivnosti u ime i za račun društva, osim prijenosa i opterećenja nekretnine, osim ako je za to izričito i izričito navedeno ovlaštenje.

(2) Punomoć se može izdati samo za podružnicu, što je izričito navedeno u registru trgovačkih društava i tijekom pojavljivanja prokurista, u protivnom se smatra da se punomoć daje za društvo u cjelini.

(3) Punomoć se može izdati svakoj punoljetnoj i potpuno sposobnoj osobi, bez obzira na dužnost i poslove koje obavlja, osim ako je osnivačkim aktom društva, odnosno statutom društva, drukčije određeno.

(4) Punomoć se ne može izdati pravnoj osobi.

(5) Punomoć je neprenosiva.

Članak 27 (Mogućnost izdavanja punomoći)

(1) Društvo može izdati punomoć jednoj ili više fizičkih osoba u skladu s osnivačkim aktom ili statutom društva.

(2) Punomoć se može istodobno izdati za više osoba koje zajednički predstavljaju društvo, a izjava volje treće osobe dana samo jednoj od njih pravno je valjana.

Članak 28
(Zajedničko punomoćje)

- (1) Ako se punomoć daje dvjema ili više osoba bez naznake da se radi o zajedničkoj punomoći, svaka od tih osoba je prokurist koji samostalno zastupa društvo u granicama ovlasti utvrđenim zakonom.
- (2) Punomoć dodijeljena dvjema ili više osoba smatrat će se zajedničkom punomoći samo ako je to izričito naznačeno u punomoći.
- (3) Izjave volje ili pravne radnje udruženih tužitelja proizvest će pravne posljedice samo ako ih podnose svi zajednički tužitelji zajedno.
- (4) Izjave volje ili pravne radnje koje je izvršio jedan od udruženih tužitelja valjane su samo uz izričitu prethodnu suglasnost ili izričito naknadno odobrenje drugih zajedničkih tužitelja.
- (5) Izjava volje ili pravni postupak protiv jednog tužitelja ima pravni učinak kao da je učinjen protiv svih.
- (6) Poznavanje pravno odlučujućih činjenica ili krivnje jednog zajedničkog tužitelja proizvodi pravne posljedice za davatelja prokurzije, bez obzira na znanje ili krivnju drugih zajedničkih tužitelja.

Članak 29
(Ograničenje proxyja)

- (1) Ograničenje punomoći koje nije predviđeno ovim zakonom nema učinka na treće osobe, bez obzira na to je li treća osoba za to znala ili je trebala znati.
- (2) Ograničenje punomoći u poslovanju jedne ili više podružnica ima učinak prema trećim osobama samo ako je upisano u registar trgovačkih društava.

Članak 30
(Ovlaštenja prokuratora)

Prokurist ne može, bez posebnog ovlaštenja društva, djelovati kao druga ugovorna strana i sklapati ugovore s društvom u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime i za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.

Članak 31
(Davanje i prestanak punomoći)

(1) Društvo je dužno podnijeti zahtjev za upis i prestanak punomoći za upis u registar trgovačkih društava.

(2) Prokurist deponira svoj potpis kod registracijskog suda, a prilikom predstavljanja tvrtke dužan je uz potpis staviti naznaku da djeluje kao prokurist.

(3) Punomoć se prestaje opozivom iz društva i otkazom prokurista.

Članak 32

(Osobe koje imaju posebne dužnosti prema društvu)

(1) Posebne dužnosti prema društvu imaju:

a) članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću i generalni partneri;

b) član društva s ograničenom odgovornošću koji ima značajan udio u temeljnom kapitalu društva ili član društva s ograničenom odgovornošću koji je kontrolni član društva u smislu povezanih strana;

c) dioničar koji ima značajan udio u temeljnom kapitalu društva ili dioničar koji je kontrolni dioničar u smislu povezanih strana;

d) članovi uprave, predsjednik i članovi nadzornog odbora, predstavnici i prokuristi;

e) likvidacioni upravitelj.

(2) Značajno sudjelovanje u temeljnom kapitalu društva u smislu stavka (1) točke b) i c) ovoga članka iznosi udio od najmanje 20% u temeljnom kapitalu društva.

(3) Kontrolni član društva ili kontrolni dioničar u smislu stavka (1) točke b) i c) ovoga članka je osoba koja ima više od 50% glasačkih prava u društvu na temelju redovnih dionica ili koja na drugi način vrši kontrolu nad upravljanjem i vođenjem poslova društva.

(4) Osobe iz stavka (1) ovoga članka dužnosti će obavljati savjesno, s pažnjom dobrog gospodarstvenika i s razumnim uvjerenjem da djeluju u najboljem interesu društva (u daljnjem tekstu: dužna pažnja).

(5) Osoba koja postupa s dužnom pažnjom neće biti odgovorna za štetu nastalu takvom procjenom za društvo.

Članak 33

(Mogućnost podnošenja tužbe)

Društvo može podnijeti tužbu protiv osobe iz članka 32. stavka 1. točke d) i e) ovog zakona za naknadu štete naneseone toj osobi povredom dužne pažnje iz člana 32. stav (4) ovog zakona.

Članak 34

(Dužnost prijavljivanja poslova i aktivnosti za koje postoji osobni interes)

(1) Osobni interes postoji u slučaju da osoba iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona ili član njegove obitelji:

- a) ugovorna strana u pravnom poslu s tvrtkom;
- b) u financijskom odnosu s osobom iz pravnog posla koja sklapa ugovor s društvom ili koja ima financijske interese u tom poslu na temelju kojih se može očekivati da će utjecati na njezino djelovanje suprotno interesu društva;
- c) pod kontrolom utjecaja stranke iz pravnog posla ili osobe koja ima financijski interes u pravnom poslu ili radnji tako da se s razlogom može očekivati da će utjecati na njezino ponašanje suprotno interesu društva.

(2) Članom obitelji osobe iz stavka (1) ovoga članka smatra se:

- a) njegov bračni drug, roditelji, brat ili sestra tog supružnika;
- b) njegovo dijete, roditelji, brat ili sestra;
- c) njegov krvni srodnik u izravnoj liniji i u pobočnoj liniji do drugog stupnja srodstva, posvojitelj i posvojenik, tazbinski srodnik do prvog stupnja uključujući;
- d) druge osobe koje žive s tom osobom u zajedničkom domaćinstvu.

(3) Osobe iz članka 32. stavka (1) i iz stavka (2) ovoga članka smatraju se povezanim osobama u smislu ovog zakona.

(4) Povezane osobe za sve aktivnosti iz stavka (1) ovoga članka predstavljaju sve činjenice relevantne za donošenje odluka i dobivaju prethodno odobrenje od nadležnog tijela društva, u skladu sa statutom društva.

Članak 35

(Tužba za odobrenje poslova za koje postoji osobni interes)

(1) Društvo može podnijeti tužbu protiv osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona koja je imala osobni interes u pravnom poslu i zatražiti naknadu štete ako za to pravno poslovanje nije pribavljeno prethodno odobrenje nadležnom tijelu društva nisu predstavljene sve činjenice relevantne za donošenje takve odluke u pravnom poslu .

(2) Ako je tuženik član uprave, društvo zastupa osoba koju imenuje nadležno tijelo društva, sukladno statutu društva.

Članak 36

(Dužnost izbjegavanja sukoba interesa)

(1) Osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona ne smiju, u vlastitom interesu ili u interesu s njima povezanih osoba:

- a) koristiti imovinu društva;
- b) koristiti informacije dobivene u tom svojstvu koje nisu javno dostupne;
- c) zloupotrijebiti svoj položaj u društvu;
- d) iskoristiti prilike za sklapanje posla koji se prezentira društvu.

(2) Dužnost izbjegavanja sukoba interesa postoji neovisno o tome je li društvo moglo koristiti imovinu, podatke ili zaključiti transakcije iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 37

(Tužba zbog povrede dužnosti radi izbjegavanja sukoba interesa)

(1) Društvo može podnijeti tužbu protiv osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona koja krši obvezu izbjegavanja sukoba interesa iz članka 36. ovog zakona, a može zahtijevati:

- a) oštećenja ili
- b) prijenos koristi koje je ta osoba, odnosno povezana osoba iz članka 34. stavka (3) ovog zakona, ostvarila kao posljedica te povrede dužnosti.

(2) Ako je tuženik član uprave, društvo zastupa osoba koju imenuje nadležno tijelo društva, sukladno statutu društva.

POGLAVLJE IV (POSLOVNA TAJNA I ZABRANA NATJECANJA)

Članak 38

(Poslovna tajna)

Poslovnom tajnom smatraju se podaci o poslovanju koji očito nanose značajnu štetu društvu ako dođu u posjed treće strane bez pristanka društva.

Članak 39

(Podaci koji imaju karakter poslovne tajne)

(1) Nadležno tijelo društva dužno je u pisanom aktu utvrditi podatke koji imaju karakter poslovne tajne i osobe odgovorne za njihovu uporabu i zaštitu.

(2) Podaci koji su javni prema zakonu i drugim propisima i podaci o kršenju zakona i drugih propisa ne mogu se utvrditi kao poslovna tajna.

Članak 40

(Zabrana natjecanja)

(1) Član društva s ograničenom odgovornošću, generalni partner, dioničar i član uprave i nadzornog odbora društva s ograničenom odgovornošću, član nadzornog odbora i uprave dioničkog društva i prokurist mogu ne bez odobrenja nadležnog tijela u tom svojstvu ili kao zaposlenika drugog poduzeća i kao samostalnog poduzetnika za sudjelovanje u aktivnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentnom odnosu s djelatnošću prve tvrtke.

(2) Osnivačkim aktom ili statutom društva može se odrediti trajanje zabrane i nakon prestanka sposobnosti iz stavka (1) ovoga članka najduže dvije godine.

Članak 41
(Mogućnost traženja odštete)

Društvo može zatražiti od osobe koja krši zabranu tržišnog natjecanja naknadu štete i ustupanje zaključenih transakcija, ili prijenos ostvarenih koristi ili prava iz zaključenih transakcija u roku od tri mjeseca od saznanja za povredu, a najkasnije tri godine nakon povrede zabrane tržišnog natjecanja.

Članak 42
(Sindikalna organizacija)

Zaposlenici u poduzeću mogu organizirati sindikat ili vijeće zaposlenika u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o vijeću zaposlenika.

Članak 43
(Zabrana sindikalnih aktivnosti)

U društvu se ne mogu osnivati organizacije i djelatnosti koje nemaju karakter sindikata i sindikalnih djelatnosti, kao i vijeća zaposlenika sukladno Zakonu o radu i Zakonu o vijećima zaposlenika.

POGLAVLJE V (UDJELITE KAPITAL I INVESTICIJE)

Članak 44
(Temeljni kapital)

(1) Temeljni kapital društva je iznos kapitala koji su upisali članovi društva na temelju osnivačkog akta.

(2) Promjena temeljnog kapitala upisuje se na temelju statuta ili izmjena statuta društva.

(3) Dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću moraju imati temeljni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

(4) Posebnim iznosom za društva koja obavljaju posebne djelatnosti može se odrediti veći iznos temeljnog kapitala.

(5) Dio temeljnog kapitala jednak novčanim doprinosima može se u cijelosti ili djelomično uplatiti (upisano, ali ne i uplaćeno u temeljni kapital).

(6) Temeljni kapital društva može se povećati ili smanjiti.

(7) U slučaju smanjenja kapitala, temeljni se kapital ne može smanjiti ispod iznosa minimalnog temeljnog kapitala utvrđenog ovim zakonom.

Članak 45 (Ulozi)

(1) Temeljni kapital tijekom osnivanja društva osiguran je doprinosima članova u novcu i stvarima i pravima čija se vrijednost može izraziti u novcu.

(2) Ulaganje u nekretnine i prava izražava se u novcu i mora se unijeti u cijelosti prije upisa društva u registar trgovačkih društava.

Članak 46 (Vrijednost udjela)

(1) Vrijednost vlasničkih i pravnih uloga mora biti utvrđena osnivačkim aktom ili statutom društva, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Vrijednost udjela u imovini i pravima u dioničkom društvu i društvu s ograničenom odgovornošću utvrđuje se na temelju procjene prihvaćene ugovorom od strane svih osnivača.

Članak 47 (Procjene vrijednosti udjela)

Procjena iz članka 46. stavka (2) ovoga zakona mora sadržavati opis, način prikaza i procijenjenu vrijednost ulaganja te ocjenu odgovara li ulaganje cijeni upisanih dionica dioničkog društva ili dionica u društvo s ograničenom odgovornošću.

Članak 48 (Obveza podmirenja ugovorene vrijednosti depozita)

(1) Kad procijenjena vrijednost doprinosa u naturi i pravima ne dosegne ugovoreni iznos do trenutka upisa društva u registar društva ili do ugovorenog roka plaćanja u slučaju pristupanja društvu, član društva koji je preuzeo taj doprinos je dužan razliku platiti u gotovini.

(2) Ako društvo nije steklo vlasništvo nad stvari koju je član društva bio dužan unijeti kao ulaganje, član društva mora u gotovini platiti vrijednost te stvari koju mu društvo mora vratiti.

Članak 49 (Prava člana društva)

Ulog daje članu društva pravo na udio ili udio u društvu.

Članak 50 (Poslovne knjige i financijski izvještaji)

Društvo je dužno voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu sa zakonom i drugim propisima.

POGLAVLJE VI (PRIDRUŽENE TVRTKE)

Članak 51 (Termin)

(1) Pridružena društva sastoje se od dva ili više društava u skladu s ovim zakonom, koja su međusobno povezana na sljedeći način:

- a) sudjelovanje u temeljnom kapitalu ili dionicama (društva kapitala);
- b) putem ugovora (društva vezana ugovorom);
- c) putem kapitala i putem ugovora (zajednička ulaganja).

(2) Podružnice iz stavka (1) ovoga članka uključuju jedno matično društvo i jedno ili više podružnica.

(3) Pridružena društva organiziraju se kao koncern, holding, poslovno udruženje ili drugi oblik organizacije u skladu s ovim zakonom.

(4) Tvrtke se povezuju u skladu s propisima koji uređuju zaštitu tržišnog natjecanja.

Članak 52 (Vladajuća i ovisna tvrtka)

(1) Ako jedno društvo ima većinski udio u temeljnom kapitalu drugog društva ili ako na temelju ugovora sklopljenog s drugim društvom ima pravo imenovati većinu članova nadzornog odbora tog drugog društva, odnosno ima većinom glasova u skupštini smatra se to društvo.

(2) Kontrolno društvo s većinskim udjelom u temeljnom kapitalu je društvo koje izravno ili neizravno preko drugog društva, na temelju više od 50% udjela u temeljnom kapitalu drugog društva, ima više od 50% glasova u skupština podružnice.

(3) Izravno sudjelovanje u temeljnom kapitalu matičnog društva ili druge osobe koja ga drži za svoj račun utvrđuje se na temelju omjera nominalnog iznosa te dionice i ukupnog temeljnog kapitala podružnice.

(4) Prilikom utvrđivanja udjela iz stavka (3) ovoga članka, vlastite dionice i udjeli podružnice te dionice i udjeli koje za račun podružnice drži treća strana oduzimaju se od ukupnog temeljnog kapitala podružnica.

(5) Neizravno sudjelovanje u temeljnom kapitalu koji pripada matičnom društvu uključuje dionice i udjele u vlasništvu ovisnog društva ili u vlasništvu druge osobe za račun tog društva ili za račun društva koje ovisi o njemu (podružnice).

(6) Podružnica može stjecati dionice i udjele u matičnom društvu i ostvarivati svoje pravo glasa na temelju dionica i udjela kojima već raspolaže, u skladu s odredbama ovog zakona o društvu sa zajedničkim udjelom.

Članak 53 **(Tvrčke s uzajamnim sudjelovanjem)**

Tvrčke sa zajedničkim udjelom u temeljnom kapitalu povezane su tvrtke u kojima svako društvo ima udjel u temeljnom kapitalu drugog društva.

Članak 54 **(Držanje)**

Ako vladajuću i jednu ili više podružnica, na temelju sklopljenog ugovora o upravljanju poslovanjem, objedini jedno poslovno društvo od strane vladajućeg društva, oni čine holding društvo, a pojedina društva su holding društva.

Članak 55

(Zabrinutost)

Ako matično društvo, na temelju sklopljenog ugovora o upravljanju poslovanjem, osim jedinstvenog upravljanja poslovima podružnica, obavlja i druge poslove, oni čine koncern, a pojedina društva su društva koncerna.

Članak 56 (Mogućnost osnivanja pravno neovisnih tvrtki)

Holding i koncern, sukladno čl. 54. i 55. ovog zakona, mogu formirati i pravno neovisna društva, koja međusobno nisu ovisna.

Članak 57 (Zajedničke odredbe za povezana društva)

(1) Matično društvo ima neograničenu solidarnu odgovornost prema vjerovnicima u stečajnom postupku podružnice ako je stečaj uzrokovan obvezujućim nalogima, odlukama ili uputama matičnog društva.

(2) Ako društvo za upravljanje stavlja podružnicu u položaj da sam za sebe izvrši štetni pravni posao ili učini nešto na svoju štetu ili propust, dužan je podružnici nadoknaditi štetu nastalu na toj osnovi.

(3) Zahtjev za naknadu štete iz stavka (2) ovoga članka mogu podnijeti dioničari i članovi podružnice koji posjeduju ili predstavljaju najmanje 10% temeljnog kapitala tog društva ili manji dio utvrđen statutom, kao i vjerovnici društva čija potraživanja iznose više od 10% temeljni kapital podružnice.

(4) Osim matičnog društva, članovi uprave matičnog društva koji su društvo ovisno stavili u poziciju da za sebe obavlja štetan pravni posao ili da učini ili propusti učiniti nešto na svoju štetu odgovorni kao solidarni dužnici.

(5) Članovi uprave podružnice također odgovaraju kao solidarni dužnici ako su povrijedili svoje dužnosti, osim ako su postupili po uputama uprave matičnog društva.

Članak 58 (Poslovno udruženje)

(1) Poslovno udruženje je ekonomska interesna skupina koju mogu osnovati dva ili više trgovačkih društava radi poboljšanja, promicanja i usklađivanja obavljanja svojih djelatnosti.

(2) Poslovno udruženje ne osniva se radi stjecanja dobiti.

(3) Poslovno udruženje je pravna osoba.

(4) Poslovno udruženje upisuje se u registar trgovačkih društava sukladno odredbama zakona koji uređuje registraciju poslovnih subjekata.

(5) Oznaka "poslovno udruženje" navodi se u trgovačkom društvu.

(6) Poslovno društvo djeluje u pravnom prometu u svoje ime i za račun svojih članova te u ime i za račun svojih članova.

(7) Poslovno udruženje odgovara za obveze preuzete u pravnom prometu svojom imovinom, a članovi odgovaraju na način utvrđen osnivačkim ugovorom, odnosno ugovorom s trećom stranom.

(8) Ugovorom o osnivanju određuje se naziv, vrijeme osnivanja i trajanje, svrha i djelatnost, sjedište, uprava, zastupanje, odgovornost, pristupanje, povlačenje, povlačenje u pravnom prometu, isključenje, imovina, nadzor, prestanak, kao i drugo pitanja važna za postizanje ciljeva osnivanja poslovno udruženje.

Članak 59 (Drugi oblici povezivanja tvrtki)

Tvrtke se ugovorom mogu povezati u druge oblike povezivanja (konzorcij, franšizing, zajednica poduzeća, poslovna unija, poslovni sustav, bazen i drugi).

POGLAVLJE VII (REGISTAR TVRTKI)

Članak 60 (Registar tvrtki)

(1) Podaci o trgovačkom društvu utvrđeni ovim zakonom upisuju se u registar trgovačkih društava.

(2) Registar trgovačkih društava sadrži registar podataka i registar dokumenata.

(3) Upis u registar trgovačkih društava i objavljivanje registracije vrši se u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(4) Promjene podataka i dokumenata trgovačkih društava upisuju se u registar trgovačkih društava.

Članak 61. (Podaci i dokumenti o tvrtki)

(1) Smatra se da treće osobe znaju za registrirane podatke o tvrtki nakon njihove objave ili objave izvoda iz tih podataka ili dokumenata na temelju kojih je izvršena registracija s pozivom na njih.

(2) U slučaju da se podaci i dokumenti dostavljeni u spisu registra ili upisani u registar društava razlikuju od objavljenih podataka, objavljeni podaci neće biti obvezujući za treće strane, ali se mogu odnositi na objavljene podatke, osim ako tvrtka na koju se odnose dokazuje da su treće strane znale ili mogle znati za podatke i dokumente koji su dostavljeni u registru ili su upisani u registar trgovačkih društava.

Članak 62.

(Ništavost registracije osnivanja trgovačkog društva)

(1) Osim ako Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno, registracija osnivanja trgovačkog društva ništava je ako:

- a) broj osnivača manji je od broja utvrđenog ovim zakonom;
- b) ne postoje pravne i poslovne sposobnosti svih osnivača;
- c) osnivački akt nije sastavljen u propisanom obliku;
- d) osnivački akt ne sadrži podatke o poslovnom nazivu društva, vrijednosti i vrsti doprinosa svakog osnivača ili iznosu temeljnog kapitala propisanom ovim zakonom ili o djelatnostima društva;
- e) minimalni iznos depozita nije uplaćen u skladu s ovim zakonom;
- f) djelatnost društva je nezakonita ili suprotna javnom interesu;
- g) osnivač ili jedan od osnivača društva član je postojećeg društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili generalni partner u komanditnom društvu;
- h) osnivač ili jedan od osnivača trgovačkog društva jedini je član društva s ograničenom odgovornošću nad kojim je pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije ili je protiv tog poduzeća podnesena tužba iz članka 359. stavka 1., tačka a) ovog zakona.

(2) Ako se može ukloniti osnov za ništavost registracije trgovačkog društva, nadležni sud će, nakon pokretanja postupka za utvrđivanje ništavosti, odrediti najduže razdoblje od 90 dana za otklanjanje nedostataka i za to vrijeme prekinuti postupak .

Članak 63.

(Dužnost sudova, upravnih tijela i drugih institucija)

Sudovi, upravna tijela i druge institucije ovlaštene zakonom da odobravaju i nadziru osnivanje i poslovanje društava, izdavanje i trgovinu vrijednosnim papirima, dužni su odmah pismeno obavijestiti registar trgovačkih društava o podacima stečenim u vršenju nadležnosti što dovodi u sumnju potpunost i točnost podataka i dokumenata upisanih u registar trgovačkih društava.

POGLAVLJE VIII (SPAJANJE, SPAJANJE, ODJELJAK, PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)

Članak 64

(Koncept spajanja, preuzimanja, podjela i promjena u obliku društva)

(1) Dvije ili više tvrtki mogu se spojiti tako da prijenosom imovine i obveza bez provedbe likvidacije osnuju novo društvo koje postaje njihov pravni sljednik.

(2) Društvo se može pripojiti prijenosom imovine i obveza bez izvršenja likvidacije na drugo društvo koje postaje njegov pravni sljednik.

(3) Trgovačko društvo može se podijeliti prijenosom imovine i obveza bez likvidacije na dva ili više društava koja postaju njegovi pravni nasljednici, solidarno odgovorni za svoje obveze na jedan od sljedećih načina: spajanjem, kada je podijeljeno društvo prenosi na dva ili više postojećih društava ukupnu imovinu i obveze, ili, osnivanjem novih poduzeća, kada se podijeljeno društvo prenosi na dva ili više novih društava ukupnu imovinu i obveze.

(4) U slučajevima spajanja, stjecanja ili podjele društva, u smislu odredbi stavka (1), (2) i (3) ovoga članka, dioničari ili vlasnici dionica spojenog, spojenog ili podijeljenog društva dobit će dionice (udjele) društva nasljednika, s mogućnošću plaćanja u gotovini do 10 % ukupne nominalne vrijednosti dionica (udjela). emitirano na toj osnovi.

(5) Bilo koje društvo, osim društva s neograničenom solidarnom odgovornošću i otvorenog dioničkog društva, može promijeniti oblik.

(6) Otvoreno dioničko društvo može se podijeliti, u skladu sa stavkom (3) ovoga članka, spajanjem s dva ili više postojećih otvorenih dioničkih društava ili podjelom na dva ili više novih otvorenih dioničkih društava.

Članak 65

(Odluka o spajanju, stjecanju, podjeli i promjeni oblika društva)

(1) Odluku o pripajanju, stjecanju, podjeli ili promjeni oblika društva, u društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću i komanditnim društvom, donose članovi društva, a u društvu s ograničenom odgovornošću i dioničkom društvu, takvu odluku donosi skupština društva., u skladu sa zakonom.

(2) U postupku pripajanja identičnu odluku moraju donijeti sva društva koja se spajaju, a u postupku spajanja identičnu odluku moraju donijeti društvo koje se spaja i društvo u koje se spaja.

Članak 66

(Plan reorganizacije)

(1) Odluka o pripajanju, stjecanju, podjeli ili promjeni oblika donosi se na temelju plana reorganizacije, koji upravni i nadzorni odbor ili drugo tijelo svakog društva sudionica, ovlašteno osnivačkim aktom ili statutom, mora pripremiti i obavijestiti dioničare, članove i vjerovnike, društva najmanje 30 dana prije datuma donošenja odluke.

(2) Društvo je dužno odluku o namjeravanoj reorganizaciji objaviti u medijima.

Članak 67.
(Obvezni sadržaj plana reorganizacije)

(1) Plan reorganizacije mora sadržavati:

- a) oblik, naziv i sjedište tvrtki sudionica i društava nasljednica;
- b) vlasnička prava dioničara ili članova društava prethodnika u društvu nasljedniku;
- c) opis, procjenu i raspodjelu imovine i obveza društava prethodnika koja su s revizorovim izvješćem prenesena na društvo nasljednika;
- d) datum od kada će vlasnici dionica ili udjela društva nasljednika moći sudjelovati u dobiti i uvjeti koji utječu na to pravo;
- e) datum od kojega će društva nasljednice obračunavati poslovanje prethodnog društva.

(2) U slučaju podjele društva, osim elemenata iz stavka (1) ovoga članka, plan reorganizacije mora sadržavati i sljedeće dodatne elemente:

- a) omjer razmjene prava;
- b) uvjete za dodjelu dionica ili udjela i iznos plaćanja u gotovini;
- c) prava u društvima nasljednicima koja pripadaju vlasnicima dionica ili udjela podijeljenog društva koja su sadržavala posebna prava, kao i vlasnicima drugih vrijednosnih papira podijeljenog društva;
- d) opis i raspodjelu imovine i obveza prenesenih na svako društvo nasljednik.

Članak 68.
(Ostali obavezni sadržaji plana reorganizacije)

Plan reorganizacije mora sadržavati pisano izvješće revizora o financijskim izvještajima tvrtki sudionica, koje uključuje:

- a) navođenje metoda korištenih za određivanje omjera zamjene;
- b) revizorovo mišljenje o tome je li primijenjena odgovarajuća metoda, naznaku vrijednosti koje bi se dobile korištenje drugih metoda i mišljenje o relativnoj važnosti svake od metoda u određivanju omjera zamjene;
- c) opis problema vrednovanja s kojim se revizor suočava, ako ga ima.

Članak 69
(Odgovornost članova uprave društva i drugih osoba i revizora)

Članovi uprave društva i druge osobe koje su izradile plan reorganizacije i revizori koji su izvršili pregled i dali mišljenje za društva sudionice, odgovaraju za štetu neograničeno solidarno društvima sudionicima i njihovim dioničarima ili članovima, ako utvrđuju tečaj ili promjene u obliku društva nisu djelovali prema pravilima struke.

Članak 70 (Kopije)

Prije donošenja odluke o planu reorganizacije, uprava društva sudionica dužna je predočiti svakom dioničaru ili članu društva na njegov zahtjev ili dostaviti kopije plana reorganizacije godišnjih financijskih izvještaja društava sudionica za posljednje tri poslovne godine. podaci u njemu su stariji od šest mjeseci s izvještima i revizijskim mišljenjem.

Članak 71. (Upis reorganizacije u registar trgovačkih društava)

Istodobno s upisom u registar trgovačkih društava, trgovačkih društava nastalih spajanjem društava, spajanjem društva s drugim društvom i podjelom društva na više novih društava, u registar se upisuje prestanak društva koje se pripoji, pripoji ili podijeli tvrtki.

Članak 72. (Prestanak društva)

- (1) Društvo prestaje gubiti status pravne osobe.
- (2) Društvo prestaje danom upisa prestanka u registar trgovačkih društava.
- (3) Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, likvidacija će se provesti prestankom društva.

Članak 73. (Slučajevi raspuštanja društva)

Društvo prestaje u slučaju:

- a) istek roka za koji je osnovan;
- b) spajanja, stjecanja i podjele;
- c) okončanje stečajnog postupka ili odbijanje zahtjeva za otvaranje stečajnog postupka zbog nedostatka imovine;
- d) otkaz na temelju sudske odluke;
- e) odlukom skupštine društva.

Članak 74. (Ostali slučajevi raspuštanja društva)

(1) Društvo se može prestati sudskom odlukom donesenom na zahtjev nadležnog tijela ili osobe koja dokaže pravni interes kada:

- a) najviše tijelo društva određeno osnivačkim aktom ili statutom društva ne sastaje se i ne izvršava svoje ovlasti ili nije izvršen izbor tijela kojem je prethodni mandat istekao dulje od dvije godine;
- b) društvo nije ostvarilo prihod dulje od dvije godine;
- c) društvu je oduzeta dozvola za obavljanje djelatnosti;
- d) uvjete za nastavak postojanja društva u obliku u kojem je registrirano registar trgovačkih društava.

(2) Prije donošenja odluke o prestanku društva sud može odrediti rok za otklanjanje razloga zbog kojih je odluka predložena.

Članak 75 (Provođenje likvidacije)

Ako ukupna imovina nakon raspuštanja društva nije prešla na pravnog sljednika, likvidacija se provodi u skladu s posebnim zakonom, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

DRUGI DIO - (TVRTKA S NEOGRANIČENOM SOLIDARNOM ODGOVORNOŠĆU)

Članak 76. (Koncept i osnivanje)

Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću je društvo s najmanje dvije osobe koje solidarno odgovaraju za obveze društva.

Članak 77. (Osnivački akt)

- (1) Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću osniva se osnivačkim ugovorom.
- (2) Ugovor o osnivanju društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mora sadržavati ime, prezime i adresu prebivališta ili tvrtke i sjedište članova društva, tvrtke, sjedište i djelatnost društva te prava i obveze članova.
- (3) Izmjene ugovora vrše se uz suglasnost svih članova.

Članak 78. (Zahtjev za upis u registar poduzeća)

Zahtjev za upis osnivanja društva s neograničenom solidarnom odgovornošću u registar trgovačkih društava potpisuju svi članovi društva.

Članak 79 (Uloge članova)

- (1) Doprinosi članova društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu biti u novcu, stvarima, pravima i pruženim uslugama.
- (2) Vrijednost uloga u stvarima, prava i pružanje usluga utvrđuje se ugovorom o osnivanju društva.
- (3) Uloge članova jednake su vrijednosti.
- (4) Svaki član će uplatiti ili upisati svoj doprinos u roku određenom ugovorom, a u slučaju da rok nije dogovoren, najkasnije dva mjeseca nakon upisa osnivanja društva u registar tvrtke.
- (5) Doprinosi članova postaju vlasništvo društva.

Članak 80 (Upravljanje)

- (1) Svaki član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ima pravo i obvezu upravljati društvom, u skladu s ugovorom.
- (2) Ugovorom se može odrediti da određeno vrijeme društvom u potpunosti ili djelomično upravlja jedan ili više članova, pri čemu se ostali članovi odriču prava upravljanja u istoj mjeri.
- (3) Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može svoje pravo upravljanja prenijeti na osobu koja nije član društva, samo uz suglasnost ostalih članova.
- (4) Ako svi članovi ili više članova imaju pravo upravljati društvom, svaki od njih ima pravo poslovati.
- (5) Ako se jedan od članova s pravom upravljanja protivi poduzimanju radnje ili obavljanju posla, ostali članovi s pravom upravljanja nemaju pravo poduzimati radnje ili obavljati posao.
- (6) Ako je ugovorom određeno da članovi društva ovlašteni za upravljanje mogu djelovati samo zajedno, svaka radnja i rad mogu se izvoditi samo uz suglasnost svih ovlaštenih članova.

Članak 81. (Odlučivanje svih članova društva o određenim pitanjima)

Ako je ugovorom određeno da o određenim pitanjima odlučuju svi članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, o tim se pitanjima odlučuje uz suglasnost svih članova društva.

Članak 82. (Mogućnost odricanja od prava upravljanja)

Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može se, u pisanoj izjavi, na određeno vrijeme odreći prava upravljanja i prepustiti pravo potpunog upravljanja drugim članovima, uz njihov pristanak.

Članak 83.
(Upravljačko tijelo)

(1) Ovlaštenje za upravljanje društvom s neograničenom solidarnom odgovornošću danom jednom ili više članova može se opozvati uz pristanak svih ostalih članova, ako ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Nakon opoziva ovlaštenja, do postizanja novog dogovora članova o ovlaštenju, članovi će upravljati društvom u skladu s člankom 80. stavkom (1) ovoga zakona.

Članak 84.
(Dužnosti i prava članova)

(1) Član s ovlaštenjem za upravljanje društvom s neograničenom solidarnom odgovornošću dužan je o svim aktivnostima obavijestiti ostale članove društva na njihov zahtjev.

(2) Svaki član društva ima pravo uvida u poslovne knjige i dokumente društva

Članak 85
(Zastupanje)

(1) Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću zastupa svakog člana, osim ako ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Ako su samo neki članovi ugovorom ovlašteni za zajedničko ili pojedinačno predstavljanje društva, drugi članovi ne mogu zastupati društvo.

(3) Članovi ovlašteni za zajedničko predstavljanje društva mogu pismeno ovlastiti jednog od njih za obavljanje određenih poslova.

(4) Svaki član društva solidarno je odgovoran trećim osobama za obveze društva, osim ako treća osoba prilikom sklapanja pravnog posla s jednim od članova zna da član nije ovlašten zastupati društvo.

Članak 86.
(Dobit i gubitak)

Članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću sudjeluju u raspodjeli dobiti i pokriću gubitaka u jednakim iznosima, osim ako ugovorom nije drugačije određeno.

Članak 87.
(Zabrana natjecanja)

Članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu obavljati druge poslove i aktivnosti te tako stvarati imovinske obveze uz suglasnost svih ostalih članova, osim ako u ugovoru nije drugačije određeno.

Članak 88.

(Opseg odgovornosti članova)

- (1) Osoba koja se pridruži društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću odgovara i za obveze društva nastale prije njegovog pristupanja.
- (2) Član koji je podmirio obvezu društva nastalu prije njegova pristupanja, ima pravo podmiriti od drugih članova podmirenu obvezu društva i troškove koje je s tim u vezi imao.
- (3) Član koji istupi iz društva koje nastavlja s radom odgovara samo za obveze društva nastale do dana upisa njegova istupanja u registar trgovačkih društava.

Članak 89.

(Povlačenje iz društva i pristupanje društvu)

- (1) Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može istupiti iz društva.
- (2) Društvu se može pridružiti novi član.
- (3) Povlačenje člana iz društva i pristupanje novog člana društvu uređuje se ugovorom.
- (4) Član društva može svoja prava i obveze prenijeti na treće osobe samo uz suglasnost svih ostalih članova društva.

Članak 90

(Prestanak društva)

Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću prestaje, osim iz razloga i načina iz čl. 73. i 74. ovog zakona i u slučaju:

- a) kada član podnese pismenu obavijest najkasnije šest mjeseci prije kraja kalendarske godine odustanak i raskid ugovora sklopljenog na neodređeno vrijeme, osim ako ugovorom nije drukčije određeno;
- b) smrt člana, osim ako ugovorom nasljednik umrlog ne postane novi član;
- c) prestanak pravne osobe kao člana društva;
- d) stečaj jednog od članova društva;
- e) gubitak ili ograničenje poslovne sposobnosti jednog od članova društva;
- f) sudske odluke o prestanku društva.

Članak 91.

(Mogućnost promjene ugovora i pravo namirenja udjela)

- (1) U slučajevima iz članka 90. točke a), b), c), d) i e) ovog zakona, drugi članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu izmijeniti ugovor i nastaviti s radom.
- (2) Član čije je članstvo prestalo ili njegov nasljednik, odnosno pravni sljednik, ima pravo podmiriti udjel koji se računa kao i udio u ostatku imovine nakon likvidacije.

Članak 92.

(Nasljednici)

(1) Ako društvo nastavi postojati nakon smrti jednog člana, nasljednik može podnijeti pisani zahtjev za nasljedstvo u društvu najkasnije u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju.

(2) Prihvatanjem članstva u društvu nasljednik preuzima prava i obveze umrlog člana od dana njegove smrti.

(3) Nasljednik umrlog člana koji nije prihvatio članstvo u društvu ima pravo zatražiti od društva namirenje udjela, a kad ima više nasljednika vlasnička prava umrlog člana u imovini društva dijele se na nasljednici u omjeru utvrđenom oporukom ili sudskom odlukom o nasljeđivanju.

(4) Nasljedniku koji je prihvatio članstvo u društvu naknadit će se razmjerno njegovom udjelu u nasljedstvu.

(5) Nasljednici koji prihvate članstvo u društvu postaju članovi s imovinskim pravima razmjerno svom sudjelovanju u naslijeđenoj imovini umrlog člana.

Članak 93. (Likvidacija)

(1) U slučaju likvidacije društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, članovi imaju pravo na razmjernan udio preostale imovine društva nakon likvidacije.

(2) Imovina društva nakon likvidacije podijelit će se među članovima najprije do iznosa njihovih uplaćenih doprinosa, a zatim na jednake dijelove.

(3) Ostatak imovine društva nakon likvidacije, koji nije dovoljan za povrat uplaćenih doprinosa, podijelit će se među članove razmjerno doprinosima, ako ugovorom nije drukčije određeno.

TREĆI DIO - OGRANIČENO DRUŠTVO

Članak 94. (Koncept i osnivanje)

(1) Društvo u kojem jedan ili više članova solidarno odgovaraju za obveze društva svom svojom imovinom (u daljnjem tekstu: generalni partneri), a jedan ili više članova odgovaraju za obveze društva samo do visine svojih doprinosa upisano u registar trgovačkog društva (u daljnjem tekstu: komanditori) je komanditno društvo.

(2) Odredbe ovog zakona o društvima s neograničenom solidarnom odgovornošću primjenjuju se na komanditna društva, osim ako drugim odredbama ovog zakona nije drugačije određeno.

(3) Komanditno društvo može se transformirati u komanditno društvo.

Članak 95 (Osnivanje)

Komanditno društvo osniva se ugovorom koji mora sadržavati:

- a) naziv tvrtke i sjedište društva;
- b) ime, prezime i adresu prebivališta, odnosno tvrtke i sjedišta članova;
- c) određivanje koji su članovi opći partneri, a koji ograničeni partneri;
- d) vrstu i iznos doprinosa svakog člana;
- e) djelatnost komanditnog društva.

Članak 96 (Izmjene osnivačkog akta)

(1) Za izmjene ugovora o osnivanju komanditnog društva potrebna je suglasnost svih članova.

(2) Ugovorom se može odrediti da za prijenos vlasničkih prava komanditenta na drugu osobu nije potreban pristanak svih članova.

Članak 97. (Zahtjev za registraciju osnivanja)

Zahtjev za upis osnivanja komanditnog društva u registar trgovačkih društava potpisuju svi članovi.

Članak 98 (Upravljanje i zastupanje)

(1) Poslovima komanditnog društva upravljaju ortaci.

(2) Komandikator ima pravo uvida u poslovne knjige i dokumente društva i godišnje financijsko izvješće.

Članak 99 (Zastupanje)

Komanditno društvo zastupa svakog općeg partnera, osim ako je u ugovoru izričito navedeno drugačije.

Članak 100 (Zapovjednik)

- (1) Komanditni partner može zastupati komanditno društvo samo na temelju posebnog ovlaštenja danog uz pristanak svih članova.
- (2) Komandikator koji bez ovlaštenja zaključuje ugovor u ime društva, za obveze iz tog ugovora odgovara kao generalni partner.

Članak 101 (Dobit)

- (1) Dobit komanditnog društva dijeli se na dio za generalne partnere i dio za komanditore u omjeru utvrđenom ugovorom.
- (2) Dio dobiti namijenjen generalnim partnerima podijelit će se među njima na jednake dijelove.
- (3) Dio dobiti namijenjen komanditorima podijelit će se među njima razmjerno uplaćenim doprinosima, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 102. (Prestanak komanditnog društva)

Svi članovi komanditnog društva imaju pravo na proporcionalni udio u ostatku imovine društva nakon likvidacije.

Članak 103. (Ostatak imovine)

- (1) Ako ostatak imovine nakon likvidacije komanditnog društva nije dovoljan za povrat uplaćenih depozita, komanditori imaju pravo prvenstva na vraćanje depozita.
- (2) Ostatak imovine nakon povrata dionica podijelit će se među članove društva prema omjeru raspodjele dobiti.
- (3) Ugovorom se može odrediti drugačiji način raspodjele preostale imovine komanditnog društva nakon likvidacije.

Članak 104. (Prestanak društva)

Komanditno društvo ne prestaje u slučaju smrti, gubitka ili ograničenja poslovne sposobnosti ili prisilne prodaje i naplate imovine komanditora.

ČETVRTI DIO - DIONIČKO DRUŠTVO

POGLAVLJE I (OPĆE ODREDBE)

Članak 105. (Opće odredbe)

- (1) Dioničko društvo je društvo čiji je temeljni kapital podijeljen na dionice.
- (2) Dionička društva mogu biti otvorena i zatvorena.
- (3) Otvorena dionička društva su društva čije su dionice izdane putem javne ponude i koja zadovoljavaju jedan od sljedećih kriterija:
 - a) da su banke ili osiguravajuća društva, ili
 - b) da imaju temeljni kapital od najmanje 4.000.000,00 KM i najmanje 40 dioničara.
- (4) Dionice izdane putem javne ponude smatraju se dionicama izdanim u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.
- (5) Otvoreno dioničko društvo ne može ograničiti prijenos dionica na treće osobe.
- (6) Zatvoreno dioničko društvo postaje otvoreno ako ispunjava jedan od kriterija iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 106.
(Obveze dioničara)

Dioničko društvo ne odgovara za obveze dioničara.

POGLAVLJE II (OSNIVANJE)

Članak 107.
(Osnivači)

- (1) Dioničko društvo može osnovati jedan ili više osnivača.
- (2) Osnivači su i obvezni dioničari dioničkog društva.

Članak 108.
(Osnivački i osnivački akt)

- (1) Dioničko društvo osniva se osnivačkim aktom koji mora sadržavati:
 - a) ime i prezime ili tvrtka i adresa prebivališta ili sjedišta osnivača;
 - b) naziv i sjedište dioničkog društva;
 - c) aktivnost;
 - d) prava i obveze osnivača;
 - e) iznos temeljnog kapitala;
 - f) oznaku klase, ukupan broj i nominalnu vrijednost dionica;
 - g) opis prava sadržanih u dionici;
 - h) broj dionica koje je upisao svaki osnivač;
 - i) postupak i rokove prodaje i banku kod koje se vrši isplata dionica;
 - j) opis i procjenu vrijednosti uloga u vlasništvu i pravima;
 - k) način povrata troškova osnivanja;
 - l) posljedice neispunjavanja obveza osnivača;
 - m) način rješavanja sporova između osnivača;

n) ime i prezime osobe koja predstavlja dioničko društvo u postupku osnivanja.

(2) Ugovor o osnivanju dioničkog društva moraju potpisati svi osnivači ili njihovi punomoćnici, a potpisi ovjereni u skladu sa zakonom.

(3) Potpis punomoćnika mora biti popraćen ovjerenim pismenim ovlaštenjem.

(4) Kad dioničko društvo osnuje jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju dioničkog društva.

Članak 109. (Kupnja dionica u poslovnici)

Prilikom osnivanja dioničkog društva, sve dionice mogu otkupiti osnivači (u daljnjem tekstu: simultano osnivanje), ili dogovoreni broj dionica mogu otkupiti osnivači, a preostale dionice kupiti druge osobe na temelju javnog poziva za upis i uplatu (u daljnjem tekstu: sukcesivno osnivanje). sa zakonom kojim se uređuje emisija i trgovina vrijednosnim papirima.

Članak 110 (Istodobno osnivanje)

(1) Upis dionica tijekom istovremenog osnivanja dioničkog društva vrši se potpisivanjem osnivačkog ugovora od strane osnivača.

(2) Uplata dionica izvršit će se na temelju odluke Komisije za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija) kojom se utvrđuje uspješna emisija dionica.

(3) Plaćanje dionica je bezuvjetno.

Članak 111. (Uzastopno osnivanje)

Ugovor o sukcesivnom osnivanju dioničkog društva, osim elemenata iz članka 108. ovog zakona, mora sadržavati i:

a) mjesto, vrijeme i način upisa dionica;

b) mjesto, vrijeme i način plaćanja dionica;

c) vrstu depozita kojim se dionice mogu platiti;

d) postupak kada uneseni iznos premašuje iznos objavljen u javnoj ponudi;

e) način utvrđivanja cijene dionica po završetku upisa;

f) način sazivanja osnivačke skupštine dioničkog društva.

Članak 112. (Zahtjev za odobrenje javne ponude dionica)

(1) Osnivači podnose Povjerenstvu zahtjev za odobrenje javne ponude dionica s kojim su dužni podnijeti:

a) osnivački ugovor;

- b) prijedlog statuta dioničkog društva;
 - c) prijedlog prospekta u skladu sa zakonom kojim se uređuje izdavanje i trgovanje vrijednosnim papirima;
 - d) sporazum zaključen između osnivača i Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Registar);
 - e) ugovor sklopljen između osnivača i banke o otvaranju privremenog računa za polaganje uplata dionica.
- (2) Komisija će donijeti odluku o zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Članak 113.
(Odluka kojom se odobrava javna ponuda dionica)

- (1) Nakon zaprimanja odluke Povjerenstva o odobrenju javne ponude dionica, osnivači su dužni objaviti javni poziv za upis i uplatu dionica sukladno Zakonu o tržištu vrijednosnih papira.
- (2) Rok za upis dionica ne može biti duži od 90 dana od dana objave javnog poziva.
- (3) Upis dionica izvršit će se potpisivanjem izjave o upisu u skladu sa zakonom i propisima Povjerenstva.

Članak 114.
(Izvešće o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica)

- (1) Osnivači su dužni objaviti izvješće o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica u najmanje jednom domaćem dnevnom listu u roku od osam dana od dana primitka odluke Povjerenstva kojom se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.

- (2) Izvješće iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati:
- a) ime i prezime ili tvrtku i adresu prebivališta ili sjedišta dioničke knjige;
 - b) klasu, broj i nominalnu vrijednost upisanih dionica;
 - c) podatke o načinu i roku za upis upisanih dionica;
 - d) iznos uplaćen prilikom upisa dionica;
 - e) popis i procijenjenu vrijednost stvari i prava s kojima su uplaćene upisane dionice plaćene;
 - f) cijenu dionice u vrijeme izdavanja.

Članak 115.
(Izvršenje plaćanja dionica)

(1) Za uplate upisanih dionica po cijeni nakon izdavanja, osnivači su dužni izdati pisani privremeni certifikat koji mora sadržavati klasu, broj, nominalnu vrijednost i cijenu upisanih dionica nakon izdavanja.

(2) Osnivači ne mogu raspolagati izvršenim uplatama dionica.

(3) Dioničko društvo raspolaže novčanim uplatama i stavkama i pravima upisanim nakon upisa društva u registar trgovačkih društava.

(4) Naknade i drugi troškovi osnivanja ne mogu se platiti iz temeljnog kapitala.

Članak 116. (Izvješće o neuspjehu osnivanja)

(1) Ako sve dionice iz članka 114. stavka (2) točke b) ovoga zakona nisu upisane u objavljenom roku, osnivači i drugi pretplatnici mogu upisati preostale dionice najkasnije 15 dana nakon isteka najavljenog roka za pretplatu.

(2) Ako osnivači i drugi pretplatnici ne upišu sve dionice, osnivanje dioničkog društva nije uspjelo.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, osnivači su dužni objaviti izvješće o neuspjelom osnivanju dioničkog društva, s podacima i načinom i rokom za povrat uplata, objavljivanjem prospekta a najkasnije u roku od 15 dana od isteka roka 1) ovog članka.

Članak 117. (Osnivačka skupština)

(1) Osnivači su dužni sazvati osnivačku skupštinu dioničkog društva najkasnije u roku od 60 dana od dana primitka odluke Povjerenstva kojom se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.

(2) Osnivačka skupština sazvat će se pisanim pozivom svakom upisniku dionica u skladu s ovim zakonom.

(3) Ako se osnivačka skupština ne sazove u roku iz stavka (1) ovoga članka, upis dionica postaje ništav i smatrat će se da dioničko društvo nije osnovano.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, osnivači su dužni objaviti izvješće u skladu s člankom 116. stavkom (3) ovoga zakona.

Članak 118. (Ostale mogućnosti i dužnosti osnivačke skupštine)

(1) Osnivačka skupština može odlučiti ako joj prisustvuju, osobno ili putem punomoćnika, dioničari s više od polovice ukupnog broja dionica s pravom glasa.

(2) Osnivačku skupštinu društva otvara i vodi osnivač s najvećim brojem upisanih dionica do izbora predsjednika skupštine.

(3) Ako nakon isteka 60 minuta od predviđenog vremena početka skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka, osnivačka skupština se odgađa.

(4) Osnivači su dužni ponovno sazvati skupštinu u roku od tri dana na način iz članka 117. stavka (2) ovoga zakona.

(5) U slučaju ponovnog sazivanja, osnivačka skupština može odlučiti je li zastupljeno više od jedne trećine ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Članak 119 (Ovlaštenja osnivačke skupštine)

Osnivačka skupština:

- a) usvaja izvješće o osnivanju;
- b) donosi statut društva;
- c) bira predsjednika Skupštine;
- d) imenuje članove Nadzornog odbora;
- e) potvrđuje vrijednost doprinosa u naravi i pravima te utvrđuje broj dionica izdanih na temelju toga.

Članak 120 (Osnivačko izvješće)

Izvješće o osnivanju dioničkog društva mora sadržavati:

- a) broj upisanih dionica;
- b) nominalnu vrijednost i cijenu po kojoj su dionice upisane;
- c) plaćanja za upisane dionice izvršene prije osnivačke skupštine;
- d) popis i procijenjenu vrijednost svakog udjela u imovini i pravima;
- e) podatke o registrima isključenim u skladu s člankom 137. ovog zakona.

Članak 121. (Statut)

Statut dioničkog društva mora sadržavati:

- a) tvrtka, sjedište i djelatnost;
- b) iznos temeljnog kapitala, klase, broj i nominalna vrijednost dionica;
- c) postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;
- d) način povećanja i smanjenja temeljnog kapitala;
- e) način formiranja i korištenja pričuvnog fonda;
- f) način raspodjele dobiti i isplate dividende;
- g) način pokrića gubitka;
- h) broj glasova po klasi dionica;
- i) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i nadležnosti odbora;
- j) sastav, način imenovanja i razrješenja te ovlasti nadzornog odbora i uprave društva;
- k) proces spajanja, stjecanja, podjele i promjene oblika društva;
- l) prestanak društva;

- m) postupak izmjene statuta;
- n) druge elemente propisane ovim zakonom.

Članak 122.
(Upis u Registar emitenata)

(1) Nakon osnivačke skupštine, u slučaju istovremenog ili sukcesivnog osnivanja, uprava dioničkog društva podnijet će Komisiji zahtjev za upis u Registar izdavatelja vrijednosnih papira (u daljnjem tekstu: Registar emitenata). 15 dana od osnivačke skupštine.

(2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka prilaže se:

- a) zapisnik sa osnivačke skupštine;
- b) dokaz o uplati ukupnog iznosa upisanih dionica po cijeni nakon izdavanja;
- c) odluku o usvajanju statuta, statuta društva;
- d) odluke o izboru članova Nadzornog odbora i Uprave.

(3) Podaci upisani u Registar emitenata smatraju se javno dostupnima.

Članak 123.
(Nevažeće dionice)

(1) Dionice za koje nisu izvršene dospelje uplate i koje osnivači ili drugi pretplatnici nisu preuzeli i platili prije upisa u Registar emitenata, osnivači su dužni proglasiti nevažećim.

(2) Osnivači su dužni pismeno obavijestiti Povjerenstvo o proglašenju dionica nevažećim u slučaju iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 124.
(Prijava za registraciju dioničkog društva)

Na temelju odluke Povjerenstva o upisu u Registar izdavatelja, uprava dioničkog društva podnosi zahtjev za upis dioničkog društva u registar trgovačkih društava.

POGLAVLJE III (OSNOVNI KAPITAL)

Članak 125.
(Temeljni kapital u vrijeme osnivanja)

- 1) Temeljni kapital dioničkog društva iznosi najmanje 50.000,00 KM.
- (2) Nominalna vrijednost dionice ne može biti manja od 1,00 KM.

Članak 126.
(Ukupni doprinosi pri osnivanju)

Ako je temeljni kapital tijekom osnivanja dioničkog društva, osim novčanim ulaganjima, osiguran i depozitima u naravi i pravima, ukupni novčani doprinosi ne mogu biti manji od iznosa iz članka 125. stavka (1) ovog zakona.

Članak 127
(Uzastopno osnivanje)

(1) U slučaju sukcesivnog osnivanja nakon upisa dionica do visine temeljnog kapitala iz javnog poziva za upis i uplatu dionica, osnivači su dužni odbiti daljnji upis dionica, ako je to utvrđeno ugovorom o osnivanju .

(2) Od dana donošenja odluke iz stavka (1) ovoga članka, osnivači su solidarno odgovorni za povrat sredstava uplaćenih iznad iznosa temeljnog kapitala, s kamatama obračunatim po kamatnoj stopi na zahtjev depozite u banci u kojoj su dionice plaćene.

Članak 128.
(Cijena dionica)

- (1) Cijena dionice u vrijeme izdavanja ne smije biti niža od nominalne vrijednosti.
- (2) Razlika u cijeni dionice tijekom emisije iznad njene nominalne vrijednosti čini premiju dionice.

Članak 129.
(Povećanje temeljnog kapitala)

(1) Povećanje temeljnog kapitala izvršit će se na temelju odluke skupštine dioničkog društva dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa za svaku klasu dionica, na prijedlog Nadzorni odbor.

(2) Iznimno, temeljni kapital društva u skladu s odredbama ovoga Zakona i Zakona o tržištu vrijednosnih papira može se povećati za iznos ulaganja prema zaključenom kupoprodajnom ugovoru u postupku privatizacije, nakon što kupac ispuni sve preuzete obveze prema ugovoru.

Članak 130
(Drugi načini povećanja temeljnog kapitala)

(1) Nadzorni odbor dioničkog društva može se statutom ili odlukom skupštine ovlastiti za donošenje odluke o povećanju temeljnog kapitala, i to:

- a) izdavanje novih dionica;
- b) iz pričuvnog fonda iznad iznosa iz člana 180. stav (3) ovog zakona;
- c) izdavanje dionica za zaposlenike iz dobiti;
- d) pretvaranjem potraživanja vjerovnika u temeljni kapital dužnika u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji trgovačkih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) U slučajevima iz stavka (1), točka a) i b) ovoga članka, povećanje temeljnog kapitala može se izvršiti do jedne trećine iznosa temeljnog kapitala na dan donošenja odluke.

(3) Odobrenje iz statuta ili odluke skupštine iz stavka (1) ovoga članka vrijedi najviše pet godina i obvezno sadrži način ocjenjivanja stvari i prava čiji se unos plaća za nove dionice.

Članak 131. (Sadržaj odluka)

Prijedlog odluke iz članka 129. i odluke iz članka 130. ovog zakona o povećanju temeljnog kapitala dioničkog društva mora sadržavati:

- a) razloge, opseg i način povećanja;
- b) novu nominalnu vrijednost dionica nakon povećanja temeljnog kapitala;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- d) rok za upis i cijenu dionica tijekom emisije ili način njenog utvrđivanja;
- e) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedica po prava sadržanih u dionicama prethodnih emisija;
- f) ograničenje ili isključenje prava preče kupovine dionica nove emisije;
- g) mogućnost plaćanja dionica nove emisije unošenjem stavki i prava te način procjene njihove vrijednosti.

Članak 132. (Odluka o upisu u Registar emitenata)

(1) Povećanje i smanjenje temeljnog kapitala upisuje se u Registar emitenata.

(2) Rješenje o upisu u Registar emitenata donijet će se u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(3) Povećanje i smanjenje temeljnog kapitala društva postaje pravno valjano upisom te promjene u Registar emitenata.

Članak 133.
(Plaćanje dionica)

(1) Uplate dionica nove emisije u gotovini mogu se izvršiti u ratama u roku koji ne može biti dulji od šest mjeseci od dana donošenja odluke Povjerenstva o uspješnoj emisiji dionica.

(2) Prvo se uplaćuje premija dionica plaćena za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinih dionica.

(3) Plaćanje dionica ne može se izvršiti prebijanjem potraživanja od dioničkog društva.

(4) Dioničko društvo ne može davati kredite, kredite ili osiguranje za stjecanje svojih dionica.

(5) U postupku restrukturiranja ili financijske konsolidacije društva dionice nove emisije mogu se uplatiti na drugi način, ako je to propisano posebnim zakonom.

Članak 134.
(Oslobađanje od obaveze plaćanja upisanih dionica)

Pretplatnik se može osloboditi obveze plaćanja upisanih dionica samo u slučaju smanjenja temeljnog kapitala društva prije isteka roka za plaćanje dionica na rate, razmjerno smanjenju.

Članak 135.
(Privremene pisane potvrde)

Za isplate nominalne vrijednosti dionica i premije dionica dioničko društvo dužno je izdati privremenu pismenu potvrdu (u daljnjem tekstu: privremenu), koja vrijedi do isplate pune cijene dionice i mora sadržavati:

- a) oznaka "privremeno";
- b) naziv društva i sjedište dioničkog društva;
- c) iznos temeljnog kapitala;
- d) ime i prezime ili naziv tvrtke privremenog vlasnika;
- e) klasu i broj dionica za koje je izdana privremena naredba;
- f) broj i nominalni iznos upisanih dionica koje nisu u cijelosti uplaćene;
- g) iznos plaćen za cijenu dionice tijekom emisije;
- h) rok za uplatu ukupnog iznosa upisanih dionica;
- i) datum izdavanja privremene potvrde koju je potpisala ovlaštena osoba.

Članak 136
(Privremeni prijenos)

Prijenos privremenog vrši se indosamentom.

Članak 137.
(Izuzetak)

(1) Upisnika dionica koji tijekom izdavanja ne plati punu cijenu dionica u roku utvrđenom odlukom o emisiji, nadzorni odbor će odlukom isključiti iz dioničkog društva koje je društvo dužno odmah registrirati u knjizi dioničara.

(2) Upisnik dionica iz stavka (1) ovoga članka vratit će privremeno društvo dioničkom društvu najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o isključenju iz dioničkog društva, u protivnom nadzorni odbor dužan je proglasi nevažećim i proglasi nevažećim zakonom i statutom dioničkog društva.

Članak 138.
(Novo privremeno)

(1) Nadzorni odbor će umjesto privremene obavijesti koja je proglašena nevažećom, izdati novu privremenu obavijest ili izdati dionice drugoj osobi u skladu s odlukom skupštine dioničkog društva.

(2) Prihodi od dionica, zaostale kamate i troškovi objavljivanja odluke i obavještavanja isključenog dioničara isplaćuju se iz prihoda od novih privremenih i dionica iz stavka (1) ovoga članka, a ostatak se plaća isključeni dioničar do iznosa uplata za nominalnu vrijednost dionica.

Članak 139
(Izdanje novih dionica)

(1) Temeljni se kapital može povećati izdavanjem novih dionica samo ako su dionice prethodnih emisija u cijelosti uplaćene.

(2) Odredba stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se ako se dionice nove emisije plaćaju isključivo upisom stvari i prava u dioničko društvo.

Članak 140
(Odluka o povećanju temeljnog kapitala)

Odluka o povećanju temeljnog kapitala izdavanjem novih dionica mora sadržavati:

- a) iznos povećanja temeljnog kapitala;
- b) mogućnost upisa dionica i način utvrđivanja upisanog iznosa iznad povećanja temeljnog kapitala utvrđenog odlukom;

- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- d) u slučaju izdavanja dionica nove klase prava sadržanih u dionici nove klase;
- e) mjesto i rok za upis dionica;
- f) pravo preče kupovine, način, mjesto i rok upisa dionica na temelju tog prava;
- g) cijenu ili način određivanja cijene dionice tijekom emisije, koja mora biti ista za sve pretplatnike;
- h) naziv banke depozitara kod koje pretplatnik plaća dionice;
- i) u slučaju emisije putem zatvorene prodaje u kojoj je predviđeno plaćanje udjela prijenosom stvari ili prava, opis, način procjene i procijenjenu vrijednost stavki ili prava koja se trebaju platiti za dionice, omjer njihove zamjene za dionice i mjesto, način i rok za isporuku ili prijenos prava na koje se dionice plaćaju.

Članak 141 (Javna ponuda)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala izdavanjem novih dionica vrši se javnom ponudom, ako odlukom nije izričito drugačije određeno.
- (2) Dioničko društvo podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje javne ponude dionica u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište vrijednosnih papira.
- (3) Upis dionica nove emisije izvršit će se na temelju odluke Povjerenstva o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, odnosno prijave za zatvorenu prodaju, u skladu s odredbe ovoga i zakona koji uređuje emisiju i trgovanje vrijednosnim papirima.

Članak 142 (Plaćanje dionica nove emisije)

Uplata dionica nove emisije vrši se u rokovima utvrđenim odlukom, pod uvjetom da prije upisa povećanja temeljnog kapitala u Registar emitenata iznos premije u cijelosti i najmanje 30% nominalnog iznosa vrijednost dionica mora se platiti. uvesti u društvo.

Članak 143 (Dividende)

Pravo na dividendu na temelju novih dionica stječe se za godinu u kojoj se temeljni kapital povećava, osim ako statutom dioničkog društva nije drukčije određeno ili datum isplate dividende nije unaprijed određen.

Članak 144. (Povećanje temeljnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti dionica)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti izdanih dionica može se izvršiti samo na teret rezervnog fonda za iznos iznad obaveznog iznosa pričuvnog fonda utvrđenog odredbama ovoga zakona.

(2) Dioničari snose troškove povećanja nominalne vrijednosti dionica.

Članak 145
(Nove besplatne dionice)

(1) Dioničko društvo može, umjesto povećanja nominalne vrijednosti postojećih dionica, izdati nove besplatne dionice.

(2) Besplatne dionice sadrže prava koja sadrže obične dionice.

Članak 146
(Izveštaj o povećanju nominalne vrijednosti i izdavanju besplatnih dionica)

Dioničko društvo dužno je odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana primitka odluke Povjerenstva, prijaviti Registru povećanje nominalne vrijednosti dionica ili izdavanje besplatnih dionica.

Članak 147
(Uvjetno povećanje temeljnog kapitala)

(1) Odluku o uvjetnom povećanju temeljnog kapitala donosi skupština dioničkog društva u slučaju:

- a) emisije konvertibilnih obveznica i obveznica sa pravom preče kupovine, u opsegu prava koja proizlaze iz ovih obveznica;
- b) spajanja i akvizicije nekoliko dioničkih društava;
- c) upis novih dionica od radnika u skladu s planom raspodjele dobiti dioničkog društva.

(2) Uvjetno povećanje temeljnog kapitala može iznositi više od 50% iznosa temeljnog kapitala upisanog u Registar emitenata na dan donošenja odluke iz stavka (1) ovoga članka, samo ako je ta odluka donesena dvotrećinskom većinom od ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Članak 148
(Odluka o uvjetnom povećanju)

(1) Odluka iz članka 147. stavak (1) ovoga zakona obvezno sadrži:

- a) iznos i razloge za uvjetno povećanje temeljnog kapitala;
- b) naznaku da se radi o uvjetnom povećanju na temelju prava zamjene ili prava preče kupovine ili upisa dionica od zaposlenika;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica koje se mogu izdati na temelju uvjetnog povećanja temeljnog kapitala.

(2) Odlukom o uvjetnom povećanju temeljnog kapitala bit će određen rok za izdavanje novih dionica po toj osnovi, koji ne može biti duži od pet godina od dana donošenja odluke.

Članak 149
(Zahtjev za odobrenje uvjetnog povećanja temeljnog kapitala)

- (1) Dioničko društvo podnijet će Komisiji zahtjev za odobrenje uvjetnog povećanja temeljnog kapitala najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz članka 147. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Upis konvertibilnih obveznica i obveznica s pravom preče kupovine može se izvršiti nakon pribavljanja odluke Povjerenstva i objavljivanja javnog poziva za upis i uplatu.

Članak 150
(Pravo zamjene i pravo preče kupovine)

- (1) Pravo na zamjenu ostvaruje se pisanim zahtjevom dioničkom društvu za zamjenu obveznica u dionice.
- (2) Pravo preče kupovine ostvaruje se upisom dionica.
- (3) Upis dionica na temelju prava preče kupovine izvršit će se u skladu s odredbama čl. 139., 140., 141. i 142. ovog zakona.

Članak 151
(Zahtjev za registraciju ostvarenog povećanja temeljnog kapitala)

Nakon isteka roka iz članka 148. stavak (2) ovoga zakona, Nadzorni odbor dužan je podnijeti zahtjev za upis ostvarenog povećanja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 152
(Povećanje iz vlastitih sredstava)

Nakon usvajanja godišnjeg financijskog izvješća potvrđenog revizorskim izvještajem i obavezne alokacije u rezervni fond, Skupština može odlučiti dio dobiti koristiti za povećanje temeljnog kapitala.

Članak 153
(Odluka o korištenju dijela dobiti)

Odluka iz članka 152. ovoga zakona mora sadržavati iznos povećanja temeljnog kapitala i utvrđivanje je li povećanje izvršeno povećanjem nominalne vrijednosti dionica ili izdavanjem novih dionica.

Članak 154
(Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava iz pričuvnog fonda)

(1) Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava može se izvršiti samo iz pričuvnog fonda, za iznos iznad obaveznog iznosa pričuvnog fonda utvrđenog odredbama ovoga zakona.

(2) Dio pričuvnog fonda namijenjen za naknadu gubitka ne može se koristiti za povećanje temeljnog kapitala dioničkog društva iz vlastitih sredstava.

Članak 155 (Dodjela povećanja temeljnog kapitala)

Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava raspoređuje se na sve dionice razmjerno nominalnoj vrijednosti.

Članak 156 (Promjena nominalne vrijednosti dionica)

Promjena nominalne vrijednosti dionica upisuje se u Registar na temelju prijave dioničkog društva i izvoda iz Registra izdavatelja.

Članak 157 (Integrirano povećanje)

(1) Prilikom povećanja temeljnog kapitala iz vlastitih izvora dioničko društvo dužno je nakon izdavanja platiti dio cijene dionice u slučaju da dionice kojima se trguje na burzi ili drugom uređenom javnom tržištu imaju cijenu nižu od nominalne vrijednost na dan donošenja odluke. upisom dionica zaposlenika.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, uplata dionica vrši se isključivo u gotovini.

Članak 158 (Odluka o povećanju temeljnog kapitala)

Odluka o povećanju temeljnog kapitala u skladu s člankom 157. ovog zakona mora sadržavati:

- a) iznos povećanja temeljnog kapitala;
- b) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) podatke iz člana 140. ovog zakona;
- d) način prodaje dionica koje nisu upisane na temelju prava preče kupovine;
- e) mjesto i rok za upis dionica za dioničare bez prava prvenstva, cijenu dionica u vrijeme izdavanja ili način njenog utvrđivanja;
- f) naziv banke kod koje pretplatnik plaća dionice nakon izdavanja;
- g) opis prava sadržanih u dionicama nove klase;

- h) mogućnost upisa dionica iznad iznosa utvrđenog odlukom o integriranom povećanju;
- i) dio cijene dionice u vrijeme izdavanja koju je platilo društvo i izvor sredstava.

Članak 159 (Registri dionica)

Upisnici dionica izdanih na temelju integriranog povećanja dužni su uplatiti najmanje 50% cijene dionice prije upisa povećanja temeljnog kapitala u Registar izdatelja.

Članak 160 (Zahtjev za integrirano povećanje temeljnog kapitala)

Odbredbama članka 139. stavka 1. čl. 140. i 152. i članka 154. stavak (2) ovoga zakona.

Članak 161 (Smanjenje temeljnog kapitala)

- (1) Smanjenje temeljnog kapitala izvršit će se na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.
- (2) Odluka o smanjenju temeljnog kapitala donosi se zasebnim glasovanjem za svaku klasu dionica i objavljuje se u najmanje jednom domaćem dnevnom listu dva puta u roku od 30 dana od dana donošenja.
- (3) Temeljni kapital ne može se smanjivati ispod iznosa utvrđenog u članku 125. stavku (1) ovoga zakona.
- (4) Smanjenje temeljnog kapitala ne smije utjecati na izvršavanje obveza prema vjerovnicima dioničkog društva.

Članak 162 (Odluka o smanjenju temeljnog kapitala)

- (1) Odluka iz članka 161. ovoga zakona mora sadržavati:
 - a) iznos i razlog smanjenja temeljnog kapitala;
 - b) način smanjenja temeljnog kapitala;
 - c) način povlačenja dionica, cijenu povučene dionice ili način njenog utvrđivanja.
- (2) Smanjenje temeljnog kapitala povlačenjem dionica može se izvršiti samo ako je mogućnost povlačenja predviđena statutom dioničkog društva ili odlukom o izdavanju dionica.
- (3) Povlačenje dionica vrši se kupnjom na burzi i drugim uređenim javnim tržištima ili ponudom dioničarima, u skladu sa statutom društva i odlukom skupštine o smanjenju temeljnog kapitala.

Članak 163

(Zahtjev za smanjenje temeljnog kapitala)

(1) Dioničko društvo podnijet će Komisiji zahtjev za odobrenje smanjenja temeljnog kapitala najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz članka 161. stavka (1) ovoga zakona.

(2) Komisija će u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, donijeti odluku o zahtjevu i upisati smanjenje temeljnog kapitala u Registar izdavatelja, osim u slučaju do člana 170. ovog zakona.

(3) Prije upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar izdavatelja dioničko društvo ne može izvršavati plaćanja temeljem smanjenja temeljnog kapitala niti se odreći izdavanja dionica čija nominalna vrijednost nije u cijelosti uplaćena.

Članak 164 (Dioničko društvo i vjerovnici)

(1) Dioničko društvo dužno je izvijestiti vjerovnike o smanjenju temeljnog kapitala u roku od 30 dana od dana upisa odluke u Registar emitenata, osobno ili putem medija.

(2) Vjerovnici mogu zahtijevati osiguranje tražbina u roku od 90 dana od dana primitka obavijesti iz stavka (1) ovoga članka ili 90 dana od dana druge objave odluke iz članka 161. stavka (1) ovog zakona.

(3) Ako vjerovnici i dioničko društvo ne postignu sporazum o osiguranju tražbine, vjerovnici mogu pokrenuti postupak pred sudom.

Članak 165 (Smanjenje temeljnog kapitala i revizorsko izvješće)

(1) Odredbe članka 164. ovoga zakona neće se primjenjivati ako:

- a) društvo podnosi Komisiji revizorsko izvješće s dokazima koji pokazuju da društvo nema vjerovnika;
- b) smanjenje temeljnog kapitala vrši se u svrhu naknade gubitka ili
- c) najviše 10% temeljnog kapitala prenosi se u pričuvni fond za pokriće budućih gubitaka.

(2) Revizor koji u izvješću iz stavka (1) ovoga članka navede nepotpune i netočne podatke, odgovara vjerovnicima za obveze dioničkog društva zaključno s datumom podnošenja izvješća, a najviše do iznos smanjenja temeljnog kapitala koji utvrđuje Glavna skupština.

(3) Dioničko društvo ne može otkupiti dionice u slučaju smanjenja temeljnog kapitala u skladu sa stavkom (1) točka b) i c) ovoga članka.

Članak 166 (Zahtjev za upis u Registar emitenata)

(1) Dioničko društvo će nakon isteka roka iz članka 164. stavka (2) ovoga zakona podnijeti Povjerenstvu zahtjev za upis u Registar emitenata.

(2) Povjerenstvo unosi smanjenje temeljnog kapitala u Registar emitenata samo ako je odluka skupštine o smanjenju temeljnog kapitala objavljena u skladu s člankom 161. stavkom (2) ovoga zakona i ako društvo podnese revizorsko izvješće iz članka 165. s vjerovnicima o osiguranju njihovih tražbina.

Članak 167 (Postupak smanjenja temeljnog kapitala)

(1) Smanjenje temeljnog kapitala vrši se prvo povlačenjem vlastitih dionica koje društvo drži na dan donošenja odluke, a zatim odustajanjem od emisije dionica koje nisu u cijelosti uplaćene do dana donošenja odluke za smanjenje temeljnog kapitala.

(2) Ako mogućnosti za smanjenje temeljnog kapitala u skladu sa stavkom (1) ovoga članka ne postoje ili njihova uporaba ne doseže iznos smanjenja temeljnog kapitala utvrđenog odlukom, smanjenje temeljnog kapitala na ukupni iznos utvrđeno odlukom vrši se smanjenjem nominalnog vrijednost dionica u posjedu dioničara do najnižeg iznosa utvrđenog u članku 125. stavku (2) ovog zakona, ili ponovnom kupnjom i povlačenjem dionica u vlasništvu dioničara.

Članak 168 (Smanjenje temeljnog kapitala smanjenjem nominalne vrijednosti dionica)

Smanjenje temeljnog kapitala smanjenjem nominalne vrijednosti dionica primjenjuje se na sve dionice.

Članak 169 (Obustava prometa dionicama)

Dioničko društvo dužno je prijaviti Registru obustavu prometa dionicama koje su predmet povlačenja odmah nakon donošenja odluke, a najkasnije u roku od tri dana.

Članak 170 (Povučene dionice)

(1) Povlačenje dionica mora se dovršiti najkasnije deset dana od dana podnošenja prijave iz članka 169. ovoga zakona.

(2) Dioničko društvo dužno je uplatiti povučene dionice najkasnije u roku od 90 dana od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar izdavatelja.

Članak 171
(Rezultati povlačenja dionica)

Dioničko društvo dužno je pismeno obavijestiti Komisiju o rezultatima povlačenja dionica u roku od osam dana od završetka povlačenja.

Članak 172
(Opoziv povučenih dionica)

(1) Dioničko društvo će, odmah nakon upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar izdavatelja, podnijeti zahtjev Registru za opoziv povučenih dionica i opoziv obustave prometa dionica koje nisu otkupljene.

(2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka podnosi se izvadak iz Registra izdavatelja o upisu smanjenja temeljnog kapitala.

Članak 173
(Smanjenje temeljnog kapitala povlačenjem dionica)

Smanjenje temeljnog kapitala povlačenjem dionica može se izvršiti na temelju javne ponude dioničarima za kupnju dionica, u skladu s odredbama zakona koji uređuje izdavanje i trgovanje vrijednosnim papirima i statutom dioničkog društva.

Članak 174
(Javna ponuda)

Javna ponuda iz članka 173. ovoga zakona mora sadržavati naznaku jesu li sve ponuđene dionice otkupljene ili do određenog iznosa te snose li dioničari troškove povlačenja.

Članak 175
(Dužnost glavne skupštine dioničkog društva)

Ako zbroj nominalne vrijednosti dionica iz članka 174. ovoga zakona ne dosegne iznos smanjenja temeljnog kapitala utvrđen odlukom skupštine, skupština dioničkog društva donijet će odluku o utvrđivanju udjela smanjenje kapitala za kupljene dionice.

Članak 176
(Rezultati povlačenja dionica)

(1) Dioničko društvo dužno je u roku od osam dana od završetka povlačenja obavijestiti Komisiju u pisanom obliku o rezultatima povlačenja dionica na temelju javne ponude.

(2) Dioničko društvo će, odmah nakon upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar izdavatelja, podnijeti zahtjev Registru za opoziv povučenih dionica.

Članak 177
(Druge vrste smanjenja temeljnog kapitala)

Smanjenje temeljnog kapitala može se izvršiti odustajanjem od izdavanja dionica do iznosa nominalne vrijednosti dionica koje nisu uplaćene.

Članak 178
(Istodobno povećanje i smanjenje temeljnog kapitala)

Glavna skupština dioničkog društva može odlučiti o povećanju istodobno s odlukom o smanjenju temeljnog kapitala, ako se temeljni kapital smanji odustajanjem od izdavanja dionica koje nisu uplaćene i radi nadoknade gubitka ili prijenosa temeljnog kapitala u rezervni fond za pokriće budućih gubitaka.

Članak 179
(Mogućnost povećanja temeljnog kapitala)

Na temelju odluke skupštine iz članka 178. ovoga zakona, Društvo može povećati temeljni kapital tek nakon upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 180
(Rezervni fond)

- (1) Dioničko društvo dužno je imati rezervni fond.
- (2) Rezervni fond formira se iz dobiti i drugih izvora u skladu s ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Rezervni fond iznosi najmanje 25% temeljnog kapitala dioničkog društva.
- (4) Uplate temeljene na zamjeni redovnih prioritetnih dionica iz članka 190. stavka (2) ovoga zakona i na temelju razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz čl. 192. i 193. ovoga zakona obvezno se raspoređuju u rezervni fond, bez obzira na njegov iznos.

Članak 181
(Izvlačenje)

- (1) Najmanje 10% godišnjeg iznosa neto dobiti raspoređuje se u fond pričuve dok fond pričuve ne dosegne iznos iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona.

(2) Ako izdvajanja iz stavka (1) ovoga članka ne dosegnu iznos iz članka 180. stavka (3) ovoga zakona do kraja pete poslovne godine, prema godišnjem obračunu za pete i naredne poslovne godine dioničko društvo povećava se na 20% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok rezervni fond ne dosegne iznos iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona.

Članak 182 (Korištenje pričuvnog fonda)

(1) Rezervni fond koristi se za pokriće gubitaka i drugih nepredviđenih troškova u poslovanju dioničkog društva.

(2) U slučaju smanjenja vrijednosti pričuvnog fonda ispod 25% iznosa temeljnog kapitala, dioničko društvo vrši raspodjelu u skladu s odredbama članka 181. stavka (2) ovoga zakona.

(3) Rezervni fond iznad iznosa utvrđenog u članku 180. stavku (3) ovoga zakona može se koristiti i za:

- a) nadopunjavanje dividendi do najviše 5% temeljnog kapitala;
- b) povećanje nominalne vrijednosti dionica u skladu s člankom 144. ovog zakona;
- c) izdavanje besplatnih dionica u slučaju iz člana 145. ovog zakona.

Članak 183 (Izraz vrijednosti)

Dioničko društvo koje je iskazalo vrijednosne papire u svojoj imovini u polugodišnjem ili godišnjem izračunu u vrijednosti većoj nego u prethodnom izračunu, obvezno je tu razliku prijaviti kao posebnu pričuvu za pokriće budućih razlika u cijeni vrijednosnih papira.

Članak 184 (Rezerve)

(1) Dioničko društvo može izdvojiti i posebne rezerve za potrebe zaposlenika koje se vode na posebnom računu.

(2) Način raspodjele i korištenja rezervi iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje se statutom dioničkog društva.

(3) Zaposlenici mogu sudjelovati i u upravljanju tim rezervama na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili odlukom skupštine dioničkog društva.

Članak 185 (Gubitak)

(1) Kad dioničko društvo u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskaže gubitak u iznosu većem od zbroja jedne trećine temeljnog kapitala i pričuvnog fonda iz članka 180. ovog zakona, ili kada nastanu okolnosti da naznačiti da je vrijednost imovine dioničkog društva manja od iznosa obveza, nadzorni odbor dužan je sazvati skupštinu dioničkog društva.

(2) Na temelju izvješća Nadzornog odbora, koje uključuje bilancu stanja i bilans uspjeha s revizijskim izvještajem, Glavna skupština će donijeti odluku o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji dioničkog društva.

POGLAVLJE IV (DIONICE I DIONIČARI)

Članak 186 (Dionice)

(1) Dionice dioničkog društva su nematerijalizirane, nedjeljive i upisane.

(2) Dionice su neograničeno prenosive, osim u slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva u skladu sa zakonom.

(3) Dionica sadrži prava na sudjelovanje u:

- a) upravljanje dioničkim društvom;
- b) raspodjela dobiti;
- c) podjela imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije dioničkog društva.

Članak 187 (Klase dionica)

(1) Dioničko društvo može izdavati dionice različitih klasa.

(2) Dionice iste klase imaju istu nominalnu vrijednost i sadrže ista prava.

(3) Dionice, osim običnih dionica, sadrže oznaku klase.

Članak 188 (Sklapanje ugovora s Registrom)

(1) Dioničko društvo dužno je, sukladno posebnom zakonu i propisu Komisije, sklopiti ugovor s Registrom i u Registar dostaviti podatke o dionicama i dioničarima u roku od 30 dana od dana upisa u Registar. izdavatelja.

(2) Upisnikom se utvrđuje popis dioničara i upisuju se promjene vlasništva nad dionicama dioničkog društva (u daljnjem tekstu: Popis dioničara).

Članak 189 (Dioničar)

- (1) Dioničar ima pravo sudjelovati u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva.
- (2) Dioničar ima pravo na jedan glas za svaku običnu dionicu.
- (3) Društvo ne smije izdavati dionice koje daju pravo na više od jednog glasa po dionici.
- (4) Dioničar ne može glasovati o odlukama koje se odnose na njegove radnje, odgovornost i potraživanja dioničkog društva prema njemu.

Članak 190 (Obveze dioničara)

- (1) Dioničar je dužan tijekom emisije platiti cijenu dionice, u iznosu, na način i u roku utvrđenom odlukom o emisiji.
- (2) Dioničko društvo može zahtijevati od dioničara dodatak za običnu dionicu tijekom pretvorbe u prioritetnu dionicu u skladu s odlukom o konverziji.

Članak 191 (Privremeno)

- (1) Uprava dioničkog društva pozvat će dioničare koji ne ispune obvezu plaćanja cijene dionice tijekom emisije da vrate privremene dionice bez prava zamjene za dionice, na način i u roku koji je određen od strane skupštine.
- (2) Dioničko društvo je dužno vratiti mu uplaćeni dio cijene dionice u trenutku izdavanja, umanjen za potraživanja dioničkog društva, najkasnije osam dana od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u sudski registar izdavatelja.
- (3) Poziv iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati upozorenje da će se, u slučaju neispunjavanja obveze dioničara i vlasnika privremenih dionica, njihove dionice i privremene dionice javno proglasiti ništavnim .
- (4) Dioničko društvo dužno je javno proglasiti dionice i privremene dionice ništavnim najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka objavljenog roka iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 192 (Način prodaje privremenih dionica)

- (1) Prodaju dionica i privremenih naloga izdanih umjesto poništenih izvršava profesionalni posrednik u trgovanju vrijednosnim papirima ovlašten od strane Nadzornog odbora.
- (2) Dioničko društvo objavit će mjesto i način prodaje dionica i privremenih dionica iz stavka (1) ovoga članka najmanje u roku od 14 dana prije dana prodaje te obavijestiti dioničare i vlasnike o privremenim ustupljenim dionicama do člana 191. ovog zakona.

(3) Troškove prodaje snose dioničari i vlasnici čije je dionice i privremene naloge Nadzorni odbor proglasio ništavnim.

Članak 193 (Plaćanje obaveza)

Obveze, umanjene za potraživanja dioničkog društva, prema dioničarima i vlasnicima privremenih dionica iz članka 191. ovoga zakona plaćaju se iz prihoda ostvarenih prodajom dionica i privremenih naloga izdanih umjesto poništenih dionica i privremenih naloga .

Članak 194 (Dioničari i privremene potvrde)

Dioničari i imatelji privremenih certifikata iz članka 191. ovoga zakona imaju pravo zahtijevati od društva isplatu uplaćenih iznosa dionica i obveza iz privremenih dionica čak i ako dioničko društvo ne izda nove dionice i privremene dionice.

Članak 195 (Dioničar i dividenda)

(1) Dioničar ima pravo sudjelovati u dobiti dioničkog društva, prikupljanjem dividendi ili stjecanjem novih dionica, u skladu sa zakonom i statutom društva.

(2) Dividenda se isplaćuje razmjerno nominalnoj vrijednosti dionica, a za dionice koje nisu u cijelosti isplaćene, razmjerno izvršenim uplatama i vremenu od dana isplate do kraja poslovne godine za koje se isplaćuje dividenda.

(3) Dividenda će se isplatiti dioničaru koji je bio na Popisu dioničara na dan donošenja odluke o isplati dividende.

(4) Odlukom o isplati dividende utvrdit će se iznos dobiti za isplatu dividende, iznos po dionici i rok plaćanja, s tim da rok isplate mora biti isti za sve dioničare.

(5) Izračun i isplata dividendi mogu se vršiti i putem Registra.

Članak 196 (Odluka o isplati dividende)

(1) Skupština dioničkog društva može donijeti odluku o isplati dividendi kada je dioničko društvo sposobno ispuniti svoje poslovne obveze i kada je tržišna vrijednost imovine najmanje jednaka ukupnim godišnjim obvezama dioničko društvo.

(2) Dioničko društvo dužno je isplatiti dividendu na temelju prioriternih dionica čak i ako je ukupni iznos dobiti i dio pričuvnog fonda iznad obveznog iznosa iz članka 180. stavka (3) ovoga zakona dovoljna samo za isplatu te dividende.

(3) Glavna skupština dioničkog društva može donijeti odluku o neisplaćivanju dividende, čime se ujedno utvrđuje svrha korištenja dobiti koja pripada dioničarima.

Članak 197
(Prava dioničara)

(1) Prava dioničara na temelju dionica nove klase utvrđuju se odlukom o izdavanju u skladu sa zakonom. (2) Prava sadržana u dionici ostvaruje osoba upisana u Popis dioničara u Registru ili osoba koju on ovlasti.

Članak 198
(Nasljeđivanje)

Dioničar koji je dionice stekao nasljeđivanjem neprestano preuzima prava prethodnika.

Članak 199
(Prijenos dionica)

(1) Dioničar ima pravo prodati ili prenijeti svoje dionice na drugu osobu po drugoj osnovi. (2) Prodaja ili prijenos dionica po drugoj osnovi, isključujući nasljedstvo, može se isključiti na određeno razdoblje ili na drugi način ograničiti odlukom o izdavanju dionica putem zatvorene prodaje koja u tom smislu proizvodi učinak na sve kupce tih dionica i ugovor sklopljen između dioničara samo njegovih potpisnika.

Članak 200
(Transakcija unutar dioničkog društva)

Kada je predsjednik ili član nadzornog odbora, direktor ili drugi član uprave kupac dionica nove emisije dioničkog društva u iznosu većem od 5% od ukupnog broja dionica s pravom glasa, smatra se transakcija unutar dioničkog društva.

Članak 201
(Pravo prvokupa)

(1) Nakon nove emisije dionica, postojeći dioničari imaju pravo kupiti nove dionice, u roku od 30 dana nakon isteka roka za upis novih dionica u onoj mjeri u kojoj zadržavaju udio u temeljnom kapitalu koji su imali prije novi broj. (2) Odluka o emisiji, javni poziv za upis novih dionica izdanih javnom ponudom, kao i ponuda za kupnju dionica izdanih putem zatvorene prodaje, mora sadržavati naznaku je li pravo postojećih

dioničara za kupnju novih zadržavaju se, ograničavaju ili isključuju dionice u svrhu zadržavanja udjela u temeljnom kapitalu, u skladu sa stavkom (1) ovoga članka.

Članak 202 (Nove dionice)

(1) Utvrđivanje broja novih dionica čijom kupnjom postojeći dioničari zadržavaju sudjelovanje u temeljnom kapitalu dioničkog društva obavlja se istodobno za sve dioničare koji to pravo ostvare najkasnije 15 dana nakon isteka roka za upis nove dionice.

(2) Pravo preče kupovine dionica nije prenosivo.

(3) U ostvarivanju prava iz članka 201. ovog zakona dioničari mogu zaključiti pisani ugovor o kupnji novih emisijskih dionica koji sadrži broj dionica koje je upisao svaki potpisnik ugovora i zamjenjuje pojedinačne izjave o upisu i popis pretplatnika.

Članak 203 (Izuzimanje ili ograničenje prava preče kupovine dionica)

Pravo preče kupovine dionica pojedine emisije može se isključiti ili ograničiti odlukom skupštine dioničkog društva donesenom većinom glasova od ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Članak 204 (Pravo pristupa dokumentima)

(1) Dioničari i njihovi punomoćnici imaju pravo pregledati sljedeće dokumente:

- a) osnivački akt i statut društva sa svim izmjenama i dopunama;
- b) bilance, bilance uspjeha i druge dokumente koje je društvo dužno dostaviti skupštini ili institucijama izvan dioničkog društva;
- c) zapisnike skupštinskog i revizijskog odbora;
- d) popis osoba ovlaštenih za zastupanje dioničkog društva;
- e) popis članova Nadzornog odbora i Uprave s podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja te razdoblju na koje je izabran ili imenovan te o funkcijama koje obavljaju u drugim pravnim osobama.

(2) Zahtjev dioničara za uvid u dokumente iz stavka (1) ovoga članka mora se ispuniti bez odgađanja tijekom radnog vremena u prostorijama dioničkog društva.

(3) Dioničar je dužan čuvati podatke i dokumente o poslovanju koji su označeni kao povjerljivi kao poslovna tajna.

Članak 205
(Dionice zaposlenika)

- (1) Statutom dioničkog društva može se odlukom skupštine iz članka 129. ovoga zakona ili odlukom nadzornog odbora iz članka odrediti mogućnost izdavanja posebne klase dionica za zaposlenike. 130. ovog zakona.
- (2) Zbroj nominalnih vrijednosti svih dionica za zaposlenike ne smije prelaziti 5% temeljnog kapitala dioničkog društva.
- (3) Dionice za zaposlenike sadrže ista prava kao i obične dionice, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Članak 206
(Uvjeti i način stjecanja, prijenosa i otkupa dionica)

- (1) Dionice za zaposlenike mogu se prenijeti samo na druge zaposlenike dioničkog društva.
- (2) Prava sadržana u dionicama za zaposlenike prestaju danom smrti ili prestankom radnog odnosa kod izdavatelja.
- (3) Društvo je dužno otkupiti dionice zaposlenika uplatom po fer tržišnoj vrijednosti na dan prestanka statusa zaposlenika.
- (4) Uvjeti i način stjecanja, prijenosa i otkupa dionica zaposlenika pobliže će se urediti odlukom o izdavanju, sukladno statutu dioničkog društva.

Članak 207
(Preferencijalne dionice)

- (1) Dioničko društvo može izdati dionice koje sadrže pravo prvenstvene naplate dividendi i razmjerni dio preostale imovine nakon likvidacije dioničkog društva, s ograničenim pravom glasa (u daljnjem tekstu: povlaštene dionice).
- (2) Pravo glasa na temelju povlaštenih dionica ne može se ograničiti u slučajevima odvojenog glasovanja za svaku klasu dionica.
- (3) Nominalna vrijednost povlaštenih dionica može iznositi najviše 50% temeljnog kapitala dioničkog društva.

Članak 208
(Prava na povlaštene dionice)

Prioritetne dionice sadrže pravo na:

- a) zbirka dividendi za posljednjih pet godina, prije isplate dividende za redovne dionice;
- b) sudjelovanje u raspodjeli preostale imovine nakon likvidacije dioničkog društva, prije redovnih dionica;
- c) koje pripada dioničarima s 10% dionica s pravom glasa, a za povlaštene dionice koje čine 5% svih dionica s pravom glasa;
- d) konverzije u redovne dionice, ako se dividenda za povlaštene dionice ne isplaćuje dvije uzastopne godine, do isplate nepodmirene dividende.

Članak 209 (Pravo glasa)

Pravo glasa na temelju povlaštenih dionica ne može se isključiti pri odlučivanju o:

- a) smanjenje temeljnog kapitala;
- b) spajanje, stjecanje, podjela, promjena oblika i prestanak dioničkog društva;
- c) kupnja, prodaja, zamjena, uzimanje ili davanje u zakup, uzimanje ili posudba i druge transakcije s imovinom, izravno ili preko podružnica tijekom poslovne godine u iznosu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva u bilanci na kraju prethodnih godina;
- d) izmjene statuta društva.

Članak 210 (Stjecanje glasačkih prava)

(1) Prioritetne dionice stječu pravo glasa kao redovne dionice dan nakon dana donošenja odluke da se dividenda neće isplatiti ili nakon isteka roka za isplatu dividende drugu uzastopnu poslovnu godinu za koju je dividenda imala nije plaćeno.

(2) Pravo glasa iz stavka (1) ovoga članka traje do dana isplate dividende po osnovi prioriternih dionica.

Članak 211 (Konvertibilne obveznice i prvenstvene obveznice)

(1) Dioničko društvo može, na temelju odluke skupštine, izdati obveznice koje sadrže pravo zamjene za dionice dioničkog društva (konvertibilne obveznice) ili obveznice koje sadrže pravo preče kupovine dionica (obveznice s pravom preče kupovine).

(2) Dioničari imaju pravo preče kupovine zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom kupovine dionica, sukladno odredbama čl. 201., 202. i 203. ovog zakona.

Članak 212
(Odluka Skupštine o izdavanju dionica)

(1) Odluka skupštine iz članka 211. ovoga zakona donosi se dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa i obvezno sadrži:

- a) nominalnu vrijednost i stopu povrata obveznica;
- b) broj obveznica;
- c) način ostvarivanja prava na temelju konvertibilne obveznice i obveznice s pravom kupovine dionica;
- d) klasu, nominalnu vrijednost i broj dionica za koje se obveznice mogu zamijeniti, pri čemu nominalna vrijednost dionica ne smije prelaziti zbroj cijene obveznica nakon izdavanja;
- e) cijenu ili način utvrđivanja cijene nakon izdavanja za upis dionica ostvarivanjem prava preče kupovine.

(2) Pravo zamjene obveznica za dionice i pravo preče kupovine dionica ima osoba koja je upisana u Registar na dan kada se ta prava mogu ostvariti.

Članak 213
(Stjecanje vlastitih dionica)

(1) Dioničko društvo ne može, izravno ili neizravno, upisivati vlastite dionice.

(2) Dioničko društvo može na temelju odluke skupštine steći vlastite dionice čija nominalna vrijednost, uključujući dionice koje je stekla osoba koju izravno ili neizravno kontrolira društvo i druga osoba u svoje ime, ne prelazi 10% temeljnog kapitala.

(3) Stjecanjem vlastitih dionica iz stavka (1) ovoga članka ne može se smanjiti fond pričuve iz članka 180. stavka (3) ovoga zakona.

Članak 214
(Odluka o stjecanju vlastitih dionica)

Odluka iz člana 213. ovog zakona mora sadržavati:

- a) broj vlastitih dionica koje dioničko društvo može steći i način stjecanja;
- b) razdoblje u kojem dioničko društvo može steći vlastite dionice, a koje ne može biti duže od 12 mjeseci od dana donošenja odluke;
- c) cijenu ili način određivanja cijene po kojoj društvo može steći dionice, ako stjecanje uključuje plaćanje.

Članak 215
(Razlozi za stjecanje vlastitih dionica)

(1) Dioničko društvo može steći vlastite dionice na temelju odluke nadzornog odbora samo kada je to potrebno radi sprječavanja ozbiljne štete koja izravno prijete društvu.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, Nadzorni odbor obavijestit će dioničare na sljedećoj sjednici skupštine o razlozima stjecanja, broju i nominalnoj vrijednosti stečenih dionica, njihovom sudjelovanju u dionicama kapital i cijenu po kojoj su dionice stečene.

Članak 216 **(Prestanak statusa stečenih dionica zaposlenika)**

(1) Dioničko društvo može steći vlastite dionice za zaposlenike bez prethodne odluke skupštine samo u slučaju smrti vlasnika tih dionica i prestanka statusa zaposlenika, isključujući odlazak u mirovinu.

(2) Društvo je dužno distribuirati stečene dionice zaposlenika kojima je status prestao drugim zaposlenicima najkasnije 12 mjeseci nakon stjecanja.

Članak 217 **(Prijava)**

(1) Dioničko društvo će pisanim putem obavijestiti Komisiju o svakom stjecanju vlastitih dionica u roku od osam dana od dana stjecanja vlastitih dionica.

(2) Dioničko društvo će odmah nakon upisa stjecanja vlastitih dionica u Registar izdavatelja, podnijeti zahtjev Registru za opoziv stečenih vlastitih dionica.

Članak 218 **(Obveze pri stjecanju vlastitih dionica)**

Dioničko društvo dužno je postupati u skladu s odredbama članka 217. ovog zakona i kada je steklo vlastite dionice:

- a) kao pravni sljednik, ako ih nije prodao u roku od 12 mjeseci od dana stjecanja;
- b) ispunjavanje obveze utvrđene zakonom i sudskim nalogom za zaštitu manjinskih dioničara, osobito u slučajevima spajanja, stjecanja i podjele, uvođenja ograničenog prijenosa dionica i opoziva dionica na burzi i drugim uređenim javnim tržištima;
- c) obvezno izvršenje potraživanja dioničkog društva na osnovu sudskog naloga;
- d) od matičara koji ne ispunjava obvezu plaćanja, ako ih nije prodao u roku od 12 mjeseci od dana stjecanja.

Članak 219
(Smanjenje temeljnog kapitala i pričuvnog fonda)

Dioničko društvo obvezno je smanjiti temeljni kapital i rezervni fond za iznos nominalne vrijednosti stečenih vlastitih dionica, ali ne ispod iznosa iz članka 180. stavka (3) ovoga zakona u roku od 12 mjeseci ili u roku od u istom razdoblju donijeti odluku o prodaji vlastitih dionica.

Članak 220
(Stjecanje vlastitih dionica putem druge osobe)

Ako dioničko društvo stekne vlastite dionice preko druge osobe koja djeluje u svoje ime i za račun dioničkog društva, dioničko društvo ne može ostvarivati prava sadržana u tim dionicama.

Članak 221
(Obavijest Nadzornog odbora)

(1) Nadzorni odbor dužan je pismeno obavijestiti prvu sljedeću glavnu skupštinu dioničkog društva o stjecanju vlastitih dionica.

(2) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati:

- a) razlozi za stjecanje dionica;
- b) broj i nominalnu vrijednost te udio u temeljnom kapitalu stečenih i prodanih vlastitih dionica;
- c) cijene kupljenih i prodanih dionica, uključujući najnižu i najvišu cijenu;
- d) broj i nominalna vrijednost vlastitih dionica i njihov udio u temeljnom kapitalu na početku i na kraju izvještajnog razdoblja.

Članak 222
(Podružnica)

(1) Odredbe čl. 213., 214. i 215. ovog zakona.

(2) Ograničenje iz članka 213. ovog zakona uključuje sve vlastite dionice u vlasništvu dioničkog društva i ovisnih društava.

Članak 223
(Temeljni kapital i podružnica)

Temeljni kapital ne može se povećati temeljem stjecanja vlastitih dionica od osoba iz članka 222. ovoga zakona.

Članak 224
(Vlastite dionice i rezervni fond)

Ako dioničko društvo upiše vlastite dionice u poslovne knjige kao imovinu, iznos pričuvnog fonda mora se povećati za iznos ukupne nominalne vrijednosti tih dionica.

Članak 225
(Zabrana financiranja kupnje dionica)

Dioničko društvo ne smije davati niti jamčiti predujmove, zajmove i kredite za prodaju svojih dionica.

Članak 226
(Zalog)

Dioničko društvo ili druga osoba mogu prihvatiti vlastite dionice kao kolateral samo za račun dioničkog društva samo u slučajevima iz članka 218. ovoga zakona.

POGLAVLJE V (UPRAVLJANJE DIONIČKIM DRUŠTVIMA)

Članak 227
(Organi)

Organi dioničkog društva su:

- a) montaža;
- b) nadzorni odbor;
- c) upravljanje;
- d) revizijsko povjerenstvo.

Odjeljak A. (Skupština)

Članak 228
(Skupština)

- (1) Glavnu skupštinu dioničkog društva čine dioničari.
- (2) Skupština se u pravilu održava u sjedištu dioničkog društva.
- (3) Do izbora predsjednika Skupštine, Skupštinom će predsjedavati prisutni dioničar ili opunomoćenik dioničara s najvećim brojem dionica s pravom glasa.
- (4) Glavna skupština bira predsjednika skupštine i dva ovjerovitelja zapisnika skupštine većinom glasova, između prisutnih dioničara i punomoćnika dioničara.
- (5) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, ravnatelj i drugi članovi Uprave dužni su prisustvovati Skupštini.
- (6) U dioničkom društvu s jednim dioničarom ovlasti skupštine vrši dioničar.

Članak 229 (Vrste)

- (1) Skupština može biti redovna ili izvanredna.
- (2) Redovita skupština održava se jednom godišnje radi objavljivanja godišnjeg izvješća društva, koje uključuje financijska izvješća društva i izvješća revizora, nadzornog odbora i revizijskog odbora, te druga pitanja iz nadležnosti skupštine.
- (3) Izvanredna skupština može se održati kad god nije predviđeno izjašnjavanje o izvješćima iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Glavnu skupštinu saziva Nadzorni odbor, na vlastitu inicijativu, na prijedlog Uprave ili na zahtjev ovlaštenih dioničara, članova Nadzornog odbora, članova Odbora za reviziju, a mogu je sazvati u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- (5) Pravo odlučivanja na Glavnoj skupštini ima dioničar koji je bio na Popisu dioničara u Registru 30 dana prije datuma održavanja skupštine ili posljednjeg radnog dana koji prethodi tom roku ako padne na neradni dan .
- (6) Troškove održavanja skupštine snosi dioničko društvo.
- (7) Utvrđivanje kvoruma i rezultata glasovanja na skupštini vrši povjerenstvo za glasovanje, sastavljeno od najmanje tri člana koje imenuje nadzorni odbor odlukom o sazivanju skupštine.
- (8) Skupštini mogu prisustvovati dioničari ili opunomoćenici dioničara koji su se registrirali u odboru za glasanje prije početka skupštine u roku utvrđenom statutom, a koji ne može biti duži od tri dana prije dana određenog za glavnu skupštinu.
- (9) Način i rok prijave za prisustvovanje skupštini moraju biti objavljeni u obavijesti o sazivanju skupštine.

Članak 230 (Sazivanje)

- (1) Obavijest o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja Skupštine, te načinu davanja punomoći i načinu glasovanja na Skupštini mora se objaviti u najmanje jednom dnevnom listu koji izlazi u Federaciji, najkasnije do 21 dan prije datuma koji je određen za Skupštinu. to je redovna skupština, odnosno 14 dana prije datuma određenog za sjednicu skupštine kada se radi o izvanrednoj skupštini.
- (2) Ako je održavanje skupštine zakazano izvan sjedišta dioničkog društva, obavijest iz stavka (1) ovoga članka mora se poslati svakom dioničaru preporučenom poštom, faksom ili e-poštom na adresu adresu iz Popisa dioničara iz članka 229.) ovog zakona.

(3) Osim objavljivanja i podnošenja obavijesti u skladu s odredbama st. (1) i (2) ovoga članka, otvoreno dioničko društvo osigurava i dodatno objavljivanje, u slučajevima, pod uvjetima i na način utvrđen propisima Komisije.

(4) Dioničko društvo koje ima jednog dioničara nije obvezno objaviti obavijest u skladu sa stavkom (1) ovoga članka.

Članak 231 (Pravo glasa)

(1) Dioničar ili skupina dioničara s najmanje 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa ima pravo u bilo kojem trenutku prije objave skupštine predložiti pitanja i prijedloge odluka na dnevnom redu sljedeće skupštine. skupštini, te da promijeni dnevni red i predložene odluke sazvane skupštine, najkasnije u roku od osam dana od dana objavljivanja obavijesti iz članka 230. stavak (1) ovog zakona.

(2) Nadzorni odbor dužan je objaviti obavijest o prijedlozima dioničara iz stavka (1) ovoga članka na isti način kao i obavijest o sazivanju skupštine.

(3) Troškove objavljivanja pojedinačnih prijedloga iz stavka (1) ovoga članka koji sadrže do 100 riječi snosi dioničko društvo, a za duže prijedloge troškove snosi predlagatelj.

Članak 232 (Zahtjev za sazivanje)

(1) Zahtjev za sazivanje skupštine mogu podnijeti:

- a) dioničar ili grupa dioničara s više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;
- b) član Nadzornog odbora;
- c) član revizijskog odbora.

(2) Zahtjev za sazivanje Glavne skupštine, s predloženim dnevnim redom, podnosi se Nadzornom odboru u pisanoj formi.

(3) Ako nadzorni odbor ne objavi obavijest o sazivanju skupštine u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, na način iz članka 230. ovoga zakona, podnositelj zahtjeva ovlašten je sazvati skupštinu izravno i dužan pismeno obavijestiti Komisiju.

(4) Osobe iz stavka (1) ovoga članka ovlaštene su sazvati Glavnu skupštinu izravno, bez prethodnog podnošenja Nadzornom odboru u slučaju da pet mjeseci nakon isteka poslovne godine Nadzorni odbor nije sazvaio Glavnu skupštinu objaviti godišnje izvješće društva, revizora, nadzornog odbora i revizijskog odbora.

(5) Podnositelj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, ako izravno saziva skupštinu, može uputiti tajnika društva da odredi sastav radnih tijela skupštine, objaviti obavijest o sazivanju skupštine u

na način iz članka 230. ovog zakona, te poduzeti sve druge radnje potrebne za održavanje skupštine.

(6) Podnositelj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, ako izravno sazove skupštinu, utvrdit će prijedloge odluka sazvane skupštine i omogućiti dioničarima ostvarivanje prava iz članka 235. ovoga Zakon.

Članak 233 (Mogućnost odlučivanja)

(1) Skupština može odlučivati ako je više od 30% ukupnog broja dionica s pravom glasa su predstavljeni na njega.

(2) Ako nakon 60 minuta od predviđenog vremena početka skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka, skupština se odgađa, a sazivač skupštine dužan je objaviti obavijest o sazivanju skupštine u roku od tri dana.

(3) Obavijest iz stavka (2) ovoga članka mora se objaviti najmanje 10 dana prije datuma određenog za održavanje ponovljene skupštine.

(4) Članak 230. ovog zakona shodno se primjenjuje na obavijest o sazivanju skupštine.

(5) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, sazvana skupština može odlučiti je li na njoj zastupljeno više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa.

(6) Statutom dioničkog društva može se odrediti veći, ali ne i niži postotak od iznosa utvrđenih u stavku 1. st. (1) i (5) ovoga članka.

(7) Iznimno, predsjednik Skupštine može obustaviti rad Skupštine na najviše 15 dana, uz utvrđivanje točnog datuma i mjesta nastavka rada započete Skupštine.

Članak 234 (Pitanja o kojima će odlučivati Skupština)

Skupština dioničkog društva odlučuje o:

- a) povećanje i smanjenje temeljnog kapitala;
- b) emisija novih dionica postojeće ili nove klase te emisija obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira;
- c) ograničenje ili isključenje prava preče kupovine novih dionica u okviru odluke o izdavanju novih dionica postojeće ili nove klase;
- d) usvajanje godišnjeg izvješća o poslovanju društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i revizijskog odbora;
- e) raspodjela dobiti i isplata dividendi;
- f) način pokrića gubitka;
- g) pripajanje drugim društvima i pripajanje drugih društava dioničkom društvu ili dioničkom društvu drugo poduzeće;
- h) promjenu oblika i podjele dioničkog društva;

- i) prestanak dioničkog društva provedbom likvidacije i odobrenjem početne likvidacijske bilance i završnog računa po završetku postupka likvidacije;
- j) kupnja, prodaja, zamjena, uzimanje ili davanje u zakup, uzimanje ili posudba i druge transakcije s imovinom, izravno ili preko podružnica tijekom poslovne godine u iznosu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva na bilanci list krajem prošle godine, na prijedlog Uprave i Nadzornog odbora;
- k) izbor i razrješenje članova nadzornog odbora pojedinačno;
- l) izbor vanjskog revizora;
- m) izbor i razrješenje članova revizijskog odbora pojedinačno;
- n) osnivanje, reorganizacija i likvidacija podružnica i odobravanje njihovih statuta;
- o) primanja članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju;
- p) izmjene i dopune odredaba statuta koje se ne odnose na pitanja iz točke a), b), g) i g) ovoga članka ili drugim pitanjima o kojima, u skladu sa zakonom ili tvrtke statutom, Skupština donosi posebne odluke čiji pravni učinak uključuje izmjenu odgovarajućih odredaba tvrtke članka udruga;
- r) isključenje dugotrajne imovine u trgovačkim društvima;
- s) druga pitanja od značaja za poslovanje dioničkog društva, u skladu sa zakonom i statutom dioničkog društva.

Članak 235 (Pravo dioničara)

(1) Dioničar ima pravo uvida u Popis dioničara, financijsko izvješće s izvještajima revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju te uvid u sve ostale dokumente u vezi s predloženim odlukama koje su uključene u dnevni red skupštine. .

(2) Uz uvid, dioničar, na njegov osobni zahtjev i o svom trošku, ima pravo na kopiju navedenih dokumenata.

Članak 236 (Ostale odluke Skupštine)

(1) Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa o pitanjima za koja su određene odredbe ovog zakona izričito propisane, uključujući odvojeno glasovanje po klasama dionica, i većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, zajedničkim glasovanjem svih klase dionica, odlučuje o svim drugim pitanjima iz svoje nadležnosti, osim o izboru članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, koji se provodi u skladu s odredbama članka 250. ovog zakona.

(2) Skupština će, najkasnije u roku od šest mjeseci od kraja poslovne godine, odlučiti o godišnjem izvješću društva koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i revizijskog odbora, te o raspodjeli dobiti ili pokriće gubitka za tu poslovnu godinu.

Članak 237 (Glasanje)

- (1) Glasanje na Glavnoj skupštini provodi se putem glasačkih listića koji sadrže ime ili tvrtku dioničara i broj glasova kojima raspolažu.
- (2) Glasanje se vrši zaokruživanjem na glasačkom listiću odgovora "za" ili "protiv" predložene odluke ili imena kandidata pri izboru tijela dioničkog društva.
- (3) Rezultate glasovanja utvrđuje povjerenstvo za glasovanje.

Članak 238 (Donošenje odluke putem punomoćnika)

- (1) Dioničar može pravo na sudjelovanje u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva ostvariti osobno ili putem punomoćnika koji je dužan postupiti u skladu s uputama dioničara, a ako to nije učinio primati upute u skladu s razumnim interesom dioničara.
- (2) Uz bilo koju poslovno sposobnu fizičku osobu, punomoćnik može biti pravna osoba registrirana za posredovanje u vrijednosnim papirima i udruga sa statusom pravne osobe osnovana i registrirana radi udruživanja i zastupanja dioničara u kojim slučajevima ovlasti odvjetnik se ostvaruje.
- (3) Punomoć za sudjelovanje u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva izdaje se nakon objave obavijesti o sazivanju svake skupštine u obliku ovjerene pisane izjave koju potpisuju dioničari i punomoćnici.
- (4) Punomoć će se dioničkom društvu dostaviti osobno, poštom, faksom ili e-poštom najkasnije do roka određenog statutom društva ili odlukom za upis dioničara za sudjelovanje na glavnoj skupštini, a original se dostavlja na glavnoj skupštini.
- (5) Punomoć dana za određenu skupštinu vrijedi i za ponovljenu skupštinu.
- (6) Jednog dioničara na skupštini može zastupati samo jedan punomoćnik.
- (7) Punomoć prestaje ako se dioničar registrira za sudjelovanje i prisustvuje Glavnoj skupštini s izričitom namjerom da osobno glasa, zatim izdavanjem punomoći drugoj osobi ili opozivom punomoći u obliku ovjerenu pismenu izjavu koju potpisuje dioničar.) ovoga članka, a na dan upisa u Upisnik o prijenosu dionica od dioničara.
- (8) Iznimno od stavka (1) ovog članka, u otvorenom dioničko društvo, au slučajevima, pod uvjetima i na način određen od strane tvrtke statutom, u skladu sa propisima Komisije, dioničar može ostvariti pravo na sudjelovanje u donošenju odluka glasovanjem isporučena tvrtki poštom, faksom ili e-mailom prije datuma sastanka.

Članak 239
(Dužnosti opunomoćenika i biračkih odbora)

- (1) Punomoćnik je dužan odboru za glasovanje dostaviti pismeno ovlaštenje za zastupanje dioničara.
- (2) Odbor za glasovanje dužan je provjeriti valjanost ovlaštenja i identitet punomoćnika.

Članak 240
(Valjanost ovlaštenja)

- (1) Ako dioničar ili njegov opunomoćenik odboru za glasovanje dostavi ovjerenu izjavu dioničara, javnu ispravu ili druge vjerodostojne dokaze koji opovrgavaju valjanost ovlaštenja, odbor za glasovanje će glasove na temelju tog ovlaštenja proglašiti nevažećima i obavijestiti o tome u pisanje. Nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor dužan je obustaviti izvršenje odluke za čije je donošenje odlučili nevažeći glasovi i sazvati Skupštinu na ponovno odlučivanje o tim pitanjima najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka obavijesti o odbor za glasovanje o nevažećim glasovima.

Članak 241
(Minute)

- (1) O radu Skupštine vodi se zapisnik koji sadrži:
 - a) naziv i adresu sjedišta dioničkog društva;
 - b) mjesto i vrijeme okupljanja;
 - c) ime i prezime predsjednika skupštine, rekorder, osobe koje se potvrđuje zapisnik i članove biračkog odbora;
 - d) dnevni red;
 - e) odluke;
 - f) podatke o glasovanju;
 - g) prigovore dioničara i članova nadzornog odbora na odluke skupštine.
- (2) Zapisniku se prilažu pisani prijedlozi i izvješća koja se podnose Skupštini.
- (3) Tajnik društva dužan je osigurati da se zapisnik sastavi u roku od 30 dana od dana održavanja skupštine.
- (4) Zapisnik potpisuje predsjednik Skupštine, rekorder i osoba potvrđuje zapisnik.
- (5) Ako bilo koja osoba iz stavka (4) ovoga članka odbije potpisati zapisnik, dužna je pismeno obrazložiti razloge nepotpisivanja zapisnika.
- (6) Tajnik društva dužan je odmah utvrditi valjanost razloga iz stavka (5) ovoga članka.

(7) Ako su razlozi iz stavka (5) ovoga članka utemeljeni, tajnik društva dužan je osigurati usklađivanje zapisnika u roku od osam dana od dana utvrđivanja nedostataka.

(8) Dioničar može zahtijevati da mu se kopija zapisnika ili izvod iz zapisnika dostave na svim skupštinama društva.

Članak 242 (Trajna evidencija)

(1) Dioničko društvo dužno je trajno voditi zapisnik o glavnoj skupštini, evidenciju o prisutnosti i glasovanju dioničara, obavijesti i pozive na glavnu skupštinu.

(2) Društvo je dužno osigurati pohranu dokumenata iz stavka (1) ovoga članka najmanje deset godina nakon prestanka dioničkog društva.

Članak 243 (Zaštita manjina u odlučivanju i pobijanje odluka)

(1) Dioničar koji je u pisanoj izjavi dostavljenoj Nadzornom odboru prije datuma održavanja skupštine ili usmeno u zapisniku prije početka glasovanja na skupštini izjavio da se protivi prijedlogu odluke koji uzrokuje značajne promjene u prava društva ili dioničara. u roku od osam dana od dana održavanja skupštine podnijeti pisani zahtjev da društvo otkupi svoje dionice, osim u slučaju restrukturiranja, reorganizacije ili financijske konsolidacije društva s većinskim državnim kapitalom.

(2) U smislu stavka (1) ovoga članka, smatra se da su značajne promjene u društvu ili pravima dioničara uzrokovane odlukom skupštine kojom se odobrava ili odobrava:

- a) izdavanje novih dionica postojeće ili nove klase;
- b) izdavanje obveznica koje se mogu pretvoriti u dionice društva ili obveznice s pravom kupovine za kupnju dionica društva;
- c) ograničenje ili isključenje prava preče kupovine novih dionica u okviru odluke o izdavanju novih dionica postojeće ili nove klase;
- d) promjena oblika, podjela ili pripajanje društva, ili pripajanje društva drugom društvu ili obrnuto.

(3) Na zahtjev dioničara iz stavka (1) ovoga članka, društvo je dužno otkupiti svoje dionice u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva, uz plaćanje po fer tržišnoj vrijednosti za razdoblje od datum objave do datuma održavanja skupštine.

(4) Fer tržišna vrijednost iz stavka (3) ovoga članka znači prosječna vrijednost trgovanja dionicama tog društva u posljednjih šest mjeseci od dana objave obavijesti.

(5) U slučaju da obveze društva iz stavka (3) ovoga članka uključuju kupnju dionica ukupne nominalne vrijednosti veće od 10% temeljnog kapitala društva i fer tržišnu vrijednost veću od zbroja rezervi i zadržane dobiti u skladu s tvrtke bilance godine, zahtjev ili, ako postoji više, svaki od zahtjeva iz stavka (1) ovog članka, tvrtka mora ispuniti u roku iz stavka (3) ovaj članak sa smanjenjem broja dionica ili otkupne cijene u odnosu na u roku od šest mjeseci.

(6) U slučaju da društvo nije ispunilo obvezu kupnje dionica sukladno st. (1), (2), (3) i (4) ovoga članka, dioničar ima pravo zahtijevati ispunjenje obveze društva podnošenjem tužbe nadležnom sudu, osim u slučaju restrukturiranja, reorganizacije ili financijska konsolidacija tvrtke s većinskim državnim kapitalom.

Članak 244 **(Angažiranje pravne osobe za obavljanje revizijskih aktivnosti)**

Ako se Glavna skupština odbije prijedlog dioničara sa više od 20% dionica s pravom glasa za imenovanje vanjskog revizora za izvanredno ispitivanje svih predmeta koji se odnose na osnivanje i rad dioničko društvo, au posljednjih pet godina, dioničar može zaposliti pravna osoba ovlaštena za reviziju.

Članak 245 **(Ništavost odluke Skupštine)**

Odluka skupštine dioničkog društva ništava je ako:

- a) skupština nije sazvana na način naveden u članu 230. ovog zakona;
- b) nije uneseno u zapisnik na način naveden u članu 241. ovog zakona;
- c) ništavost je utvrđena pravomoćnom presudom suda po tužbi za osporavanje odluke.

Članak 246 **(Postupak pobijanja i poništavanja odluke Skupštine)**

(1) Postupak za pobijanje i poništavanje odluke skupštine na sudu na kojem je dioničko društvo upisano u registar društava može pokrenuti:

- a) dioničar zastupan na glavnoj skupštini, čiji je prigovor na odluku unet u zapisnik;
- b) dioničar koji nije prisustvovao skupštini zbog sazivanja skupštine suprotno odredbama članka 230. ovog zakona;
- c) dioničar čiji prijedlog ili prigovor nije pravilno unet u zapisnik;
- d) Nadzorni odbor i Uprava te svaki član Nadzornog odbora i Uprave, ako bi izvršenjem odluke počinio prekršaj ili kazneno djelo ili nanio štetu dioničkom društvu.

(2) Postupak iz stavka (1) ovoga članka može se pokrenuti u roku od 60 dana od dana održavanja skupštine.

(3) U postupku iz stavka (1) ovoga članka dioničko društvo zastupa direktor ili drugi član uprave po ovlaštenju direktora.

(4) Ako je tužitelj član uprave, dioničko društvo zastupa osoba koju imenuje nadzorni odbor, a kada su tužitelji nadzorni odbor i uprava ili njihovi članovi, predstavnik dioničko društvo imenuje sud.

Odjeljak B. (Nadzorni odbor)

Članak 247 (Nadzorni odbor)

(1) Nadzorni odbor sastoji se od predsjednika i najmanje dva člana imenuje i razrješava Skupština, pod uvjetom da ukupan broj članova nadzornog odbora mora biti neparan.

(2) Članovi Nadzornog odbora imenuju se istodobno na razdoblje od četiri godine, pod uvjetom da nakon isteka razdoblja od dvije godine od dana imenovanja, skupština društva izglasa povjerenje članovima Nadzornog odbora .

(3) Ista osoba može biti imenovana za člana Nadzornog odbora više puta bez ograničenja.

(4) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora upisuju se u Registar kod Povjerenstva.

(5) Skupština može razriješiti predsjednika i članove Nadzornog odbora i prije isteka vremena na koje su imenovani ako:

a) nadzorni odbor ili pojedinačni član izgubi povjerenje dioničara;

b) skupština odbija usvojiti godišnje izvješće društva koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i revizijskog odbora;

c) skupština utvrđuje odgovornost predsjednika i članova nadzornog odbora za štetu koju je dioničko društvo pretrpjelo iz razloga iz čl. 258. i 261. ovog zakona;

d) u drugim slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva.

(6) Ako se predsjednik ili član nadzornog odbora razriješi tijekom mandata, a kad se ne razriješi cijeli nadzorni odbor, mandat imenovanog člana traje do isteka mandata članova nadzornog odbora ..

(7) Postupak imenovanja i razrješavanja Nadzornog odbora i druga pitanja koja se odnose na upravljanje u društvima s državnim kapitalom uređuju se Uredbom o vršenju ovlasti tijela Federacije Bosne i Hercegovine u društvima sa državnim kapitalom.

Članak 248 (Članovi)

Predsjednik i član Nadzornog odbora ne mogu biti osobe:

a) osuđen za kazneno djelo i za prekršaj nespojiv s dužnošću u nadzornom odboru, pet godina od pravomoćnosti presude, isključujući vrijeme zatvora;

b) kojom sudskom odlukom se zabranjuje obavljanje poslova iz nadležnosti nadzornog odbora.

Članak 249
(Predlaganje kandidata)

(1) Kandidata za člana Nadzornog odbora može predložiti dioničar ili skupina dioničara s najmanje 5% dionica s pravom glasa.

(2) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka podnosi se u pisanom obliku najkasnije u roku od osam dana od dana objave obavijesti o sazivanju Glavne skupštine, na čijem će se dnevnom redu naći pitanje izbora članova Nadzorni odbor.

(3) Kandidati za članove nadzornog odbora prije glasovanja moraju dati pismenu izjavu o prihvaćanju kandidature.

Članak 250
(Odabir članova)

(1) Članovi nadzornog odbora biraju se glasovanjem, u skladu s člankom 237. ovoga zakona, pri čemu svaka dionica s pravom glasa ima broj glasova jednak broju članova nadzornog odbora koji se bira .

(2) Ukupan broj glasova koje nosi svaki glasački listić mora biti ravnomjerno raspoređen na sve kandidate čija imena su zaokružena na istom glasačkom listiću.

(3) Skupština objavljuje kandidate koji su dobili najveći broj glasova za članove Nadzornog odbora.

(4) Na prvoj konstituirajućoj sjednici nadzornog odbora koju saziva tajnik društva u roku od 15 dana od dana održavanja skupštine iz stavka (3) ovoga članka, nadzorni odbor bira jednog od svojih članova za predsjednika nadzornog odbora.

(5) Nadzorni odbor može razriješiti člana Nadzornog odbora s mjesta predsjednika uz istovremeno imenovanje jednog od njegovih članova za predsjednika Nadzornog odbora.

Članak 251
(Prvi mandat)

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora u prvom mandatu biraju se na osnivačkoj skupštini sukladno odredbama čl. 249. i 250. ovog zakona.

Članak 252
(Nespojivost funkcija i profesionalnog razvoja)

(1) Dioničar s 50% i više dionica, direktor i član uprave bilo kojeg dioničkog društva, kao i vlasnik s 50% ili više vlasništva, direktor i član uprave bilo kojeg ograničenog društva društvo za odgovornost ne može biti imenovano za predsjednika i člana nadzornog ili upravnog odbora ispred državnog kapitala u društvima s državnim kapitalom ili sredstvima, agencijama, provizijama i drugim pravnim osobama koje je osnovala Vlada Federacije ili Parlament Federacije (u daljnjem tekstu: institucije).

(2) Predsjednik ili član nadzornog ili upravnog odbora trgovačkog društva uz sudjelovanje državnog kapitala ili institucije ne može istodobno biti predsjednik ili član nadzornog ili upravnog odbora drugog društva ili ustanove.

(3) Predsjednik i članovi nadzornog odbora i članovi uprave društva s udjelom državnog kapitala te predsjednici i članovi nadzornih odbora trgovačkih društava u kojima učešće državnog kapitala nije većinsko i koji su kandidati za nadzor odbora ispred državnog kapitala, sukladno Uredbi o osposobljavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava trgovačkih društava uz sudjelovanje državnog kapitala.

Članak 253
(Zaključivanje ugovora)

(1) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora zaključuju ugovor s dioničkim društvom koji je odobrila Glavna skupština.

(2) Ugovor u ime dioničkog društva potpisuje direktor u skladu s odobrenjem skupštine.

Članak 254
(Sjednica)

(1) Sjednica Nadzornog odbora održava se najmanje jednom u tri mjeseca.

(2) Sjednicu Nadzornog odbora saziva predsjednik Nadzornog odbora.

(3) Predsjednik nadzornog odbora dužan je sazvati sjednicu na zahtjev direktora dioničkog društva ili dva člana nadzornog odbora najkasnije u roku od 14 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 255
(Poziv na sjednicu)

- (1) Pisani poziv na sjednicu Nadzornog odbora s naznakom mjesta i datuma održavanja sjednice, vremena početka i dnevnog reda sjednice dostavlja se članovima Nadzornog odbora najkasnije 14 dana prije održavanja sjednice. datum sastanka.
- (2) Poziv na sjednicu popraćen je materijalima za svaku točku dnevnog reda.
- (3) U hitnim slučajevima utvrđenim statutom društva može se odrediti kraći rok od roka iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 256
(Kvorum)

- (1) Za održavanje sjednice Nadzornog odbora potreban je kvorum od dvije trećine ukupnog broja članova.
- (2) U slučaju da dvije trećine ne predstavljaju cijeli broj, dvije trećine će se zaokružiti na prvi veći broj, osim ako statutom društva nije drugačije određeno.
- (3) Ako nema kvoruma iz stavka (1) ovoga članka, sjednica Nadzornog odbora odgađa se za sedam dana, a na ponovljenoj sjednici zahtijeva se kvorum većine od ukupnog broja članova .
- (4) Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.
- (5) Predsjednik i član Nadzornog odbora ne mogu glasovati o pitanjima koja se osobno odnose na njega.
- (6) Sjednici mogu prisustvovati osobe koje nisu članovi Nadzornog odbora samo na temelju pisanog poziva predsjednika Nadzornog odbora.

Članak 257
(Kompetencije)

Nadzorni odbor dioničkog društva nadležan je za:

- a) nadzire poslovanje dioničkog društva, usvaja poslovne strategije društva i poslovne planove;
- b) nadzire rad uprave i odobrava odluke strateške prirode;
- c) usvaja izvješće uprave o poslovanju na polugodišnjoj i godišnjoj razini s bilancom stanja i bilansom uspjeha te revizijskim izvještajem;
- d) podnosi Skupštini godišnje izvješće o poslovanju dioničkog društva koje mora uključivati financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i revizijskog odbora;
- e) bira predsjednika nadzornog odbora;
- f) bira upravu i sekretara društva;
- g) predlaže raspodjelu i način korištenja dobiti i način pokrića gubitaka;
- h) odobrava kupnju, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u zakup, uzimanje ili posudbu zajmova i drugih transakcija s imovinom, izravno ili preko podružnica tijekom poslovne godine u

iznosu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničko društvo na kraju prethodne godine;

i) predlaže Glavnoj skupštini kupnja, prodaja, razmjena, uzimanje ili davanje u zakup, uzimanje ili kreditiranje i druge transakcije s imovinom, izravno ili preko podružnica u poslovnoj godini u iznosu od više od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva na kraju prethodne godine.

j) imenuje predsjednike i članove pododbora ovisno o procijenjenim potrebama;

k) obrazuje povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i zadatke;

l) saziva glavnu skupštinu društva;

m) odobrava izdavanje novih dionica postojeće klase u iznosu do jedne trećine zbroja nominalne vrijednosti postojećih dionica i određuje iznos, vrijeme prodaje i cijenu tih dionica koja ne smije biti manja od prosječna tržišna vrijednost postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana odluke.

Članak 258 (Dužnosti)

(1) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora dužni su izvršavati svoje obveze i odgovornosti u skladu s interesima dioničara i dioničkog društva te ne mogu obavljati natjecateljske aktivnosti dioničkog društva bez obavijesti i dogovora s ostalim članovima nadzorni odbor.

(2) Pri predlaganju pitanje novih ili otkupa vlastitih dionica dioničkog društva i drugih vrijednosnih papira, predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su objaviti sve relevantne podatke koji se odnose na poslovanje dioničkog društva.

(3) Predsjednik i član Nadzornog odbora dužni su prijaviti Nadzornom odboru svaki izravni ili neizravni interes u pravnoj osobi s kojim dioničko društvo ima ili namjerava sklopiti poslovni odnos.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, predsjednik i član nadzornog odbora ne mogu odlučivati o pitanjima koja se odnose na odnos dioničkog društva i drugih pravnih osoba u kojima su predsjednik i nadzorni odbor članovi odbora imaju izravan ili neizravan financijski interes.

Članak 259 (Naknada društvu)

Ako predsjednik i član nadzornog odbora postupe suprotno odredbama članka 258. ovoga zakona, dioničko društvo ima pravo na naknadu štete koju je zbog toga pretrpjelo.

Članak 260 (Odgovornost za štetu)

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora solidarno odgovaraju za štetu nastalu zbog neizvršenja ili nepropisnog obavljanja svojih dužnosti.

Članak 261
(Popis odgovornosti)

(1) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora odgovorni su za štetu koju je pretrpjelo dioničko društvo ako su u suprotnosti s odredbama ovog zakona, statutom dioničkog društva i odlukama skupštine:

- a) povrat uplata dioničarima;
- b) plaća dividendu dioničarima;
- c) isplatiti kamate vlasnicima obveznica dioničkog društva;
- d) upisati, steći ili otkupiti dionice;
- e) prodati imovinu društva;
- f) vršiti plaćanja nakon što dioničko društvo postane nesolventno;
- g) produžiti uvjete otplate kredita dioničkom društvu;
- h) izdavati dionice na temelju uvjetnog povećanja temeljnog kapitala.

(2) Dioničko društvo može se odreći potraživanja iz stavka (1) ovoga članka nakon tri godine od dana isteka zahtjeva za naknadu štete, ako se skupština složi s odricanjem, a protiv toga nema prigovora tu odluku dioničara koji imaju najmanje 10% prava glasa.

Članak 262
(Prava predsjednika i članova)

(1) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora imaju pravo zahtijevati sve informacije o poslovanju i prisutnosti članova Uprave na sjednicama Nadzornog odbora.

(2) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora imaju pravo prisustvovati sjednicama Uprave dioničkog društva.

Odjeljak C. (Upravljanje)

Članak 263
(Upravljanje)

(1) Uprava organizira rad i upravlja poslovanjem, predstavlja dioničko društvo i odgovorna je za zakonitost poslovanja.

(2) Upravni odbor dioničkog društva sastoji se od direktora, odnosno direktora i jednog ili više izvršnih direktora.

(3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja uprave dioničkog društva utvrđuje se statutom.

(4) Odredbe čl. 248. i 260. ovog zakona primjenjuju se i na članove uprave dioničkog društva.

**Članak 264
(Direktor)**

- (1) Direktor vodi upravu, upravlja poslovima, zastupa dioničko društvo i odgovoran je za zakonitost poslovanja.
- (2) Mandat članova Uprave traje četiri godine.
- (3) Položaj, ovlaštenja, odgovornosti i prava uprave uređuju se ugovorom.

**Članak 265
(Otpuštanje članova)**

- (1) Način razrješenja članova uprave dioničkog društva i prije isteka roka na koji su imenovani utvrđuje se statutom društva.
- (2) U slučaju razrješenja članova uprave dioničkog društva prije isteka mandata, shodno se primjenjuju odredbe članka 247. stavka (5) ovoga zakona.

**Članak 266
(Zamjenik direktora)**

Ravnatelj će pisanim putem ovlastiti jednog od izvršnih direktora da ga zamijeni u slučaju smetnji te će odrediti ovlaštenja.

**Članak 267
(Interesi)**

- (1) Direktor i izvršni direktor dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki izravni ili neizravni interes u pravnoj osobi s kojim dioničko društvo ima ili namjerava stupiti u poslovni odnos.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, direktor i izvršni direktori mogu sudjelovati u tom poslovnom odnosu na temelju pisane suglasnosti predsjednika nadzornog odbora.

**Članak 268
(Ostavka ravnatelja)**

Ako direktor podnese ostavku, dužan je nastaviti obavljati svoju dužnost u otkaznom roku koji odredi Nadzorni odbor, a koji ne može biti kraći od 30 dana.

Odjeljak D. (tajnik)

Članak 269 (Tajnik)

- (1) Dioničko društvo ima tajnika.
- (2) Postupak imenovanja i razrješenja tajnika društva utvrđuje se statutom društva.
- (3) Međusobni odnosi u obavljanju poslova, visina novčane naknade, odgovornost u izvršavanju propisanih obveza tajnika društva, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom i statutom dioničkog društva društvo.

Članak 270 (Odgovornosti)

- (1) Tajnik je odgovoran za vođenje zapisnika Skupštine i Nadzornog odbora i čuvanje dokumenata utvrđenih ovim Zakonom i Statutom dioničkog društva, osim financijskih izvješća.
- (2) Tajnik je ovlašten provoditi odluke Skupštine, Nadzornog odbora i Uprave.
- (3) Tajnik je odgovoran za pripremu sjednica i vođenje zapisnika sa Skupštine i Nadzornog odbora.
- (4) Tajnik može biti ovlašten i za druge poslove u skladu sa statutom dioničkog društva.

Odjeljak E. (Odbor za reviziju)

Članak 271 (Odbor za reviziju)

- (1) Revizorsko povjerenstvo formira se u dioničkom društvu.
- (2) Povjerenstvo za reviziju ima najmanje tri člana.
- (3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja revizijskog odbora utvrđuje se statutom dioničkog društva.

Članak 272 (Naknade)

- (1) Predsjednik i član revizijskog odbora ne mogu biti članovi nadzornog odbora i uprave, zaposleni ili imati izravan ili neizravan financijski interes u tom dioničkom društvu, osim naknada na temelju te funkcije.
- (2) Naknade i druga prava članova revizijskog odbora uređuju se ugovorom na temelju odluke skupštine.

Članak 273 (Revizija)

Odbor za reviziju dužan je reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i istovremeno kontrolirati usklađenost poslovanja društva i funkcioniranje organa društva s ovim Zakonom, drugim propisima i osnovne principe korporativnog upravljanja i podnijeti izvješće Skupštini i Nadzornom odboru najkasnije u roku od osam dana.

Članak 274 (Ostala ovlaštenja članova)

Član Odbora za reviziju ovlašten je zatražiti sazivanje sjednice Skupštine i Nadzornog odbora kada smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova Nadzornog odbora, direktora ili Upravni odbor.

POGLAVLJE VI (PROMJENA oblik, spajanju i spajanju i prestanka i podjele dioničko društvo)

Odjeljak A. (Promjena oblika)

Članak 275 (Promijeni oblik)

Zatvoreno dioničko društvo može promijeniti oblik u društvo s ograničenom odgovornošću na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa tako da dioničari steknu udio u društvu s ograničenom odgovornošću razmjerno njihovom sudjelovanju u temeljnom kapitalu.

Članak 276 (Temeljni kapital u društvu s ograničenom odgovornošću)

Društvo s ograničenom odgovornošću nastalo promjenom oblika dioničkog društva mora imati temeljni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Članak 277 (Zahtjev za odobrenje promjene obrasca)

- (1) Dioničko društvo podnijet će Povjerenstvu zahtjev za odobrenje promjene obrasca koji su potpisali članovi Nadzornog odbora koji su glasovali za predložene odluke o promjeni obrasca i članovi Uprave koji su predložili plan reorganizacije i odluka o promjeni obrasca.
- (2) Komisija će donijeti odluku najkasnije u roku od 60 dana od dana primitka urednog zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 278
(Registrirajte promjenu oblika)

(1) Na temelju odluke Povjerenstva o odobrenju promjene oblika, promjena oblika dioničkog društva upisuje se u registar trgovačkih društava.

(2) Društvo je dužno pismeno obavijestiti Registar o promjeni oblika ustroja najkasnije u roku od osam dana od dana upisa u registar trgovačkih društava.

Odjeljak B. (Spajanja i akvizicije)

Članak 279
(Spajanje i akvizicija)

(1) Dioničko društvo se spaja prijenosom imovine i obveza (u daljnjem tekstu: pripojeno društvo) na drugo dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću (u daljnjem tekstu: društvo nasljednik) koje izdaje svoje dionice ili udjele u zamjenu za dionice pripojenog društva.

(2) Dioničko društvo spaja se prijenosom imovine i obveza (spojena društva) na novo dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću (društvo nasljednik) koje izdaje svoje dionice ili udjele u zamjenu za dionice spojenih društava.

(3) Otvoreno dioničko društvo može se pripojiti samo drugom društvu koje će nakon pripajanja zadovoljiti jedan od kriterija za otvoreno dioničko društvo.

(4) Otvoreno dioničko društvo može se spojiti s jednim ili više drugih društava samo na način da takvim spajanjem osnuju novo otvoreno dioničko društvo.

Članak 280
(Odobrenje spajanja dioničkog društva)

Komisija će odobriti spajanje dioničkog društva ako:

- a) skupštine spojenog društva i društva nasljednika donose identične odluke o spajanju;
- b) zahtjev za odobrenje pripajanja potpisuju članovi Nadzornog odbora koji su glasovali za predložene odluke o pripajanju i članovi Uprave koji su predložili plan reorganizacije i odluku o pripajanju;
- c) Komisija ocjenjuje da spajanje ne ugrožava prava dioničara i vjerovnika dioničkog društva.

Članak 281
(Slučajevi spajanja dioničkog društva)

Komisija će odobriti spajanje dioničkog društva kada, osim radnji iz članka 280. ovog zakona, dioničko društvo s drugim društvima s kojima se spaja:

- a) zaključiti ugovor o pripajanju kojim se utvrđuje prestanak spojenih društava na dan konstituiranja društva nasljednika;
- b) priprema zakon tvrtke nasljednika;
- c) izabrati većinom glasova sve dionice s pravom glasa

organi društva nasljednika.

Članak 282 (Odluka o pripajanju)

(1) Odluka iz članka 280. točke a) ovoga zakona obvezno sadrži odredbe o:

- a) povećanje temeljnog kapitala društva nasljednika;
- b) broj i klasu dionica ili udjela koje je izdalo društvo nasljednik u zamjenu za dionice ili udjele u spojenim i spojenim društvima;
- c) datum početka ostvarivanja prava sadržanih u dionicama ili udjelima društva nasljednika;
- d) vrijeme i način izdavanja dionica ili udjela u društvu nasljedniku;
- e) dodatna plaćanja za dionice ili udjele u društvu nasljedniku ili plaćanja dioničarima ili članovima spojenih i spojenih društava iz društva nasljednika;
- f) datum sastavljanja bilance stanja i računa dobiti i gubitka na temelju kojeg se vrši spajanje ili stjecanje;
- g) datum podnošenja Komisiji zahtjeva za odobrenje spajanja ili stjecanja.

(2) Povećanje temeljnog kapitala društva nasljednika može se izvršiti samo izdavanjem novih dionica ili udjela.

(3) Dodaci iz stavka (1) točke e) ovoga članka ne smiju prelaziti 10% nominalne vrijednosti dionica potrebne za realizaciju spajanja.

Članak 283 (Odluka o zahtjevu za odobrenje spajanja i stjecanja)

(1) Komisija će donijeti odluku o zahtjevu za odobrenje pripajanja i stjecanja dioničkog društva najkasnije u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva.

(2) Na temelju odluke Povjerenstva o odobrenju pripajanja i spajanja, spajanja i stjecanja dioničkog društva upisuju se u registar trgovačkih društava.

(3) Društvo nasljednik podnijet će Registru zahtjev za upis opoziva dionica pripojenog i pripojenog dioničkog društva i upis dionica društva nasljednika najkasnije u roku od osam dana od dana upisa u registar trgovačkih društava. .

Članak 284 (Upravljanje imovinom spojenih tvrtki)

(1) Imovinom pripojenih društava upravlja se zasebno na način da se imovina svakog od spojenih dioničkih društava prikazuje zasebno u odnosu na spojena dionička društva i vjerovnike.

(2) Društvo nasljednik će prema vlastitom nahođenju tri puta, u intervalima od najmanje 15 ili više od 30 dana, objaviti da napušta zasebno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati vjerovnike da prijave štete koje nastanu prije upisa spajanja u registar trgovačkih društava.

(3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne može se napustiti prije isteka roka iz stavka (2) ovoga članka i ispunjenja obveza prema vjerovnicima koji su od društva nasljednika tražili isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C. (Prestanak dioničkog društva)

Članak 285 (Prestanak dioničkog društva)

Dioničko društvo prestaje u skladu sa zakonom i statutom:

- a) odlukom Skupštine;
- b) spajanja, stjecanja i podjele;
- c) isteka vremena, ako je tvrtka osnovana na određeno vrijeme;
- d) odlukom suda;
- e) stečaj.

Članak 286 (Odluka o prestanku dioničkog društva)

Odluka skupštine o raspuštanju dioničkog društva dostavlja se Povjerenstvu i registracionom sudu najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja odluke.

Članak 287 (Prestanak dioničkog društva sudskom odlukom)

(1) Dioničko društvo prestaje odlukom suda kada:

- a) po tužbi vjerovnika čija dospjela i neizmirena potraživanja prelaze trećinu temeljnog kapitala dioničko društvo;
- b) skupština dioničkog društva nije održana deset mjeseci nakon isteka roka za sastavljanje godišnjeg izvješća;
- c) kada se kršenja zakona i drugih propisa koji ugrožavaju interese vjerovnika ili vlasnika vrijednosnih papira koje je izdalo društvo nastave i nakon izricanja kazni;
- d) kada stečaj prestane podjelom stečajne imovine;
- e) stečaj nije pokrenut jer imovina tvrtke nije dovoljna za podmirenje troškova stečajnog postupka ili je stečaj obustavljen zbog nedovoljne imovine.

(2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti u Registar emitenata i Registar trgovačkih društava.

Odjeljak D. (Likvidacija)

Članak 288 (Likvidacija)

- (1) Ako dioničko društvo prestane temeljem odredbi članka 285. točke a) i d) ovog zakona pokrenut će se postupak likvidacije.
- (2) U slučaju iz članka 285. točke a) ovoga Zakona, likvidaciju dioničkog društva obavlja upravljanje, te u slučaju iz članka 285. točke d) ovoga Zakona, sud će imenovati likvidatora.

Članak 289 (Postupak likvidacije)

- (1) Od dana donošenja odluke o prestanku, tijela dioničkog društva rade u skladu s odredbama ovog zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.
- (2) Sud može imenovati skrbnika društva koji obavlja poslove u vezi s likvidacijom, a tijela dioničkog društva postupit će samo po nalogu staratelja.

Članak 290 (Uprava i likvidator)

- (1) Uprava ili likvidator dioničkog društva objavit će u najmanje jednom domaćem dnevnom listu da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja rješenja iz članka 288. ovoga zakona, u razmacima od 15. do 30 dana.
- (2) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka obvezno sadrži poziv vjerovnicima da prijave potraživanja najkasnije u roku od tri mjeseca od dana posljednje objave.
- (3) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka uprava ili likvidator će poslati poznatim vjerovnicima pojedinačno.

Članak 291 (Likvidaciona bilanca)

- (1) Likvidator će najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije pripremiti i podnijeti Skupštini na odobrenje početni likvidacioni saldo.
- (2) Istodobno s odobravanjem početne likvidacijske bilance, skupština dioničkog društva razrješit će nadzorni odbor i upravu.
- (3) Na kraju poslovne godine likvidator je dužan skupštini dostaviti bilancu stanja i bilans uspjeha te izvješće o tijeku likvidacije.

Članak 292 (Prestanak poslovanja društva)

Likvidator je dužan prekinuti tekuće poslovanje dioničkog društva, naplatiti potraživanja, likvidirati ostalu imovinu i podmiriti obveze društva.

Članak 293
(Fond za likvidaciju i pričuvu)

(1) Tijekom likvidacije ne može se povećavati pričuvni fond dioničkog društva.

(2) Prihodi utvrđeni odlukom o formiranju ovih pričuva, koji se ne mogu koristiti za namirenje vjerovnika i dioničara prije ispunjenja obveza po toj osnovi prema zaposlenicima, upisuju se u posebne rezerve za zaposlenike.

Članak 294
(Polog novca potreban za namirenje)

(1) Likvidator je dužan na poseban račun položiti novac potreban za namirenje:

- a) poznate obveze za koje se vjerovnici nisu prijavili;
- b) obveze koje nisu dospjele;
- c) osporene obveze.

(2) Nakon isteka jedne godine od treće objave obavijesti iz članka 290. stavka (1) ovoga zakona, dioničari će se isplatiti iz imovine preostale nakon dodjele iz stavka (1) ovog zakona Članka, u skladu s pravima sadržanim u dionicama.

(3) Ako imovina dioničkog društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplata dioničara, imovina će se podijeliti razmjerno izvršenim uplatama.

(4) Likvidator je dužan položiti odgovarajuće iznose iz st. (2) i (3) ovoga članka koji nisu isplaćeni dioničarima na posebnom računu.

Članak 295
(Dužnosti likvidatora)

Likvidator je dužan nakon radnji iz čl. 292. i 294. ovog zakona, sazivaju skupštinu dioničkog društva i podnose konačnu nagodbu.

Članak 296
(Namirenje obveza dioničkog društva koje nisu prijavljene u roku)

Podmirenje obveza dioničkog društva za koje likvidator nije znao i za koje vjerovnici nisu izvijestili u roku iz članka 290. stavka (2) ovoga zakona, može se zahtijevati samo iz položenog novca koji nije isplaćen dioničarima .

Odjeljak E. (Podjela)

Članak 297 (Podjela)

(1) Dioničko društvo može se podijeliti prijenosom ukupne imovine i obveza na jedan od sljedećih načina:

- a) podjela društva razdvajanjem s osnivanjem;
- b) podjela društva razdvajanjem s preuzimanjem.

(2) podijeljeno društvo iz stavka (1) ovoga članka prestaju postojati bez provođenja postupka likvidacije.

(3) Odluku o podjeli društva donosi skupština dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.

(4) Dioničari društva koje se dijeli stječu udjele u novim društvima ili društvima koja ga stječu razmjerno dionicama koje su im pripadale u društvu koje se dijeli, u skladu s planom reorganizacije.

Članak 298 (Obveze Komisije)

(1) Povjerenstvo je dužno donijeti odluku o zahtjevu za podjelu društva najkasnije u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva.

(2) U slučaju podjele društva razdvajanjem s osnivanjem, Komisija će odlukom o podjeli istovremeno odobriti registraciju društva nastalog podjelom.

(3) U slučaju podjele društva razdvajanjem s preuzimanjem, osim odluke o podjeli, Povjerenstvo će donijeti i rješenje kojim odobrava pripajanje u skladu s odredbama Zakona o pripajanju dioničkih društava.

Članak 299 (Podjela društva razdvajanjem)

(1) Podjelom društva razdvajanjem s osnivanjem, društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obveze na dva ili više osnovanih društava, a dioničari podijeljenog društva dobivaju dionice novih društava.

(2) Zbroj nominalnih iznosa temeljnog kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje jednak nominalnom iznosu temeljnog kapitala društva koje se dijeli onako kako je bilo prije podjele.

(3) Glavna skupština podijeljenog društva donosi odluke o usvajanju statuta društva, imenovanju članova nadzornog odbora i revizorskog odbora trgovačkih društava formiranih podjelom.

(4) Odluke iz stavka (3) ovoga članka smatraju se odlukama donesenim u postupku istovremenog osnivanja dioničkog društva.

Članak 300 (Prijenos ukupne imovine i obveza)

Dijeljenjem tvrtka preuzimanjem, tvrtka prenosi svoje ukupne imovine i obveza na nekoliko postojećih tvrtki, a tvrtke koje steknu ta sredstva izdaju dionice dioničarima društva podijeljeni.

Članak 301 (Podjela društva preuzimanjem)

primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona koje reguliraju spajanja poduzeća i podjele društva odvajanjem s osnivanju u skladu s podjelom poduzeća po preuzimanju.

PETI DIO - (DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU)

POGLAVLJE I (OPĆE ODREDBE)

Članak 302 (Termin)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću je društvo koje je osnovalo jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba radi obavljanja određene djelatnosti u zajedničkom društvu upisom udjela u unaprijed dogovoreni temeljni kapital.

(2) Član društva s ograničenom odgovornošću odgovara za svoje obveze svojim udjelom.

(3) Dionice osnivača društva s ograničenom odgovornošću mogu biti različite, a svaki osnivač može steći samo jednu dionicu.

Članak 303 (ovlasti u dioničko društvo koje nemaju nadzorni odbor)

(1) Odredbe ovog zakona o dioničkom društvu primjenjuju se na društvo s ograničenom odgovornošću, osim ako posebnim odredbama ovoga zakona nije drukčije određeno.

(2) U društvu s ograničenom odgovornošću koje nema nadzorni odbor, njegove ovlasti vrše članovi društva.

Članak 304 (Osnivački akt)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću osniva se pismenim ugovorom koji su zaključili osnivači, čiji će se potpis ovjeriti u skladu sa zakonom.
- (2) Kad društvo s ograničenom odgovornošću osniva samo jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju.

Članak 305 (Ugovor o osnivanju tvrtke)

Ugovor iz članka 304. stavka (1) ovoga zakona može potpisati punomoćnik osnivača na temelju punomoći priložene uz ugovor, kojom je punomoćnik izričito ovlašten za taj posao i na kojem osnivačeva potpis je ovjeren u skladu sa zakonom.

Članak 306 (Obvezni sadržaj osnivačkog akta društva)

Osnivački akt društva s ograničenom odgovornošću mora sadržavati:

- a) ime i prezime i adresa prebivališta ili tvrtke i sjedište osnivača;
- b) društvo, sjedište i djelatnost društva;
- c) iznos temeljnog kapitala društva, iznos novčanih ulaganja, opis i vrijednost ulaganja u nekretnine i prava, broj i iznos dionica članova;
- d) prava i obveze članova društva;
- e) postupak u slučaju da jedan od osnivača ne uplati svoj doprinos u dogovorenom roku ili ne ispuni drugu obvezu;
- f) iznos troškova osnivanja, odnosno procijenjeni iznos svih troškova koje je društvo platilo;
- g) način podmirenja troškova osnivanja društva;
- h) imenovanje osoba ovlaštenih za obavljanje djelatnosti i zastupanje društva te zahtjev za upis osnivanja društva u registar trgovačkih društava;
- i) posljedice neuspjelog uspostave;
- j) posebna odredba ako je društvo osnovano na određeno vrijeme.

Članak 307 (Temeljni kapital)

- (1) Temeljni kapital društva s ograničenom odgovornošću s jednim ili više osnivača iznosi najmanje 1.000,00 KM, osim ako drugim zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Vrijednost pojedinačnog doprinosa ne može biti manja od 100,00 KM.
- (3) Novčani depoziti ne mogu zajedno biti manji od iznosa iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Doprinosi u naravi i pravima moraju se u cijelosti unijeti u društvo do dana podnošenja zahtjeva za upis osnivanja društva u registar trgovačkih društava, kako bi društvo moglo trajno i slobodno raspolagati njima.

(5) Do dana podnošenja zahtjeva za upis osnivanja trgovačkog društva u registar trgovačkih društava mora se uplatiti najmanje polovica novčanih doprinosa, ali ne manje od iznosa iz stavka (1) ovoga Članak.

Članak 308 (Činiti određeno djelo)

(1) Osnivačkim aktom može se utvrditi i obveza člana da izvrši određenu radnju u korist društva, čija se vrijednost može izraziti u novcu.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, osnivački akt mora odrediti vrstu, sadržaj i rok izvedbe, kriterije za utvrđivanje njezine vrijednosti i ugovornu kaznu do vrijednosti izvedbe u slučaju neispunjenja ili nepravilnog izvršenja.

Članak 309 (Troškovi osnivanja)

(1) Troškove osnivanja društva snose osnivači razmjerno njihovim udjelima, ako ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Troškovi osnivanja ne mogu se platiti iz temeljnog kapitala, niti se mogu pripisati temeljnom kapitalu kao doprinos.

Članak 310 (Statut)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću ima statut.

(2) Statut društva članovi će donijeti u roku utvrđenom osnivačkim aktom, koji ne može biti duži od 60 dana od dana upisa osnivanja društva u registar trgovačkih društava.

(3) Statutom društva obvezno je uređeno:

- a) tvrtka i sjedište;
- b) aktivnost;
- c) iznos temeljnog kapitala i iznos dionica svakog člana;
- d) vođenje poslova i zastupanje društva;
- e) način utvrđivanja, podjele dobiti i pokrića gubitaka;
- f) prava i obveze članova;
- g) organizacija društva;
- h) upravljanje i način odlučivanja, sastav, način imenovanja i razrješenja, ovlasti i odgovornosti tijela društva, ako su formirana;
- i) način obavještanja članova o poslovanju društva i vođenje knjige dionica;
- j) način promjene visine temeljnog kapitala;
- k) način pristupanja društvu i prestanka članstva u društvu;

- l) prestanak društva;
- m) postupak izmjene statuta;
- n) druge elemente propisane ovim zakonom.

POGLAVLJE II (PRAVA I OBVEZE ČLANOVA)

Odjeljak A. (Plaćanje depozita)

Članak 311 (Uplata depozita)

- (1) Član društva dužan je uplatiti doprinose u roku i na način utvrđen osnivačkim aktom, statutom i odlukama skupštine društva.
- (2) Obveza iz stavka (1) ovoga članka ne može se prebiti s bilo kojim potraživanjem člana prema društvu ili drugim članovima društva, niti se ulog može proizvoljno povući.
- (3) Član društva koji je ušao stvari ili prava kao investicija ne može zadržati nikakvo pravo nad njima ili uvesti ograničenja na tvrtku.
- (4) Društvo ne može odgoditi isplatu depozita, ne može osloboditi člana obveze plaćanja, niti primiti ništa osim onoga što je dogovoreno na ime isplate depozita.

Članak 312 (Dužnosti člana društva u slučaju neplaćanja depozita)

- (1) Član društva koji ne izvrši uplatu depozita u ugovorenom roku dužan je platiti zatezne kamate utvrđene ugovorom te nadoknaditi društvu i ostalim članovima štetu koju trpi zbog njegovog kašnjenja.
- (2) Uprava društva obavijestit će člana koji nije ispunio obvezu plaćanja depozita 60 dana nakon isteka ugovorenog roka da je isključen iz društva.
- (3) Isključeni član društva gubi sva prava iz udjela i davanja učinio u ime depozita, ali ostaje dužan da izvrši uplatu depozita u cijelosti, zateznih kamata i naknade štete na osnovi kašnjenja s plaćanjem.
- (4) Društvo može putem suda zatražiti ispunjenje obveze člana društva.

Članak 313
(Udio isključenog člana)

(1) Udio isključenog člana može biti izložen prodaji od strane uprave društva ako ga, uz pristanak isključenog člana, ne otkupi jedan ili više članova društva.

(2) Od prihoda od prodaje dionica umanjениh za troškove prodaje dionica, zatezne kamate i naknade štete zbog dospjelih zaostalih obveza, društvo će isplatiti isključenog člana do iznosa uplata.

Odjeljak B. (Odgovornost članova i prethodnika)

Članak 314
(Odgovornost članova i prethodnika)

(1) Prethodnici isključenog člana koji su upisani u knjigu dionica kao članovi društva tijekom posljednje tri godine prije slanja poziva za isplatu isključenom članu također odgovaraju za iznos koji isključeni član nije uplatio u naziv depozita, sa zateznom kamatom zbog kašnjenja.

(2) Društvo će poslati pozivnicu za plaćanje preporučenom poštom neposrednom prethodniku isključenog člana u roku od najviše 30 dana i istodobno obavijestiti prethodne prethodnike o tom pozivu i roku ako njihovi nasljednici ne izvrše uplatu .

(3) Prethodnik koji plaća zaostale obveze stječe udio isključenog člana ako se taj udio ne proda, odnosno unovči u skladu s odredbama članka 313. ovoga zakona.

Članak 315
(Postupak prikupljanja dionica)

(1) Uprava društva može prema vlastitom izboru prvo provesti postupak iz članka 313. ovoga zakona, bez obzira na to je li isključeni član tužen, a odgovornost prethodnika umanjena je za iznos ostvaren prodajom dionica ili tužbom isključeni član.

(2) Ako se udio ne naplati u potpunosti prema postupku iz stavka (1) ovoga članka, ili nijedan od ovih postupaka nije pokrenut u roku od šest mjeseci od dana isključenja, razlika do pune vrijednosti isključenog udio člana uplaćuju drugi članovi razmjerno svojim dionicama, osim člana koji je dionicu stekao u skladu s odredbama članka 312. ovoga zakona.

(3) Iznos koji se ne može naplatiti od pojedinih članova u slučaju iz stavka (2) ovoga članka naplatit će se od ostalih članova razmjerno njihovim udjelima.

(4) Ako u slučaju iz stavka (2) ovoga članka udio nije prethodno prodan, članovi društva stječu pravo na dio dobiti i dio imovine preostale nakon likvidacije koji pripadaju pokrivena dionica, razmjerno punoj vrijednosti.

Članak 316

(Solidarna odgovornost članova društva za neisplaćeni iznos dijela depozita)

(1) Za iznos neplaćenog dijela depozita potrebnog za podmirenje stečajnih vjerovnika i bez prethodno provedenih postupaka iz čl. 312 i 313 ovog zakona, članovi društva u stečaju i prethodnici čiji će nasljednici tijekom posljednje dvije godine prije otvaranja i tijekom stečaja uredno su registrirani za upis u knjigu dionica s pravom međusobnog regresa za dio plaćanje proporcionalno premašuje odgovarajući iznos obveze.

(2) Ako se postupak iz čl. 311, 312, 313 i 314 ovog zakona provode se kako bi se izmirili kasno plaćanje povećanja temeljnog kapitala, te prethodnici koji su glasali protiv odluke o povećanju temeljnog kapitala ili nisu bili članovi društva u vrijeme donošenja nisu odgovorni.

Odjeljak C. (Dionice)

Članak 317

(Dionice)

(1) Udio člana društva razmjeran je udjelu njegova udjela u temeljnom kapitalu.

(2) Svaki član društva ima jednu dionicu.

(3) Udio člana društva povećava se kada uplati novi udio ili stekne udio drugog člana.

(4) Kad član društva stekne udio drugog člana, prava trećih osoba i posebna prava ili obveze člana u vezi s prethodno ili naknadno stečenom dionicom ne uključuju ostatak dionice.

Članak 318

(Podijelite knjigu)

(1) Uprava društva dužna je voditi knjigu dionica na način koji osigurava točnu i potpunu evidenciju članova društva i njihovih dionica.

(2) Uprava društva će, najkasnije u roku od osam dana od dana upisa osnivanja društva u registar trgovačkih društava, uspostaviti knjigu dionica u koju mora upisati:

a) ime i prezime ili tvrtku i adresu prebivališta ili sjedišta članova društva;

b) vrstu i iznos ugovorenog depozita i uplaćeni iznos;

c) posebna prava i obveze vezane uz dionicu.

(3) Svaki čin savjesne treće strane temeljen na povjerenju u točnost upisa u knjigu dionica je valjan.

Članak 319
(Promjene i promjene u knjizi udjela)

- (1) Uprava društva dužna je odmah unijeti svaku promjenu podataka upisanih u knjigu dionica.
- (2) Uprava društva dužna je prijaviti promjene u knjizi dionica radi upisa u registar trgovačkih društava.

Odjeljak D. (Prijenos dionica)

Članak 320
(Prijenos dionica)

- (1) Udjeli u društvu su prenosivi.
- (2) Prijenos udjela obavlja se pismenim ugovorom i nasljeđivanjem.
- (3) Dionice na koje se odnosi ugovorna obveza dodatne izvedbe ni u kojem slučaju ne smiju se prenositi bez izričitog pisanog pristanka društva.

Članak 321
(Pravo prvokupa)

- (1) Članovi društva imaju pravo prvokupa od kupnje dionica.
- (2) Član društva koji prodaje dionicu dužan je putem uprave društva obavijestiti ostale članove o cijeni i drugim uvjetima prodaje.
- (3) Ako nitko od članova ne prihvati ponudu za kupnju u pisanom obliku putem uprave društva, ili izjavi interes, a posao nije sklopljen u roku od 30 dana, član može prodati svoj udio trećim stranama pod uvjetima koji ne mogu biti povoljniji od ponuda iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Kad više članova društva izrazi interes za kupnju i ne postigne dogovor o tome tko će preuzeti dionicu ili u kojim omjerima će više njih preuzeti dionicu, ili u skladu s izjavom da ne žele da se međusobno natječu u pogledu cijene, podijeljene proporcionalno međusobnom odnosu njihovih uplaćenih depozita.
- (5) Članovi društva imaju pravo preče kupovine i kada se udio proda u ovršnom postupku.

Članak 322
(Prijenos dionica odlukom suda)

- (1) Član društva ili društvo može podnijeti tužbu sudu da zatraži dopuštenje za prijenos dionica ako društvo odbije dati pristanak za prijenos dionica članu koji je u cijelosti uplatio udio, ili članu koji ponudio dionicu na prodaju bez opravdanog razloga.imenova.
- (2) Kad sud donese odluku kojom se dopušta prodaja dionica, društvo ima pravo u roku od 30 dana od dana dostave odluke obavijestiti člana da dopušta, pod istim uvjetima, prodaju drugoj osobi koja je prihvatio ove uvjete.

Članak 323
(Prodaja dionica)

(1) Kad se dionica za čiji je prijenos potreban pristanak društva proda ovrha ili stečaj, sud je dužan procijeniti dionicu i obavijestiti društvo, vjerovnike koji su putem suda pribavili dozvolu za ovrhu i osobe kojima stvarno pravo pripada tom udjelu ..

(2) Udio će se prodati u skladu s odredbama Ovršnog zakona ili Stečajnog zakona bez pristanka društva, ako drugi član društva ili treća osoba koju je društvo prihvatilo ne preuzmu udio nakon 15. dana od dana kada je tvrtka obaviještena o ponuđenoj cijeni ili većoj cijeni preuzimanja.

Članak 324
(Više osoba kao vlasnici jedne dionice)

(1) Ako je više osoba vlasnik jedne dionice, oni zajednički ostvaruju svoja prava i solidarno odgovaraju za obveze povezane s tom dionicom.

(2) Ako dioničari ne imenuju zajedničkog predstavnika, pravne radnje koje je poduzelo društvo protiv jednog od njih utjecati će na sve.

Članak 325
(Nasljeđivanje dionica)

Nasljeđivanje dionica ne može se ograničiti.

Članak 326
(Podijeli dijeljenje)

Udio u društvu može se podijeliti u idealnih dijelova i na taj način prenose u slučaju nasljeđivanja i prenošenja na druge članove društva i drugim slučajevima izričito utvrđenim ugovorom ili statutom, uz pismenu suglasnost tvrtke, ali ne prije godinu dana od datum registracije.

Članak 327
(Prijenos i prijelaz)

(1) Prijenos i prijenos dionica imaju pravni učinak prema društvu i trećim stranama od trenutka upisa u knjigu dionica.

(2) Ako nije upisan u knjigu dionica, prijenos i prijenos dionica proizvest će pravni učinak prema društvu od dana sklapanja pravnog posla ili pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju.

Odjeljak E. (Stjecanje i zaloga vlastitih dionica)

Članak 328 (Stjecanje i zalaganje vlastitih dionica)

- (1) Društvo može steći vlastiti udio koji je u cijelosti uplaćen.
- (2) Društvo ne može stjecati vlastite dionice na teret temeljnog kapitala.

Članak 329 (Zalog vlastitog udjela)

Društvo može dati u zalog vlastitu dionicu koja je u cijelosti plaćena, ako je iznos potraživanja društva u potpunosti osiguran ovim zalogom i ako ukupna vrijednost vlastitih dionica uzetih u zalog ne prelazi polovicu temeljnog kapitala društva.

Odjeljak F. (Dobit)

Članak 330 (Dobit)

Dobit se distribuira među članovima društva razmjerno iznosu udjela, osim ako nije drugačije dogovoreno.

Članak 331 (Povrat isplaćene dobiti)

- (1) Naknada iznosa isplaćenog članu društva na ime dobiti može se zahtijevati samo ako zbog isplate dobiti društvo nije u mogućnosti ispuniti obveze prema trećim stranama do iznosa potrebnog za namirenje vjerovnika.
- (2) Zahtjev za povrat isplaćene dobiti u smislu stavka (1) ovoga članka zastarijeva u roku od tri godine od dana isplate.

Odjeljak G. (Povlačenje i isključenje člana)

Članak 332 (Povlačenje člana)

- (1) Ugovorom ili statutom utvrđuju se uvjeti, postupak i posljedice istupanja iz društva.

(2) Član društva ima pravo podnijeti tužbu sudu kako bi zatražio istupanje iz društva, ako su mu drugi članovi ili tijela društva nanijeli štetu ili je spriječen u izvršavanju svojih obveza, odnosno društvo nameće nesrazmjerne obveze.

Članak 333 (Odluka o isključenju člana)

(1) Član može biti isključen iz društva iz razloga i u postupku koji je unaprijed utvrđen ugovorom ili statutom društva.

(2) Rješenje o isključenju dostavlja se članu u pisanom obliku u kojem se navode razlozi isključenja.

(3) Član koji je isključen iz društva može osporiti rješenje o isključenju podnošenjem tužbe sudu u roku od 30 dana od dana kad mu je rješenje dostavljeno.

Članak 334 (Istupanje i isključenje iz članstva u društvu)

(1) Povlačenjem i isključenjem iz članstva u društvu prestaju prava koja proizlaze iz tog članstva.

(2) Član koji je dao ostavku i član koji je isključen ima pravo na naknadu tržišne vrijednosti dionice na dan prestanka članstva.

(3) Ako je članov doprinos bio u obliku prava na korištenje određene stvari, bit će vraćen članu nakon isteka roka utvrđenog ugovorom ili statutom, koji ne može biti duži od tri mjeseca.

(4) Nakon isteka roka iz stavka (3) ovoga članka, društvo ima pravo koristiti stvar dok bivši član ne ispuni svoje obveze prema društvu.

POGLAVLJE III (UPRAVLJANJE)

Članak 335 (Skupština tvrtke)

(1) Društvo ima skupštinu koju čine svi članovi društva.

(2) Ukupni iznos temeljnog kapitala društva iznosi se na glavnoj skupštini sa 100 glasova, a član društva ima broj glasova razmjern svom udjelu u temeljnom kapitalu društva.

(3) Ugovorom ili statutom može se odrediti da se o svim ili određenim pitanjima odlučuje bez sazivanja skupštine pisanim glasovanjem.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, članovima društva bit će dostavljeni pisani prijedlozi s obrazloženjem i ostavljen je rok za odgovor od najmanje 15 dana, a za člana koji ne izjaviti u

u pisanom obliku smatra se da je glasovao protiv prijedloga.

(5) Skupština je dužna odlučiti o godišnjem obračunu, raspodjeli dobiti i pokriću gubitaka.

(6) U društvu s ograničenom odgovornošću član društva obnašat će ovlasti skupštine s jednim članom.

Članak 336 (Sazivanje skupštine društva)

(1) Skupštinu društva sazivaju:

- a) Uprava, član Uprave, Nadzorni odbor ili član Nadzornog odbora;
- b) član ili članovi društva čije dionice čine najmanje jednu desetinu temeljnog kapitala.

(2) Uprava, član Uprave, Nadzorni odbor ili član Nadzornog odbora sazvat će Glavnu skupštinu najmanje jednom godišnje i tijekom godine kada društvo ima gubitak veći od jedne petine temeljni kapital.

(3) Poziv za glavnu skupštinu dostavlja se preporučenom poštom, faksom ili e-poštom najmanje 15 dana prije datuma održavanja skupštine, osim ako ugovorom ili statutom društva nije drukčije određeno.

(4) Dnevni red utvrđuje se u pozivu i dostavlja se materijal za svaku točku dnevnog reda.

(5) Član ili članovi društva čije dionice čine najmanje jednu desetinu temeljnog kapitala imaju pravo izmijeniti dnevni red u roku od osam dana od dana primitka poziva na glavnu skupštinu.

Članak 337 (Donošenje odluka na skupštini)

(1) Glavna skupština može odlučiti jesu li osobno ili putem punomoćnika zastupljeni članovi čije dionice čine polovicu temeljnog kapitala društva.

(2) Ako kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka nije postignut, Skupština se odgađa i saziva na istom dnevnom redu najkasnije 15 dana od prvotno zakazanog dana održavanja.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, skupština može odlučiti jesu li zastupljene dionice koje čine jednu petinu temeljnog kapitala društva.

Članak 338
(Pobijanje odluke)

Član društva ima pravo osporiti odluku skupštine protiv koje je glasovao, podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Članak 339
(Uprava tvrtke)

(1) Poslovima društva upravlja i društvo predstavlja uprava.

(2) Upravu čine jedna ili više osoba, koje ne moraju biti članovi društva, imenovane na način i u razdoblju utvrđenom osnivačkim aktom ili statutom društva.

(3) Ako uprava ima više članova, njihove ovlasti i odgovornosti uređuju se osnivačkim aktom ili statutom.

Članak 340
(Nadzor)

(1) Ugovorom ili statutom može se odrediti da društvo s ograničenom odgovornošću ima nadzorni odbor.

(2) Nadzorni odbor dužan je imati društvo koje ima više od deset članova i društvo koje ima temeljni kapital u iznosu većem od 1.000.000,00 KM i najmanje dva člana.

Članak 341
(Pravo člana društva koje nema nadzorni odbor)

Član društva koji nema nadzorni odbor ima pravo izravno nadzirati poslovanje društva, poslovne knjige i evidencije, zalihe i trezorsko poslovanje te sastavljati bilancu društva za vlastite potrebe.

Članak 342
(Zaštita manjinskih prava)

(1) Član ili skupina članova društva čije dionice čine jednu desetinu temeljnog kapitala mogu zahtijevati od suda da imenuje vanjskog revizora.

(2) Sud će imenovati revizora ako predlagatelji učine vjerojatnim da je počinjena ozbiljna povreda zakona, ugovora ili statuta društva.

(3) Naknadu troškova revizije platit će predlagatelji, ako sud ne naloži društvu da plati predujam.

Članak 343
(Revizija)

Član društva koji je zatražio reviziju ne može prenijeti svoj udio tijekom revizije bez pristanka društva.

Članak 344
(Revizor i iznos revizorove naknade)

- (1) Revizor podnosi izvješće sudu.
- (2) Ako se stranke ne dogovore drugačije, visinu revizorove naknade utvrđuje sud.

Članak 345
(Pregled revizorskog izvješća)

Sud može, na temelju nalaza revizije, naložiti društvu održavanje skupštine u određenom roku radi razmatranja revizorovog izvješća.

Članak 346
(Odštetni zahtjev članovima Uprave i Nadzornog odbora)

- (1) Član društva ima pravo zahtijevati da društvo podnese zahtjev članovima uprave i nadzornog odbora za naknadu štete nastale kršenjem zakona, ugovora ili statuta društva.
- (2) Kada je tvrtka odbije prijedlog podnijeti zahtjev za naknadu štete članovima uprave i nadzornog odbora ili ako takav prijedlog nije odlučeno u pravodobno, član tvrtka ima pravo tužiti na sudu u roku od 90 dana od dan kad je prijedlog odbijen ili od kada je propustio odluka.
- (3) Tijekom spora iz stavka (1) ovoga članka, tužitelji ne mogu raspolagati svojim dionicama bez pristanka društva.

POGLAVLJE IV (POVEĆANJE I SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA)
Odjeljak A. (Povećanje temeljnog kapitala)

Članak 347
(Povećanje temeljnog kapitala)

- (1) Temeljni kapital se povećava temeljem odluke skupštine društva s ograničenom odgovornošću, plaćanja ili uvođenja novih doprinosa.
- (2) Članovi društva imaju pravo prvenstva na uplatu novih doprinosa razmjerno svojim udjelima u temeljnom kapitalu u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju temeljnog kapitala, ako osnivačkim aktom ili statutom nije drukčije određeno. tvrtka.

(3) Osoba koja ulazi u društvo dužna je potpisati izjavu da prihvaća sve obveze i prava utvrđena ugovorom i statutom društva.

(4) Društvo ne može davati kredite, kredite ili osiguranje za stjecanje svojih dionica.

(5) U postupku restrukturiranja ili financijske konsolidacije društva nove dionice mogu se steći na drugi način, ako je to propisano posebnim zakonom.

Članak 348 (Povećanje temeljnog kapitala iz rezervi)

(1) Do povećanja temeljnog kapitala iz rezervi može doći ako se u financijskom izvješću i revizorskom izvješću za prošlu poslovnu godinu utvrdi da nema nepokrivenog gubitka.

(2) Povećanje temeljnog kapitala društva iz rezervi vrši se povećanjem nominalnih iznosa dionica.

Odjeljak B. (Smanjenje temeljnog kapitala)

Članak 349 (Smanjenje temeljnog kapitala)

Temeljni kapital društva može se smanjiti odlukom skupštine društva, u skladu s ovim zakonom, osnivačkim aktom i statutom društva, ali ne ispod iznosa iz članka 307. ovoga zakona.

Članak 350 (Odluka o smanjenju temeljnog kapitala)

(1) Društvo je dužno odluku o smanjenju temeljnog kapitala dostaviti registracionom sudu i objaviti je u "Službenim novinama Federacije BiH".

(2) Objavom iz stavka (1) ovoga članka društvo će obavijestiti vjerovnike da je spremno podmiriti obveze ili dati za njih osiguranje.

Članak 351 (Zahtjev za registraciju smanjenja temeljnog kapitala)

Nakon isteka objavljenog roka za prijavu vjerovnika podnosi se zahtjev za upis smanjenja temeljnog kapitala u registar trgovačkih društava.

Članak 352
(Razlika u vrijednosti dionica prema članovima društva)

(1) Isplata razlike u vrijednosti dionica članovima društva na temelju smanjenja temeljnog kapitala može se izvršiti nakon upisa smanjenja u registar trgovačkih društava.

(2) Od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u registar društava prestaju obveze plaćanja preostalih neplaćenih depozita.

POGLAVLJE V (PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)
Odjeljak A. (Promjena oblika)

Članak 353
(Promijeni oblik)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću može promijeniti oblik u dioničko društvo na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom glasova svih članova društva.

(2) Na temelju odluke iz stavka (1) ovoga članka, članovi stječu dionice dioničkog društva razmjerno svom udjelu u temeljnom kapitalu društva s ograničenom odgovornošću.

(3) Dioničko društvo nastalo promjenom oblika društva s ograničenom odgovornošću mora imati temeljni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Članak 354
(Zahtjev za promjenu oblika)

(1) Uprava društva s ograničenom odgovornošću podnosi Povjerenstvu zahtjev za odobrenje promjene oblika u dioničko društvo, zajedno s odlukom Glavne skupštine o promjeni oblika i ugovorom s Registrom .

(2) Komisija će donijeti odluku najkasnije u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Na temelju odluke Povjerenstva o odobrenju promjene obrasca, promjena oblika društva upisuje se u registar trgovačkih društava.

Odjeljak B. (Spajanja i akvizicije)

Članak 355
(Spajanje i akvizicija)

Društvo s ograničenom odgovornošću može se pripojiti drugom društvu s ograničenom odgovornošću ili dioničkom društvu ili spojiti s jednim od njih, ali ne prije isteka dvije godine od dana upisa društva u registar trgovačkih društava.

Članak 356
(Upravljanje imovinom spojenih tvrtki)

(1) Imovinom spojenih društava upravlja se zasebno na način da se imovina svakog spojenog društva i odnos s vjerovnicima prikazuju zasebno. spojena dionička društva.

(2) Društvo nasljednik će prema vlastitom nahođenju tri puta, u intervalima ne kraćim od 15 ili duljim od 30 dana, objaviti da napušta zasebno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati vjerovnike da se jave nasljedniku društvo najkasnije šest mjeseci nakon treće objave. nastala potraživanja prije upisa spajanja u registar trgovačkih društava.

(3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne može se napustiti prije isteka roka iz stavka (2) ovoga članka i ispunjenja obveza prema vjerovnicima koji su od društva nasljednika tražili isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C. (Prestanak tvrtke)

Članak 357
(Prestanak društva)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću prestaje, u skladu sa zakonom i statutom:

- a) spajanje, stjecanje i podjela;
- b) odlukom Skupštine;
- c) odlukom suda;
- d) stečaj.

(2) U društvu s ograničenom odgovornošću s jednim članom odluku o prestanku donosi član društva.

Članak 358
(Odluka o prestanku društva)

Odluka o prestanku društva s ograničenom odgovornošću dostavlja se registracionom sudu, najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja.

Članak 359
(Odluka suda o raspuštanju društva)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću prestaje sudskom odlukom:

- a) na tražbini jednog ili više vjerovnika čija dospjela i neizmirena potraživanja prelaze polovicu temeljni kapital društva;
- b) ako skupština društva nije održana osam mjeseci nakon isteka roka za izradu godišnjeg obračuna;
- c) kada se kršenja zakona i drugih propisa koji ugrožavaju interese vjerovnika nastave i nakon izricanja kazni;
- d) kada stečaj prestane podjelom stečajne imovine;
- e) ako stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za podmirenje troškova stečajnog postupka ili je stečaj obustavljen zbog nedovoljne imovine.

(2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti u registar trgovačkih društava.

Odjeljak D. (Likvidacija)

Članak 360 (Likvidacija)

(1) Kad društvo s ograničenom odgovornošću prestane temeljem odluke skupštine ili odluke suda, pokrenut će se postupak likvidacije.

(2) U slučaju prestanka društva na temelju odluke skupštine, likvidaciju će provesti uprava društva, a u slučaju prestanka na temelju sudske odluke likvidator će biti imenovao sud.

(3) Likvidatora društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom imenuje sud.

Članak 361 (Administrator tvrtke)

(1) Od dana donošenja odluke o prestanku, tijela društva s ograničenom odgovornošću rade u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.

(2) Sud može imenovati skrbnika društva koji obavlja poslove u vezi s likvidacijom, a tijela društva će postupiti samo po nalogu i uz suglasnost staratelja.

Članak 362 (Postupak likvidacije)

(1) Uprava ili likvidator društva s ograničenom odgovornošću objavit će u najmanje jednom domaćem dnevnom listu da je postupak likvidacije pokrenut, tri puta od dana donošenja odluke iz članka 360. ovog zakona u intervalima od 15 do 30 dana.

(2) Obaviješću iz stavka (1) ovoga članka, uprava ili likvidator društva pozvat će vjerovnike da prijave potraživanja najkasnije u roku od šest mjeseci od dana posljednje objave.

(3) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka uprava ili likvidator društva šalje poznatim vjerovnicima pojedinačno.

Članak 363 (Likvidaciona bilanca)

(1) Likvidator će najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije pripremiti i podnijeti Skupštini na odobrenje početni likvidacioni saldo.

(2) Glavna skupština društva s ograničenom odgovornošću, istodobno s odobravanjem početnog likvidacionog stanja, razrješuje nadzorni odbor i upravu.

(3) Na kraju svake poslovne godine, likvidator je dužan dostaviti glavnoj skupštini društva bilancu i račun dobiti i gubitka i izvješće o tijeku likvidacije.

Članak 364 (Dužnosti likvidatora)

(1) Likvidator je dužan okončati tekuće poslove društva s ograničenom odgovornošću, naplatiti potraživanja, likvidirati drugu imovinu i podmiriti obveze društva.

(2) Od članova društva koji nisu u cijelosti uplatili dionice, likvidator će naplatiti dio razmjern obvezama društva.

Članak 365 (Ostale dužnosti likvidatora)

(1) Likvidator je dužan na poseban račun položiti novac potreban za namirenje:

- a) poznate obveze za koje se vjerovnici nisu prijavili;
- b) obveze koje nisu dospjele;
- c) osporene obveze.

(2) Nakon isteka jedne godine od treće objave obavijesti iz članka 362. stavka (1) ovoga zakona, članovima društva s ograničenom odgovornošću isplatit će se preostala imovina nakon dodjele iznosa iz stavak (1) ovoga članka..

(3) Ako imovina društva nije dovoljna za plaćanje punog iznosa uplaćenih doprinosa, imovina će se raspodijeliti članovima društva razmjerno dionicama.

(4) Likvidator je dužan položiti iznose iz st. (2) i (3) ovoga članka koji nisu isplaćeni članovima društva.

Članak 366 (Podnošenje zahtjeva za registraciju prestanka društva)

(1) Likvidator je dužan nakon radnji iz čl. 364. i 365 ovog zakona, saziva skupštinu društva s ograničenom odgovornošću i podnosi završni račun.

(2) Nakon konačne nagodbe, likvidator je dužan podnijeti zahtjev za upis prestanka društva u registar trgovačkih društava.

ŠESTI DIO - (KAZNE NE ODREDBE)

Članak 367 (Kaznene odredbe za društvo)

Za prekršaj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 200.000,00 KM preduzeće koje:

- a) obavlja djelatnost protivnu odredbama ovog zakona;
- b) nema registrirano sjedište prema sjedištu u trgovački registar ili ne prijavi promjenu sjedištem za upis u sudski registar;
- c) ima ili koristi društvo suprotno odredbama ovog zakona ili ne navodi u svojim poslovnim pismima i nalaže sve podatke u skladu s odredbama ovog zakona;
- d) povećava temeljni kapital suprotno odredbama članka 130. ovog zakona;
- e) odobrava ili prima plaćanja dionica na rate suprotno odredbama članka 133. ovoga zakona ili oslobađa upisnika od plaćanja uplaćenih upisanih dionica suprotno odredbama članka 134. ovoga zakona;
- f) povećava temeljni kapital izdavanjem novih dionica suprotno odredbama članka 139. ovog zakona;
- g) povećava nominalnu vrijednost dionica ili izdaje besplatne dionice ili ne prijavi povećanje nominalne vrijednosti dionica suprotno odredbama čl. 144., 145. i 146. ovog zakona;
- h) povećava temeljni kapital iz vlastitih sredstava suprotno odredbama čl. 152., 153., 154., 155. i 156. ovog zakona;
- i) ne plaća iz svojih sredstava razliku između cijene i nominalne vrijednosti dionica u skladu s odredbama članka 157. ovoga zakona;
- j) ugrožava izvršavanje obaveza prema vjerovnicima smanjenjem temeljnog kapitala suprotno odredbama članka 161. ovoga zakona;
- k) vrši uplate na temelju smanjenja temeljnog kapitala ili odustaje od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cijelosti uplaćena, prije upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, suprotno odredbama članka 163. ovog zakona;
- l) ne izvještava vjerovnike o smanjenju temeljnog kapitala sukladno odredbama čl. 164. i 165. ovoga Zakon;
- m) otkupljuje dionice suprotno odredbama člana 165. stav (3) ovog zakona;
- n) smanjuje temeljni kapital suprotno odredbama članka 167. ovog zakona;
- o) ne plati povučene dionice u roku ili ne obavijesti Komisiju o rezultatima povlačenja u skladu s odredbama čl. 170. i 171. ovog zakona;
- p) ne otkupi ponuđene dionice u skladu s odredbama čl. 173. i 174. ovog zakona;
- r) povećava temeljni kapital prije registracije smanjenja temeljnog kapitala, suprotno odredbama članka

179. ovog zakona;
- s) ne vrši izdvajanje u pričuvni fond u skladu s odredbama čl. 180. i 181. ovog zakona;
 - t) koristi rezervni fond suprotno odredbama članka 182. ovoga zakona;
 - u) dionice i privremene emisije izdane umjesto otkazane prodaje suprotno odredbama članka 192. ovog zakona;
 - c) donosi odluku o plaćanju suprotno odredbama članka 196. stavak (1) ovog zakona;
 - z) isključuje ili ograničava pravo preče kupovine dionica suprotno odredbama članka 203. ovog zakona;
 - aa) ne omogući dioničaru ili opunomoćeniku pristup dokumentima u skladu s odredbama čl. 204. i 235. ovog zakona;
 - bb) izravno ili neizravno upisuje vlastite dionice ili stječe vlastite dionice ili ne obavijesti Komisiju o stjecanju u roku protivnom odredbama čl. 213, 214, 215, 216 i 217 ovog zakona;
 - cc) ne smanjuje temeljni kapital ili ne donosi odluku o prodaji vlastitih dionica suprotno odredbama članka 219. ovoga zakona;
 - dd) daje ili jamči predujmove, zajmove i kredite suprotno odredbama članka 225. ovog zakona;
 - ee) ne sazove skupštinu u roku suprotno odredbama čl. 230, 231, 232 i 233 ovog zakona;
 - ff) ne čuva dokumente u skladu s odredbom člana 242. stav (1) ovog zakona;
 - gg) ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama članka 248. ovog zakona;
 - hh) ne vodi knjigu dionica u skladu s odredbama čl. 318. i 319. ovog zakona;
 - ii) nema nadzorni odbor u slučajevima iz člana 340. stav (2) ovog zakona;
 - jj) ne drže sklop po nalogu suda u slučaju iz članka 345 ovog zakona;
 - kk) povećava temeljni kapital suprotno odredbama članka 348. ovog zakona;
 - ll) ne dostavi rješenje o smanjenju temeljnog kapitala u registar društava ili ga ne objavi u skladu s odredbama članka 350. ovog zakona;
 - mm) ne osigurava odvojeno upravljanje imovinom pripojenog ili pripojenog društva u skladu s odredbom članka 356. ovog zakona.

Članak 368

(Kaznene odredbe za odgovornu osobu)

Za prekršaj iz člana 367. ovog zakona kaznit će se i odgovorna osoba u društvu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM.

Članak 369

(Kaznene odredbe za predsjednika i članove nadzornog odbora i tajnik tvrtke)

(1) Za prekršaj, predsjednik i članovi nadzornog odbora društva koji:

- a) ne sazove Skupštinu u slučaju iz člana 185. stav (1) ovog zakona;
- b) ne prijavi Nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz članka 202. ovog zakona;
- c) ne obavijesti dioničare o stjecanju vlastitih dionica u skladu s odredbama čl. 215. i 221. ovog zakona;
- d) ne objavi obavijest o prijedlozima dioničara u skladu s odredbama članka 231. ovog zakona;

- e) ne objavi obavijest o ponovnom sazivanju Skupštine u skladu s odredbama članka 233. ovog Zakon;
- f) ne saziva Glavnu skupštinu radi razmatranja godišnjeg financijskog izvješća u roku iz članka 236. stavka (2) ovog zakona;
- g) ne sazove Skupštinu radi nove odluke u skladu s člankom 240. ovog zakona;
- h) postupati suprotno odredbama čl. 252. i 258. ovog zakona.

(2) Za prekršaj, tajnik društva koji:

- a) ne postupi u skladu sa zaduženjem iz člana 232. stav (5) ovog zakona;
- b) ne sazove konstituirajuću sjednicu Nadzornog odbora u skladu s člankom 250. stavkom (4) ovog zakona.

Članak 370 (Kaznene odredbe za direktora i članove uprave)

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM direktor i član uprave društva koji:

- a) ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz članka 202. ovog zakona;
- b) ne prijavi nadzorni odbor financijski interes ili ne sudjeluje u poslovnom odnosu suprotno odredbama članka 267. ovoga zakona;
- c) u roku ne postupi u skladu s odredbama članka 372. ovoga zakona.

Članak 371 (Kaznene odredbe za određene osobe)

Osoba koja:

- a) osniva ili organizira osnivanje organizacija u društvu, ili obavlja poslove suprotne odredbama članka 43. ovog zakona;
- b) ne objašnjava nepotpisivanje zapisnika ili nerazumno odbija potpisati zapisnik suprotno odredbama članka 241. ovoga zakona.

SEDMI DIO - (PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE)

Članak 372 (Sinkronizacija)

Sva su društva, uključujući i ona s udjelom državnog kapitala u vlasničkoj strukturi, dužna uskladiti oblik, tvrtku, temeljni kapital i statut društva s ovim zakonom.

Članak 373
(Ukidanje Zakona o trgovačkim društvima)

Zakon o trgovačkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, br. 6/02, 29/03, 68/05, 91/07) prestaje biti važi danom stupanja na snagu ovog zakona., 84/08, isp. 88/08, isp. 7/09, 63/10 i 75/13).

Članak 374
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se nakon isteka 60 dana od dana stupanja na snagu.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA

Članak 1

U Zakonu o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 81/15), članak 6. mijenja se i glasi:

"Članak 6
(Aktivnost)

- (1) Društvo počinje obavljati svoju djelatnost nakon upisa u registar trgovačkih društava.
- (2) U postupku upisa u registar trgovačkih društava dostavlja se izjava o ispunjenosti uvjeta za obavljanje djelatnosti.
- (3) Izjavu iz stavka (2) ovoga članka nadležni registarski sud dužan je po službenoj dužnosti dostaviti nadležnim tijelima i obavijestiti ih o upisu u registar trgovačkih društava.
- (4) Ispunjenost uvjeta iz stavka (2) ovoga članka provjeravaju nadležna inspeksijska tijela, u postupku redovitog inspeksijskog nadzora.
- (5) Poslovi za koje je zakonom utvrđeno da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dopuštenja ili drugog akta nadležnog tijela, mogu se obavljati tek nakon dobivanja dozvole, suglasnosti ili drugog akta nadležnog tijela.
- (6) Poslovi koji su posebnim zakonom propisani za obavljanje u određenom obliku društva, ne smiju se obavljati u drugom obliku društva. «.

Članak 2

U članku 60. stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Upis u registar trgovačkih društava, vođenje i održavanje registra u tiskanom i elektroničkom obliku i objavljivanje registracije vrši se u skladu s propisima o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine."

Članak 3

U članku 304. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

"(3) Osnivački akt u obliku elektroničkog dokumenta sadržavat će potpise osnivača u skladu s propisima koji uređuju elektronički potpis i elektronički dokument u Federaciji."

Članak 4

U članku 305. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

"(2) Punomoć iz stavka (1) ovoga članka u obliku elektroničkog dokumenta sadržavat će potpise osnivača u skladu s propisima koji uređuju elektronički potpis i elektronički dokument u Federaciji."

Članak 5

Nakon članka 372. dodaje se novi članak 372a. koja glasi:

"Članak 372a.

(Pokrenuti postupci)

Prijave podnesene prije stupanja na snagu ovog zakona koje se odnose na osnivanje ili promjenu osnivača, dioničara i članova društva, isključenje člana društva, kao i prijave za izbor tijela i donošenje općih akata trgovačkih društava i drugi oblici organiziranja za gospodarsku djelatnost. odredbe propisa koji su bili na snazi u vrijeme podnošenja tih zahtjeva Registru. "

Članak 6

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjednik
Predstavnički dom Kongresa
Parlament Federacije BiH
Mirsad Zaimović, v r.

Predsjednik
Dom naroda
Parlament Federacije BiH
Tomislav Martinović, r. r.